

ZASADY OCENIANIA PUNKTOWEGO Z JĘZYKA POLSKIEGO

w roku szkolnym 2025/2026

w X Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Jadwigi w Warszawie

w klasach 1-4

§ 1. Zasady ogólne

1. Określenie *Uczeń* w niniejszych zasadach odnosi się zarówno do Ucznia, jak i Uczennicy.
2. Każdy Uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
3. Kartkówka jest bieżącym badaniem przygotowania ucznia do lekcji i dotyczy materiału z trzech ostatnich tematów realizowanych na maksymalnie pięciu ostatnich lekcjach. Nie musi być zapowiadana. Uczeń jest zobowiązany znać elementarne zagadnienia z wcześniejszego materiału, niezbędne do efektywnej pracy na lekcji.
4. Sprawdzian jest przekrojowym badaniem zakresu opanowanej wiedzy i umiejętności obejmującym większą partię materiału określoną przez nauczyciela i wykraczającą poza ramy określone w ust. 2. Zapowiadany jest z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Termin winien być odnotowany w elektronicznym dzienniku lekcyjnym,
5. Sprawdziany (test *Język polski w użyciu* – rozumienie czytanego tekstu, test historycznoliteracki) oraz kartkówki powinny być sprawdzone w ciągu dwóch tygodni od momentu napisania pracy, a wypracowania i konspekty w ciągu trzech tygodni (z wyłączeniem ferii i świąt) od momentu napisania pracy, zaś arkusze maturalne w ciągu sześciu tygodni. Nauczyciel uzasadnia uzyskany wynik w sposób opisany w Statucie Szkoły.
6. W przypadku nałożenia się terminu próbnej matury i wypracowania nauczyciel ma prawo do wydłużonego czasu na sprawdzenie i omówienie prac.
7. Próbną maturą z języka polskiego pełni funkcję testu diagnostycznego. Otrzymane z niej punkty są odnotowywane w dzienniku elektronicznym, ale nie wchodzi do puli punktów bazowych ani bonusowych.
8. Uczeń, który opuścił wypracowanie, konspekt, sprawdzian po powrocie do szkoły ma obowiązek niezwłocznie zgłosić się do nauczyciela w celu ustalenia terminu zaliczenia pracy, a następnie w terminie uzgodnionym z nauczycielem napisać zaległą pracę.
9. Uczeń ma prawo do poprawy dwóch sprawdzianów w semestrze, po uzgodnieniu formy i terminu poprawy z nauczycielem.
Do sprawdzianów bazowych zalicza się: wypracowanie, test historycznoliteracki, sprawdzian z lektury oraz formę „Język polski w użyciu”.
10. Uczniowi, który nie poprawił wyniku w wyznaczonym terminie, nie wpisujemy takiego samego wyniku lub gorszego do dziennika.
11. Jeżeli uczeń z ważnych przyczyn nie może być obecny na zaplanowanej poprawie, powinien wcześniej poinformować o tym nauczyciela. W takiej sytuacji nauczyciel może wyznaczyć inny termin.

12. Jeśli nauczyciel wykaże, że uczeń podczas sprawdzianu posiadał niedozwolone pomoce lub w inny sposób pracował niesamodzielnie, praca zostaje unieważniona. Uczeń wówczas pisze ją ponownie, mając do dyspozycji jedynie czas pozostały do końca zajęć. W przypadku sprawdzianów i wypracowań uczeń zachowuje prawo do poprawy tylko wtedy, gdy nie wykorzystał jeszcze dwóch przysługujących mu popraw sprawdzianów bazowych. Kartkówki nie podlegają poprawie.
13. Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania się do lekcji z odpowiedzi ustnych lub kartkówek niezapowiedzianych. Ten zapis nie dotyczy prac pisemnych zapowiedzianych, kartkówek zapowiedzianych, kartkówek i odpowiedzi ustnych z treści lektur omawianych w wyznaczonym przez nauczyciela terminie. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania z powodu nieprzeczytania zapowiedzianej wcześniej lektury.
14. Uczeń zgłasza nieprzygotowanie na początku lekcji.
15. Uczeń może być nieklasyfikowany, jeśli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia.
16. Uczeń nieobecny na pojedynczych lekcjach musi samodzielnie uzupełnić wiadomości danej lekcji. Nauczyciel może sprawdzić stopień opanowania wiedzy.
17. Uczeń, który został przyjęty do naszej szkoły w trakcie roku szkolnego, otrzymuje wynik punktowy na poziomie środkowego wyniku przedziału odpowiadającego ocenie uzyskanej w poprzedniej szkole.

§II. Stosowane kryteria ocen semestralnych i rocznych

ocena dopuszczająca:

Uczeń: **zna i odtwarza treść obowiązujących lektur**, orientuje się w nazwiskach autorów i tytułach dzieł, wykazuje się podstawową znajomością terminologii teoretycznoliterackiej (umie zdefiniować pojęcia, którymi się posługuje), rozpoznaje rodzaje i gatunki literackie (potrafi zaklasyfikować do rodzajów i gatunków utwór bez głębszego teoretycznego uzasadnienia), potrafi nazwać style i kierunki artystyczne i przyporządkować im utwory, zna podstawowe pojęcia filozoficzne, samodzielnie czyta ze zrozumieniem tekst literacki i popularnonaukowy – odczytuje najważniejsze treści. Język komunikatywny, choć niewolny od błędów różnego typu.

ocena dostateczna:

Oprócz wiadomości i umiejętności na ocenę dopuszczającą potrafi wskazać podstawowe problemy utworów, orientuje się w kontekście historycznym utworu, potrafi rozpoznać środki i tropy stylistyczne, podejmuje próby kierowanej analizy tekstu. Język komunikatywny, dopuszczalne usterki językowe (błędy składniowe i nieliczne fleksyjne).

ocena dobra:

Wiedza wyraźna – rozpoznaje i definiuje pojęcia np.: style, kierunki artystyczne, filozoficzne, środki stylistyczne: wykorzystuje w interpretacji utworów konteksty (literacki, filozoficzny, historyczny, inne): umie porównywać różne teksty kultury: zna zawarte w programie utwory i stara się samodzielnie je interpretować. Język poprawny, wystarczająco bogate słownictwo.

ocena bardzo dobra:

Poza wiadomościami i umiejętnościami wymaganymi na ocenę dobrą uczeń musi wykazać się szerszą znajomością materiału, a także samodzielnością i dojrzałością sądów, poprawnością językową i bogatym słownictwem.

ocena celująca:

Poza wiadomościami i umiejętnościami wymaganymi na ocenę bardzo dobrą uczeń wykazuje się znajomością podstawy programowej w zakresie minimum 100% lub wykazuje się aktywnością w postaci udziału w olimpiadzie, konkursach szkolnych i międzyszkolnych, słownictwo ucznia jest bogate i urozmaicone.

Egzamin klasyfikacyjny oraz poprawkowy składa się z dwóch części – pisemnej (wypracowanie i/lub test) oraz ustnej (wypowiedź na podstawie przygotowanych przez nauczyciela zestawów zagadnień - przynajmniej 3 bilety do wyboru).

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka polskiego do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów.

Każdy uczeń, który posiada opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o dysfunkcjach, jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia, wysiłek wkładany przez ucznia w pracę,
- zainteresowanie przedmiotem,
- zaangażowanie ucznia na zajęciach,
- utrudnione warunki uczenia się i utrwalania wiadomości w domu (np. uczniów, którzy nie posiadają własnego komputera).

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami ustala się indywidualnie w zależności od dysfunkcji ucznia oraz wskazówek i zaleceń przekazanych przez poradnię.

§III. Ocenianie

A. Uczniowie mogą zdobyć punkty za następujące formy pracy w każdym semestrze:

Forma aktywności	Ilość punktów otrzymywanych jednorazowo
PUNKTY	BAZOWE
Poziom podstawowy: ✓ <i>Język polski w użyciu</i> + sprawdzian umiejętności, którego formę ustala nauczyciel - 30 p. ✓ Test historycznoliteracki - 35p. ✓ Wypracowanie – 35 p. ✓ Test ze znajomości treści lektur – 30 p. (klasa II, klasa III, klasa IV) ✓ Test ze znajomości treści lektur – 20 p. (klasa I) Poziom rozszerzony: ✓ Wypracowanie – 35 p. ✓ Test historycznoliteracki – 30p. ✓ Konspekt na poziomie rozszerzonym lub wypracowanie – 35p. ✓ Test ze znajomości treści lektur – 30 p. (klasa II, klasa III, klasa IV) ✓ Test ze znajomości treści lektur – 20 p. (klasa I)	30p. + 35 p. +35 p. + 20 p. = 120 p. w każdym semestrze (klasa I) 30p. + 35 p. +35 p. + 30 p. = 130 p. w każdym semestrze (klasa II, klasa III, klasa IV)
PUNKTY	BONUSOWE: do 25 punktów (poziom podstawowy i rozszerzony)

	a) dowolność nauczyciela przy wyborze kategorii form pracy spośród: kartkówka, aktywność, odpowiedź ustna, zadanie, projekt; b) dowolność nauczyciela przy przyznawaniu liczby punktów za poszczególne formy pracy (z wyjątkiem przyznawania punktów bonusowych w klasach IV – podpunkt c) c) w klasach maturalnych uczeń może otrzymać od 0 do 10 punktów bonusowych za udzielenie odpowiedzi na jedno z pytań jawnych. Ocenie podlega: -język wypowiedzi – 2p -kompozycja – 1 p. -realizacja tematu – 7 p.
Kartkówka - 5p.	0% - 49% - 0 p. 50% - 59% - 1 p. 60% - 75% - 2 p. 76% - 85% - 3 p. 86% - 95% - 4 p. 96% -100% - 5 p.
Sukcesy ucznia w konkursach szkolnych i międzyszkolnych	Osiągnięcia szkolne: 0-5p. Osiągnięcia międzyszkolne: 5-10p.
Punkty bonusowe – uczeń, który w olimpiadzie języka polskiego przeszedł do kolejnego etapu, otrzymuje 5 punktów bonusowych za każdy etap. Uczeń, który uzyskał tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej z języka polskiego, ma prawo do podwyższenia rocznej oceny klasyfikacyjnej do najwyższej możliwej pozytywnej oceny w danym przedmiocie. Oznacza to, że jeśli z ocen uzyskanych w	

ciągu roku wynika ocena „bardzo dobra”, po uzyskaniu tytułu może zostać podwyższona do „celującej”. Ocena ta nie jest jednak przyznawana automatycznie w przypadku niższych ocen, np. „dobry”; w takim przypadku uczeń zachowuje najwyższą ocenę zgodną z jego rzeczywistymi osiągnięciami.	
---	--

B. Przygotowanie do zajęć z treści przewidzianych podstawową programową i odrabianie prac domowych:

1. Uczeń ma obowiązek regularnego przygotowywania się do zajęć oraz systematycznego odrabiania prac domowych.
2. Nauczyciel ma prawo oceniać wysiłki ucznia w tym zakresie, przyznając punkty w skali od -2 do 2 za każde zadanie lub aktywność. Liczba punktów przyznawanych za konkretne zadanie ustalana jest przez nauczyciela, przy czym:
 - minimalna wartość punktowa to -2,
 - maksymalna to 2.

C. Punkty przeliczane są na ocenę w klasyfikacji semestralnej i rocznej w następującej skali:

Ocena	% PUNKTÓW BAZOWYCH I BONUSOWYCH
Celujący	100% i powyżej
Bardzo dobry	90% - 99%
Dobry	76% - 89%
Dostateczny	60% - 75%
Dopuszczający	50% - 59%
Niedostateczny	0% - 49%

- D.** Ocena roczna wystawiana jest w oparciu o punkty zebrane w trakcie całego roku szkolnego. Bazę stanowią sprawdziany (tabelka) pisane w całym roku szkolnym.
BAZA PUNKTÓW - to suma wszystkich punktów możliwych do zdobycia ze sprawdzianów w danym semestrze/roku szkolnym.

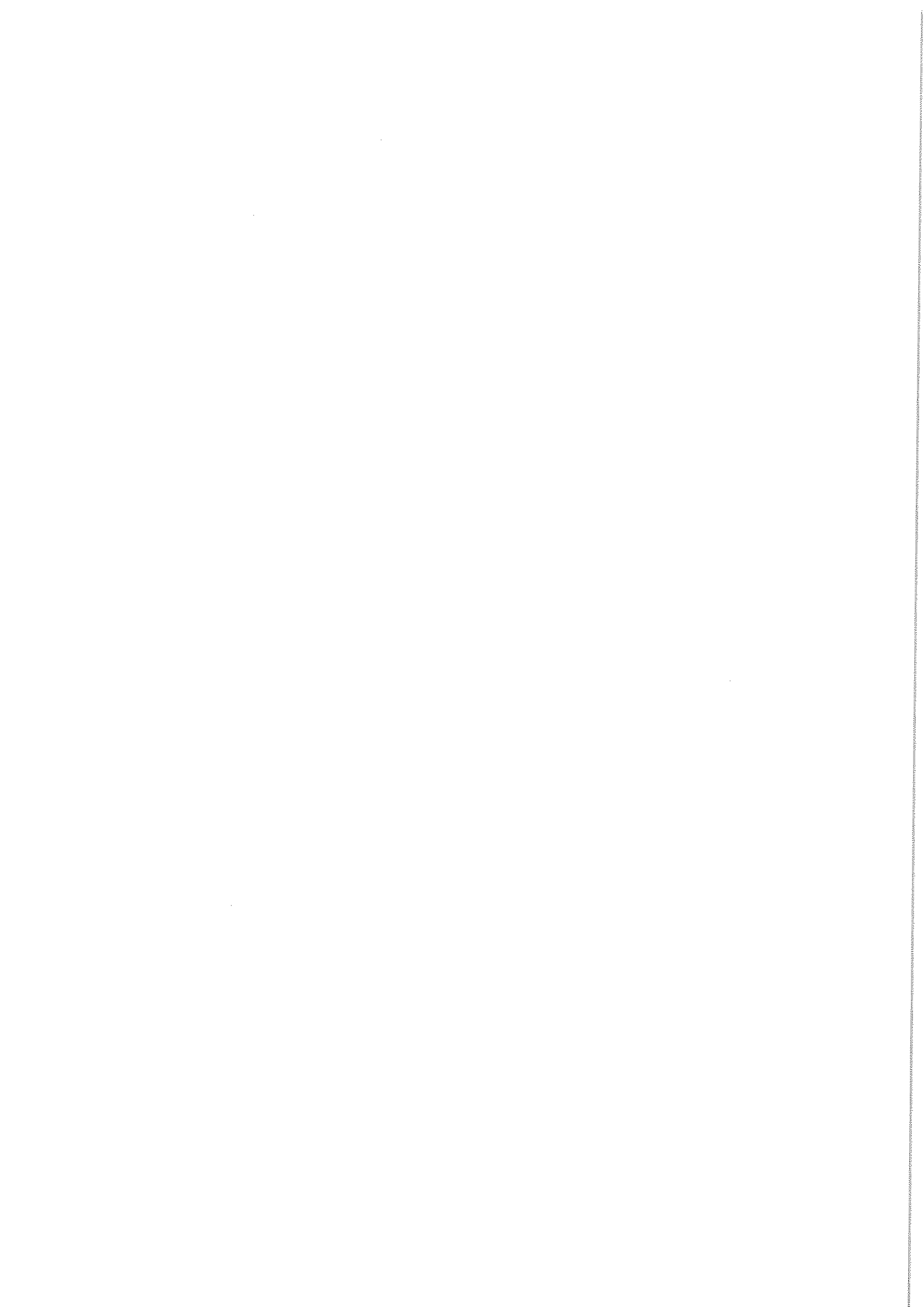
- E. Wszystkie formy pracy zamieszczone w tabelce dają uczniowi możliwość zdobycia punktów dodatkowych zwanych – **BONUSEM**.
- F. Liczba dodatkowych punktów zdobytych **poza sprawdzianami (baza)** nie może przekroczyć **20% BAZY** określonej na dany semestr.
- G. Liczba wszystkich form pracy ocenianych w I semestrze powinna być porównywalna z liczbą form pracy w II semestrze.

§IV. Inne

1. Każdy uczeń ma obowiązek prowadzić notatki:
 - każdy uczeń zobowiązany jest prowadzić papierowy zeszyt w formacie A4. Format ten przyzwyczajają do pracy z arkuszem maturalnym, a badania potwierdzają, że odręczne notowanie sprzyja głębszemu zapamiętywaniu i lepszemu rozumieniu treści niż notowanie na urządzeniach elektronicznych.
2. Ocenę śródroczną i roczną wystawia się, biorąc pod uwagę wyniki bieżące uzyskane z możliwych form sprawdzania wiedzy i umiejętności:
 - sprawdzian,
 - wypracowanie,
 - kartkówka,
 - zadanie dodatkowe,
 - praca na lekcji,
 - odpowiedź ustna,
 - poprawa sprawdzianu.
3. Ocena śródroczna lub roczna może być podwyższona przez nauczyciela do oceny o jeden wyższej w przypadku, gdy uczeń osiągał sukcesy w konkursach języka polskiego, olimpiadzie języka polskiego lub ma inne sukcesy związane z językiem polskim.
4. Aktywność na lekcji jest nagradzana dodatkowymi punktami. Przez aktywność rozumiemy częste zgłaszanie się ucznia na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę w grupach.
5. Zabrania się korzystania z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń telekomunikacyjnych w czasie lekcji bez zgody nauczyciela (a i wtedy wyłącznie w celach związanych z aktualnym tokiem lekcji).

Zespół polonistyczny:

Ewa Burzyk
 Renata Adamczyk
 Dorota Bobrowicz
 Paweł Gabryś-Kurowski
 Marta Grzebiela
 Karolina Leszczyńska
 Magdalena Lis
 Klaudia Łachacz
 Wioletta Michalik

Zasady Oceniania Punktowego
z geografii w klasach 1-3
w X Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Jadwigi w Warszawie

§ I. Zasady ogólne

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Kartkówka jest bieżącym badaniem przygotowania ucznia do lekcji i dotyczy materiału z trzech ostatnich tematów realizowanych na maksymalnie pięciu ostatnich lekcjach. Nie musi być zapowiadana. Uczeń jest jednak zobowiązany znać elementarne zagadnienia z wcześniejszego materiału, niezbędne do efektywnej pracy na lekcji
3. Sprawdzian jest przekrojowym badaniem zakresu opanowanej wiedzy i umiejętności obejmującym większą partię materiału określoną przez nauczyciela i wykraczającą poza ramy określone w ust 2, i zapowiadany jest z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Termin winien być odnotowany w dzienniku lekcyjnym,
4. Sprawdziany powinny być sprawdzone i omówione z uczniami w ciągu dwóch tygodni od momentu napisania pracy. Nauczyciel uzasadnia uzyskany wynik w sposób opisany w Statucie Szkoły.
5. Sprawdziany i prace sprawdzające są dla ucznia obowiązkowe. Uczeń, który był nieobecny na sprawdzianie lub pracy sprawdzającej, otrzymuje wynik 0 punktów.
6. Uczeń, który opuścił sprawdzian lub pracę sprawdzającą z przyczyn nieusprawiedliwionych ma obowiązek napisać go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;
7. Uczeń, który opuścił sprawdzian lub pracę sprawdzającą z powodu usprawiedliwionej nieobecności (trwającej nie krócej niż 7 dni) ma obowiązek ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem lecz nie wcześniej niż 7 dni od powrotu do szkoły;
8. Uczeń ma prawo do poprawy jednego sprawdzianu lub pracy sprawdzającej w semestrze przy jednej godzinie geografii w tygodniu, dwóch sprawdzianów lub prac sprawdzających w semestrze w przypadku dwóch lub więcej godzin geografii w tygodniu. Forma poprawy powinna zostać uzgodniona z nauczycielem;
9. Uczeń ma prawo poprawić niesatysfakcjonujący wynik sprawdzianu lub pracy sprawdzającej. Termin poprawy wyznacza nauczyciel.
10. Uczeń nieobecny na kartkówce niezapowiedzianej nie ma obowiązku przystępowania do niej w innym terminie.
11. Uczniowi, który nie poprawił wyniku w wyznaczonym terminie, nie wpisujemy takiego samego wyniku lub gorszego do dziennika
12. Uczeń, który nie poprawił wyniku w wyznaczonym terminie traci prawo do następnej poprawki tej pracy.
13. Korzystanie przez ucznia w czasie sprawdzianów, kartkówek i innych form sprawdzania wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy stanowi podstawę do wystawienia 0p. Uczeń w tej sytuacji nie traci prawa do poprawy wyniku.
14. Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania się do lekcji (nie dotyczy prac pisemnych zapowiedzianych).
15. Uczeń zgłasza nieprzygotowanie na początku lekcji na kartce przekazanej nauczycielowi.

16. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie minus jeden punkt.
17. Uczeń może być nieklasyfikowany, jeśli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia.
18. Uczeń nieobecny na pojedynczych lekcjach musi samodzielnie uzupełnić wiadomości z danej lekcji. Nauczyciel może sprawdzić stopień opanowania wiedzy.

§II. Stosowane kryteria ocen semestralnych i rocznych

W klasyfikacji rocznej stopień **celujący** otrzymuje uczeń,

- 1) posiadał wiedzę i umiejętności z całości programu nauczania geografii w danej klasie, bezbłędnie posługuje się terminologią geograficzną, potrafi posługiwać się wiadomościami ze źródeł dodatkowych oraz potrafi dokonać syntezy zdobytej wiedzy z różnych działów geografii;
- 2) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych uwzględnionych w programie przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, proponuje rozwiązania nietypowe;
- 3) uzyskał tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim, uzyskał tytuł finalisty lub laureata ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej;
- 4) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu krajowym lub posiada inne porównywalne sukcesy, osiągnięcia.

W klasyfikacji rocznej stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- 1) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i terminologią geograficzną;
- 2) rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania przyjętym przez nauczyciela, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

W klasyfikacji rocznej stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- 1) nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych);
- 2) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

W klasyfikacji rocznej stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- 1) opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej;
- 2) rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych);
- 3) przy odpowiedzi ustnej do udzielenia odpowiedzi wymaga pomocy nauczyciela.

W klasyfikacji rocznej stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- 1) ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki
- 2) rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych);
- 3) przy odpowiedzi ustnej do udzielenia odpowiedzi wymaga znaczącej pomocy nauczyciela.

W klasyfikacji rocznej stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- 1) nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu, przedmiotów pokrewnych lub przedmiotów częściowo wykorzystujących wiadomości z danego przedmiotu;
- 2) nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

§III. Ocenianie

A. Uczniowie zdobywają punkty za następujące formy pracy:

Forma aktywności	Ilość punktów otrzymywanych jednorazowo
sprawdzian	od 20p do 30p
praca sprawdzająca	od 5p do 25p
kartkówka	od 0% - 29% - 0p 30% -49% - 1p 50% - 70% - 2p 71% - 80% - 3p 81% - 90%- 4p 91% - 100% - 5p
odpowiedź usta	od (- 2 p) do (2 p)
zadania dodatkowe	od 1p do 3p
sprawdziany roczne dla klas z geografią rozszerzoną	0% – 29% – 0p 30% – 40% – 1p 41% – 50% – 2p 51% – 60% – 3p 61% – 70% – 4p 71% – 80% – 6p 81% – 90% – 7p 91% – 98% – 8p 99% – 100% – 10p
matura próbna	0% – 29% – 0p 30% – 50% – 1p 51% – 70% – 2p 71% – 85% – 3p 86% – 95% – 4p 96% – 100% – 5p

B. Punkty przeliczane są na ocenę w klasyfikacji semestralnej i rocznej w następującej skali:

Ocena	% BAZY PUNKTÓW
celujący	99% i powyżej
bardzo dobry	93% - 98%
dobry	80% - 92%
dostateczny	65% - 79%
dopuszczający	50% - 64%
niedostateczny	0% - 49%

C. Ocena roczna wystawiana jest w oparciu o punkty zebrane w trakcie całego roku szkolnego.

Bazę stanowią wszystkie sprawdziany oraz prace sprawdzające pisane w całym roku szkolnym

D. BAZA PUNKTÓW - to suma wszystkich punktów możliwych do zdobycia ze sprawdzianów oraz prac sprawdzających w danym semestrze/roku szkolnym.

E. Prace sprawdzające stanowić może kartkówka zapowiedziana lub karta pracy.

F. Wszystkie formy pracy zamieszczone w części A (z wyłączeniem sprawdzianów i prac sprawdzających) dają uczniowi możliwość zdobycia punktów dodatkowych zwanych – **BONUSEM**

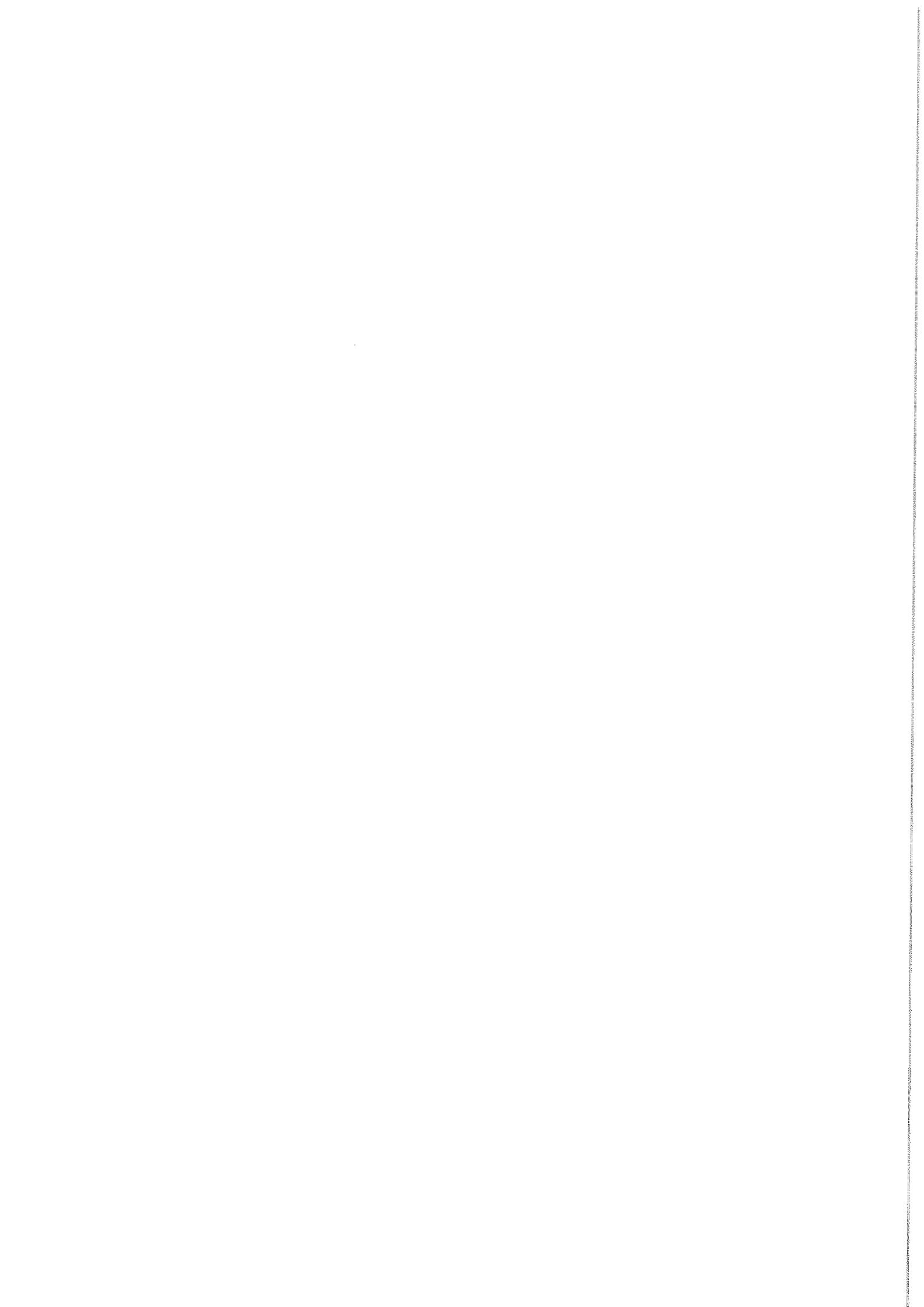
G. Ilość zdobytych bonusowych punktów nie może przekroczyć **20% BAZY** określonej na dany semestr.

H. Uczeń, u którego widoczny jest znaczący postęp w stosunku do wyników z pierwszego półrocza ma możliwość zdobycia dodatkowych punktów z zagadnień z pierwszego półrocza po uzgodnieniu formy, zakresu zagadnień i terminu z nauczycielem.

§IV. Inne

1. Każdy uczeń ma obowiązek prowadzić zgodnie ze wskazówkami nauczyciela notatki własne z lekcji.
2. Ocenę śródroczną i roczną wystawia się biorąc pod uwagę wyniki bieżące uzyskane z następujących form sprawdzania wiedzy i umiejętności :
sprawdzian,
sprawdzian roczny,
kartkówka,
kartkówka niezapowiedziana
zadania sprawdzające,
odpowiedź ustna,
poprawa sprawdzianu ,
matura próbna
Inne formy wykorzystywane przez nauczyciela w określonych sytuacjach

3. Finalista bądź laureat konkursów, olimpiad geograficznych może mieć podwyższoną ocenę roczną o jeden stopień.
4. Uczeń, który został przyjęty do naszej szkoły w trakcie roku szkolnego otrzymuje wynik punktowy na poziomie średniego wyniku przedziału odpowiadającego ocenie, którą uzyskał w poprzedniej szkole.
5. Uczeń na lekcji za zgodą nauczyciela może korzystać z kalkulatora.
6. Zabrania się korzystania z telefonu komórkowego jako kalkulatora oraz innych urządzeń telekomunikacyjnych w czasie lekcji .

**Przedmiotowe Zasady Oceniania z Geografii
w systemie ocen w skali 1-6
w XLO im. Królowej Jadwigi w Warszawie**

1) Nauczyciel danego przedmiotu **na początku roku szkolnego** na pierwszej lekcji (co potwierdza wpis dokonany w Dzienniku Lekcyjnym) przedstawia uczniom opracowany przez siebie (wybrany) program nauczania w danej klasie uwzględniający specyfikę zespołu oraz na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o:

- a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania;
- b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych;

2) Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów). Do sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac uczniów i jego rodzice (prawni opiekunowie) mają wgląd. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją krótko uzasadnić.

Przedmiotem oceny są:

- 1) Wiedza (zgodnie z zakresem wymagań)
- 2) Umiejętności, w tym między innymi:

rozumienie zjawisk i przemian zachodzących w przyrodzie, wnioskowanie i uogólnianie, prowadzenie obserwacji i pomiarów, interpretowanie zjawisk przyrodniczych, dostrzeganie związków przyczynowo - skutkowych, dostrzeganie konieczności zachowania w środowisku równowagi zakłóconej działalnością człowieka, poznawanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu, analizowanie różnych źródeł informacji i dokonywanie wyboru najbardziej istotnych (rozważne korzystanie z mediów).

Ocenie poddawane są:

- A) Prace pisemne
 - *sprawdziany* obejmujące, większą partię materiału określoną przez nauczyciela; zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem a termin odnotowany w dzienniku
 - *sprawdziany roczne*
 - *kartkówki*, będące bieżącą formą badania przygotowania ucznia do lekcji i nie muszą być zapowiadane dotyczy materiału z trzech ostatnich tematów realizowanych na maksymalnie pięciu ostatnich lekcjach
- B) Inne formy określone przez nauczyciela m.in. praca i aktywność na lekcji; odpowiedź ustna; prace domowe; prezentacja multimedialna, praca w grupach

Skala ocen

1. Oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i końcowo roczne ustala się według następującej skali, z następującymi skrótami literowymi:

- a) stopień celujący - 6 - cel;
- b) stopień bardzo dobry - 5 - bdb;
- c) stopień dobry - 4 - db;
- d) stopień dostateczny - 3 - dst;
- e) stopień dopuszczający - 2 - dop;
- f) stopień niedostateczny - 1 - ndst.

2. Dopuszcza się stosowanie znaków „+”, „-”, w bieżącym ocenianiu. Oceny bieżące odnotowuje się w dzienniku w formie cyfrowej.

3. Dopuszcza się dodatkowo stosowanie następujących skrótów w dzienniku lekcyjnym:

- 1) np – uczeń nieprzygotowany,
- 2) bz – brak oceny z pracy pisemnej z powodu nieprzystąpienia do niej,
- 3) „-” – symbol oznaczający nieuzyskanie wyższej oceny w wyniku przystąpienia do poprawy sprawdzianu.

4. Przy ocenianiu nauczyciel uzasadnia ocenę, daje uczniowi wskazówki, w jaki sposób może on poprawić swoje osiągnięcia edukacyjne;

Ocena prac pisemnych

- 1) Sprawdzian obejmuje większą partię materiału, trwa jedną lub dwie godziny lekcyjne;
- 2) Sprawdzian musi być zapisany w dzienniku, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem;
- 3) Sprawdziany powinny być sprawdzone i omówione z uczniami w ciągu dwóch tygodni od momentu napisania pracy. Nauczyciel uzasadnia ocenę w sposób opisany w Statucie Szkoły.
- 4) Uczeń, który opuścił sprawdzian z przyczyn nieusprawiedliwionych ma *obowiązek napisać go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela*;
- 5) Uczeń, który opuścił sprawdzian z powodu usprawiedliwionej nieobecności ma obowiązek napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Jeśli nieobecność trwała co najmniej 7 dni, nauczyciel ustala termin na nie wcześniejszy niż 7 dni od powrotu ucznia do szkoły.;
- 6) Uczeń ma **prawo do poprawy jednego** sprawdzianu w semestrze z każdego przedmiotu realizowanego w wymiarze jednej lub dwóch godzin lekcyjnych w tygodniu; uczeń ma **prawo do poprawy dwóch** sprawdzianów w semestrze z każdego przedmiotu realizowanego w wymiarze 3 lub więcej godzin tygodniowo po uzgodnieniu formy i terminu poprawy z nauczycielem.
- 7) Uczniowi, który nie poprawił oceny w wyznaczonym terminie nie wpisujemy takiej samej lub niższej oceny do dziennika (wpisujemy „-” – symbol oznaczający nieuzyskanie wyższej oceny w wyniku przystąpienia do poprawy sprawdzianu) uczeń traci też prawo do następnej poprawy tej pracy
- 8) Uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie zgłosi się w ustalonym terminie, traci prawo do poprawy.
- 9) Kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie mogą być poprawiane.
- 10) W przypadku wykazania niesamodzielnej pracy ucznia podczas sprawdzianu, nauczyciel ma prawo odebrać uczniowi pracę i unieważnić ją. Uczeń jest zobowiązany pisać sprawdzian od początku.

Ocena ze sprawdzianu pisanego po unieważnieniu podlega poprawie, o ile uczeń ma jeszcze możliwość poprawy w danym semestrze.

11) W ciągu jednego tygodnia uczeń może pisać maksymalnie trzy sprawdziany a w ciągu dnia nie więcej niż jeden. Limit ten jest powiększony o jeden sprawdzian z języka obcego. W ciągu dnia uczeń może pisać maksymalnie trzy kartkówki.

12) Sprawdzian, może być przełożony na inny termin:

- za zgodą nauczyciela na prośbę klasy
- za zgodą klasy na prośbę nauczyciela
- w wypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych

Progi procentowe ocen przy ocenianiu prac pisemnych:

99% - 100% –celujący
97% - 98% - bardzo dobry
93% - 96% - bardzo dobry -
88% - 92%- dobry +
83% - 87%- dobry
80% - 82% - dobry -
75 % – 79% - dostateczny +
68% - 74% - dostateczny
65% - 67% - dostateczny-
60% – 64% – dopuszczający +
51 – 59 % – dopuszczający
0 – 50 % niedostateczny

Nieprzygotowane ucznia do lekcji.

1. Uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie w formie ustalonej przez nauczyciela.
 - a) jedno nieprzygotowanie w semestrze dla przedmiotów o wymiarze od 1 do 2 godzin tygodniowo.
 - b) dwa nieprzygotowania w semestrze dla przedmiotów o wymiarze 3 i więcej godzin tygodniowo.
2. Uczniowie zgłaszający nieprzygotowanie są zwolnieni z pisania niezapowiedzianej kartkówki. Jeżeli uczeń przystąpi do takiej kartkówki może otrzymać z niej ocenę na życzenie. Zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia z ucznia z przystąpienia do prac pisemnych wcześniej zapowiedzianych.
3. Uczeń, który określoną ilość nieprzygotowań wykorzystał i powtórnie zgłasza nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną.
4. Nieprzygotowanie obejmuje m.in.: brak podręcznika i zeszytu przedmiotowego, brak pracy domowej i inne określone przez nauczyciela danego przedmiotu.
5. *Nie ocenia się ucznia negatywnie w dniu powrotu do szkoły po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności (nie mniejszej niż 7 dni). Ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.*

6. *Nie ocenia się negatywnie ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej (wypadek, śmierć bliskiej osoby i inne przyczyny niezależne od woli ucznia). Ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.*

7. *Uczeń, który sam się zgłasza do odpowiedzi ustnej nie otrzymuje oceny niedostatecznej w przypadku niepowodzenia wypowiedzi. Ocena pozytywna wpisywana jest do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.*

8. *Uczeń na lekcji za zgodą nauczyciela może korzystać na lekcji z urządzeń telekomunikacyjnych, maturalnych tablic.*

Wymagania edukacyjne.

Stopień celujący – uczeń w wysokim stopniu opanował umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania obejmującym podstawę programową kształcenia ogólnego; samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych uwzględnionych w programie przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program opracowany przez nauczyciela; uzyskał tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim, uzyskał tytuł finalisty lub laureata ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej; osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu krajowym lub posiada inne porównywalne sukcesy, osiągnięcia.

Stopień bardzo dobry - otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami; rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania przyjętym przez nauczyciela, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Stopień dobry - otrzymuje uczeń, który nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych); poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień dostateczny - otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej; rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień dopuszczający - otrzymuje uczeń, który ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki; rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień niedostateczny - otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu, przedmiotów pokrewnych lub przedmiotów częściowo

wykorzystujących wiadomości z danego przedmiotu; nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny są do wglądu u nauczycieli poszczególnych przedmiotów.

Ocenianie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, z orzeczeniem lub opinią wydaną przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną

- 1) Wszystkich uczniów obowiązuje podstawa programowa kształcenia ogólnego.
- 2) Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych korzystają z takich samych podręczników co pozostali uczniowie w klasie oraz z pomocy dydaktycznych przygotowanych przez nauczyciela.
- 3). Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych powinno dotyczyć głównie odpowiednich warunków organizacyjnych oraz metod i form pracy z uczniem.
- 4). Ocenianie uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym przez poradnię psychologiczno- pedagogiczną
 - a) Wszystkie formy, sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych są dostosowane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia.
 - b) W szczególnych przypadkach, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z dysfunkcji ucznia, może on być nagrodzony za wkład pracy oceną wyższą o jeden stopień niż wynika to z ogólnie przyjętych kryteriów oceniania.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z przedmiotów przyrodniczych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów

- 1) Każdy uczeń, który posiada opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej o dysfunkcjach, jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.
- 2) Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:
 - indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia,
 - wysiłek wkładany przez ucznia w pracę,
 - zainteresowanie przedmiotem,
 - zaangażowanie ucznia na zajęciach,
 - utrudnione warunki uczenia się i utrwalania wiadomości w domu (np. uczniów, którzy nie posiadają własnego komputera).
- 3) Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami ustala się indywidualnie w zależności od dysfunkcji ucznia oraz wskazówek i zaleceń przekazanych przez poradnię.

Klasyfikacja

- 1) Oceny klasyfikacyjne ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne na podstawie systematycznej oceny pracy uczniów z uwzględnieniem oceny bieżącej. Niedopuszczalne jest ustalenie oceny klasyfikacyjnej na podstawie jednorazowego sprawdzianu wiedzy na koniec półroczu.
- 2) Najpóźniej na trzy tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o wstępnej przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych i wstępnej przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania. Wszystkie wstępne przewidywane oceny ucznia są odnotowywane w dzienniku lekcyjnym.

- 3) Wstępna przewidywana ocena roczna może ulec zmianie – zarówno podwyższeniu jak i obniżeniu – w zależności od dalszych osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz jego zaangażowania w proces nauczania.
- 4) Na tydzień przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej wstępne przewidywane roczne oceny klasyfikacyjne stają się przewidywanymi rocznymi ocenami klasyfikacyjnymi
- 5) Najpóźniej dzień przed śródrocznym i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne ustalają śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z danego przedmiotu,
- 6) Uczeń może ubiegać się o podwyższenie każdej przewidywanej rocznej oceny o jeden stopień tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen bieżących jest równa ocenie, o którą się ubiega lub od niej wyższa. W przypadku punktowego systemu oceniania co naj mniej połowa uzyskanych wyników z obowiązkowych prac pisemnych jest w przedziale procentowym określającym ocenę o jaką uczeń się ubiega.
- 7) Ustala się następujące warunki ubiegania się o wyższą niż przewidywana roczną ocenę z zajęć edukacyjnych:
- a) frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby);
 - b) usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach;
 - c) przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela sprawdzianów;
 - d) skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy.
- 8) Uczeń może być nicklasyfikowany, jeśli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia.

**Zasady Oceniania Punkowego
z matematyki i informatyki
w X Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Jadwigi w Warszawie**

§ I. Zasady ogólne

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
2. Kartkówka jest bieżącym badaniem przygotowania ucznia do lekcji i dotyczy materiału z trzech ostatnich tematów realizowanych na maksymalnie pięciu ostatnich lekcjach. Uczeń jest zobowiązany znać elementarne zagadnienia z wcześniejszego materiału, niezbędne do efektywnej pracy na lekcji.
3. Kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie mogą być poprawiane, ani napisane w dodatkowym terminie.
4. Sprawdzian jest przekrojowym badaniem zakresu opanowanej wiedzy i umiejętności, obejmującym większą partię materiału, określoną przez nauczyciela i wykraczającą poza ramy określone w ust. 2., i zapowiadany jest z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Termin winien być odnotowany w dzienniku lekcyjnym.
5. Sprawdziany powinny być sprawdzone i omówione z uczniami w ciągu dwóch tygodni od momentu napisania pracy. Nauczyciel uzasadnia uzyskany wynik w sposób opisany w statucie Szkoły.
6. Sprawdziany są dla ucznia obowiązkowe. Uczeń, który był nieobecny na sprawdzianie, otrzymuje wynik 0 punktów, opatrzony komentarzem „brak zadania”.
7. Uczeń, który opuścił sprawdzian z przyczyn nieusprawiedliwionych, ma obowiązek napisać go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
8. Uczeń, który opuścił sprawdzian z powodu usprawiedliwionej nieobecności (trwającej nie krócej niż 7 dni), ma obowiązek napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem, lecz nie wcześniej niż 7 dni od powrotu do szkoły.
9. Uczeń ma prawo poprawić niesatysfakcjonujący go wynik sprawdzianu w formie i terminie wyznaczonym przez nauczyciela, jednak nie więcej niż dwa razy w semestrze.
10. Uczniowi, który przystąpił do poprawy i nie uzyskał liczby punktów równej lub wyższej niż w terminie pierwotnym, wyniku tej poprawy nie wpisuje się do dziennika.
11. Uczeń, który nie przystąpił do poprawy w wyznaczonym terminie i nie poinformował nauczyciela o przyczynie swojej nieobecności przed upływem tego terminu, traci prawo do kolejnej próby poprawy tej samej pracy.
12. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy ucznia ma zastosowanie § 74 ust. 12 statutu Szkoły.
13. Uczeń za każdą niewykorzystaną poprawę sprawdzianu otrzymuje dwa punkty dodatkowe.
14. Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji (nie dotyczy prac pisemnych zapowiedzianych).
15. Uczeń zgłasza nieprzygotowanie na początku lekcji na kartce przekazanej nauczycielowi.
16. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej, uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie minus jeden punkt.
17. Uczeń może być nieklasyfikowany, jeśli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia.
18. Uczeń nieobecny na pojedynczych lekcjach musi samodzielnie uzupełnić wiadomości z danej lekcji. Nauczyciel może sprawdzić stopień opanowania wiedzy.

§ II. Stosowane kryteria ocen semestralnych i rocznych

Ocenę niedostateczną – otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej i braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu, nie jest w stanie rozwiązać samodzielnie zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności, nie uczynił postępów w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do poprzedniego roku szkolnego. Nie wykazuje chęci współpracy w celu uzupełnienia braków i nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

Ocenę dopuszczającą – otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej w takim stopniu, że zdobyta wiedza wystarcza do kontynuowania nauki, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności; wykazuje się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i algorytmów.

Ocenę dostateczną – otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej, samodzielnie wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, opanował wymagania na ocenę dopuszczającą

Ocenę dobrą – otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności w zakresie przekraczającym podstawę programową, a zawartych w programie nauczania danej klasy, poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne, opanował wymagania na ocenę dostateczną

Ocenę bardzo dobrą – otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania w danej klasie, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach, opanował wymagania na ocenę dobrą

Ocenę celującą – otrzymuje uczeń, który twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, posiada wiedzę i umiejętności z zakresu realizowanego programu nauczania matematyki w danej klasie, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe lub osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, kwalifikując się do finału na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) lub krajowym albo posiada inne, porównywalne osiągnięcia.

§ III. Ocenianie

A. Uczniowie mogą zdobywać punkty za następujące formy pracy:

Forma aktywności	Ilość punktów otrzymywanych jednorazowo
sprawdzian (jednogodzinny lub dwugodzinny), poprawa sprawdzianu	od 20p do 30p
kartkówka	0% - 29% - (-2p) 30% - 49% - (-1p) 50% - 70% - (1p) 71% - 80% - (2p) 81% - 90% - (3p) 91% - 100% - (4p)
sprawdzian na wejście po SP	0% - 49% - (0p) 50% - 70% - (1p) 71% - 80% - (2p) 81% - 90% - (3p) 91% - 100% - (4p)
praca na lekcji lub jej brak	od (- 2p) do (2p)
zadania dodatkowe	1p lub 2p
sprawdziany semestralne oraz sprawdziany roczne dla klas z matematyką podstawową	0% - 29% - 0p 30% - 50% - 1p 51% - 70% - 2p 71% - 80% - 3p 81% - 90% - 4p 91% - 100% - 5p
sprawdziany roczne dla klas z matematyką rozszerzoną	0% - 29% - 0p 30% - 40% - 1p 41% - 50% - 2p 51% - 60% - 3p 61% - 70% - 4p 71% - 75% - 5p 76% - 80% - 6p 81% - 85% - 7p 86% - 90% - 8p 91% - 95% - 9p 96% - 100% - 10p

B. Punkty przeliczane są na ocenę w klasyfikacji semestralnej i rocznej w następującej skali:

Ocena	% BAZY PUNKTÓW
celujący	100% i powyżej
bardzo dobry	95% - 99%
dobry	80% - 94%
dostateczny	60% - 79%
dopuszczający	50% - 59%
niedostateczny	0% - 49%

- C. Ocena roczna (semestralna) wystawiana jest zgodnie ze skalą określoną w części B, w oparciu o sumę punktów zebranych przez ucznia w trakcie całego roku szkolnego (semestru) w stosunku procentowym do BAZY PUNKTÓW.
- D. **BAZA PUNKTÓW** - to suma wszystkich punktów, które można było zdobyć ze sprawdzianów w danym roku szkolnym (semestrze).
- E. Wszystkie formy pracy zamieszczone w części A, z wyłączeniem sprawdzianów, dają uczniowi możliwość zdobycia punktów dodatkowych, to jest niewliczanych do BAZY PUNKTÓW.
- F. Ilość dodatkowych punktów zdobytych poza sprawdzianami nie może przekroczyć **20% BAZY**, określonej na dany semestr.
- G. Uczeń, u którego widoczny jest znaczący postęp w stosunku do wyników z pierwszego półrocza, ma możliwość zdobycia dodatkowych punktów z zagadnień z pierwszego półrocza, po uzgodnieniu formy, zakresu zagadnień i terminu z nauczycielem.

§ IV. Inne

- 1. Każdy uczeń ma obowiązek prowadzić zgodnie ze wskazówkami nauczyciela zeszyt przedmiotowy.
- 2. Ocenę śródroczną i roczną wystawia się biorąc pod uwagę wyniki bieżące, które uczeń może uzyskać z następujących form sprawdzania wiedzy i umiejętności:
 - sprawdzian dwugodzinny,
 - sprawdzian jednogodzinny,
 - sprawdziany semestralne oraz roczne,
 - kartkówka,
 - zadania dodatkowe,
 - praca na lekcji,
 - poprawa sprawdzianu.
- 3. Uczeń, który w ogólnopolskim bądź międzynarodowym konkursie matematycznym/informatycznym przeszedł do kolejnego etapu, otrzymuje 5 punktów bonusowych za każdy etap, z przedmiotu zgodnego z konkursem. Finalista bądź laureat konkursów, olimpiad matematycznych/informatycznych może mieć podwyższoną ocenę roczną o jeden stopień.
- 4. Uczeń, który został przyjęty do szkoły w trakcie roku szkolnego, otrzymuje wynik punktowy na poziomie środkowego wyniku przedziału odpowiadającego ocenie, którą uzyskał w poprzedniej szkole.
- 5. Praca ucznia na lekcji może być oceniana dodatkowymi punktami.
- 6. Uczeń na lekcji, za zgodą nauczyciela, może korzystać z kalkulatora.
- 7. Zabrania się korzystania z telefonu komórkowego jako kalkulatora oraz innych urządzeń telekomunikacyjnych w czasie lekcji.
- 8. Uczniowie klas maturalnych mogą, za zgodą nauczyciela, korzystać z maturalnych wzorów matematycznych bez żadnych dodatkowo wpisanych treści tylko na sprawdzianach powtórzeniowych z zakresu maturalnego.
- 9. Na sprawdzianie rocznym w klasach trzecich, uczniowie mogą korzystać z maturalnych wzorów matematycznych.

Korniluk Agnieszka
Orlińska Marzena
Prusiński Andrzej
Wieczorkiewicz Ewa
Żwłazko Alicja
Sobecka Julia
Salański Mateusz
Falkowski Piotr
Rząd Anna

Zasady Oceniania z Języków Obcych

1. PODSTAWĄ OCENIANIA UCZNIA SĄ:

- sprawdziany zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem,
- odpowiedzi ustne,
- kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich tematów,
- pisemne i ustne prace domowe,
- aktywność na lekcji,
- wykonywanie zadań dodatkowych odnotowywane w dzienniku i brane pod uwagę przy wystawianiu oceny końcowej,
- udział w konkursach przedmiotowych, w zależności od wyników, wpływa na podwyższenie oceny końcowej,
- olimpiady językowe wyróżniane są oceną celującą/bardzo dobrą na koniec semestru, jeśli uczeń odniesie w nich sukces a z ocen cząstkowych wynika ocena co najmniej dobra.

2. OGÓLNE ZASADY OCENIANIA PRACY UCZNIA

a) Kryteria oceny prac pisemnych:

Sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem, a uczniowie są informowani o formie, zakresie materiału i kryteriach oceny pracy. Prace są oceniane i omawiane przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni. Sprawdziany i kartkówki ocenia się wg następującej punktacji:

0-50%	niedostateczny
51%	dopuszczający-
52-59%	dopuszczający
60-64%	dopuszczający +
65-67%	dostateczny-
68-74%	dostateczny
75-79%	dostateczny+
80-81%	dobry-
82-87%	dobry
88-89%	dobry+
90-92%	bardzo dobry-
93-97%	bardzo dobry
98%	bardzo dobry +
99%	celujący-
100%	celujący

Ocenę celującą z pisemnego sprawdzianu otrzymuje uczeń, który bezbłędnie wykona wszystkie zadania.

b) Minimalną liczbę sprawdzianów w semestrze ustala się jak następuje:

W klasach z 2-3 godzinami języka tygodniowo należy przeprowadzić minimum 2 sprawdziany w semestrze.

W klasach z 4-5 godz. – minimum 3 sprawdziany.

c) W ciągu semestru uczniowi przysługują przynajmniej dwie poprawy ocen ze sprawdzianów. Zakres materiału obowiązującego do poprawy ustala nauczyciel. Uczeń, który z usprawiedliwionych powodów był nieobecny w dniu sprawdzianu/karkówki w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły ustala termin jego napisania indywidualnie z nauczycielem.

W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia podczas sprawdzianu/karkówki jest on zobowiązany do napisania tej pracy na najbliższych zajęciach.

d) Wraz z oceną pracy uczeń powinien otrzymać krótką informację zwrotną w formie ustnej (lub, na prośbę ucznia, pisemnej): co zrobił dobrze, a co powinien poprawić, jakie umiejętności nie są opanowane w stopniu zadowalającym.

e) Uczeń ma prawo zgłoszenia na początku lekcji nieprzygotowania do zajęć dwa razy w semestrze w klasach z 3 i więcej godzinami i raz w klasach z 2 godzinami języka. Nauczyciel odnotowuje to w dzienniku lekcyjnym, wpisując datę nieprzygotowania. Niewykorzystane nieprzygotowania nie mogą zostać przeniesione na kolejny semestr.

f) Uczeń może otrzymać ocenę za aktywny udział w lekcji. Aktywność taka może być na każdej lekcji nagradzana plusem.

Aktywność na lekcjach polega na systematycznym i aktywnym uczestniczeniu w różnorodnych formach pracy na zajęciach: praca indywidualna, praca w parach, w grupach, udział w dyskusji. Za 5 plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

g) Uczniowie klas pierwszych piszą test poziomujący w pierwszym tygodniu nauki w celu dokonania podziału na grupy.

h) W klasach maturalnych przeprowadza się pisemne matury próbne w terminie ustalonym przez dyrekcję i radę pedagogiczną.

3. USTALANIE OCEN KLASYFIKACYJNYCH:

a) Ustalanie ocen klasyfikacyjnych przeprowadza się w oparciu o oceny cząstkowe, jednakże ocena śródroczna lub końcoworoczna **nie jest średnią, ani średnią ważoną** ocen cząstkowych.

b) Tzw. oceny przewidywane wystawia się **jedynie przed klasyfikacją końcoworoczną**. Są one wyrażone stopniem całkowitym.

c) Przewidywane oceny końcoworoczne wystawiane w terminie zgodnym ze Statutem Szkoły winny wynikać z ocen cząstkowych uzyskanych całym roku szkolnym.

d) O ewentualnej możliwości i sposobie poprawiania przewidywanej oceny końcoworocznej uczeń jest informowany przez nauczyciela.

e) Tryb uzasadniania ocen określa Statut Szkoły.

4. UCZNIOWIE SĄ OCENIANI POD KĄTEM OPANOWANIA NASTĘPUJĄCYCH UMIEJĘTNOŚCI JEZYKOWYCH:

- a) umiejętność czytania ze zrozumieniem
- b) umiejętność rozumienia ze słuchu
- c) umiejętność mówienia
- d) umiejętność pisania
- e) umiejętność rozpoznawania i stosowania struktur leksykalno- gramatycznych

a) Umiejętność czytania ze zrozumieniem polegająca na zrozumieniu głównej myśli tekstu oraz zawartych w nim informacji szczegółowych sprawdzana jest za pomocą różnorodnych technik, takich jak na przykład: zadania wielokrotnego wyboru zadania typu prawda/fałsz, odpowiedzi na pytania do tekstu, przyporządkowanie odpowiedzi do podanych pytań lub pytań do odpowiedzi, ustalanie kolejności fragmentów tekstu, przyporządkowanie wyrazów do pojęć nadrzędnych, itp.

Wymagania dotyczące oceny umiejętności czytania ze zrozumieniem:

Ocena – celująca:

W zakresie czytania ze zrozumieniem uczeń:

- w pełni rozumie różnorodne teksty, również autentyczne teksty użytkowe i bez trudu wyszukuje w nich wszystkie potrzebne informacje
- zadania na rozumienie tekstu czytanego wykonuje w 100% poprawnie

Ocena - bardzo dobra:

W zakresie czytania ze zrozumieniem uczeń:

- **bez trudu rozumie** na poziomie podstawowym: proste teksty informacyjne i użytkowe: kartkę pocztową, list/e-mail prywatny i formalny, ogłoszenie, życzenia urodzinowe; na poziomie rozszerzonym – dłuższe teksty informacyjne, literackie (typu opowiadanie, relacja, recenzja itp.) ,
- sprawnie znajduje potrzebne informacje szczegółowe w tekstach użytkowych i informacyjnych,
- swobodnie rozumie ogólny sens prostych tekstów (poziom podst.), i tekstów o wyższym stopniu trudności (poziom rozszerzony).

Ocena - dobra:

W zakresie czytania ze zrozumieniem uczeń:

- **rozumie ogólnie większość** prostych tekstów informacyjnych i użytkowych, (poziom podstawowy) i tekstów o wyższym stopniu trudności (poziom rozszerzony),
- znajduje większość potrzebnych informacji szczegółowych w tekstach użytkowych i informacyjnych,
- rozumie ogólny sens większości prostych tekstów (poziom podstawowy) i tekstów o wyższym stopniu trudności (poziom rozszerzony).

Ocena - dostateczna:

W zakresie czytania ze zrozumieniem uczeń:

- **rozumie ogólnie pewną część** prostych tekstów informacyjnych i użytkowych, (poziom podstawowy) i tekstów o wyższym stopniu trudności (poziom rozszerzony),

- znajduje pewną część potrzebnych informacji szczegółowych w tekstach użytkowych i informacyjnych,
- rozumie ogólny sens pewnej części prostych tekstów (poziom podstawowy) i tekstów o wyższym stopniu trudności (poziom rozszerzony).

Ocena - dopuszczająca:

W zakresie czytania ze zrozumieniem uczeń:

- **rozumie ogólnie tylko niektóre** proste teksty informacyjne i użytkowe: (poziom podstawowy) i ogólnie (lub tylko fragmenty) tekstów o wyższym stopniu trudności (poziom rozszerzony),
- znajduje tylko niektóre potrzebne informacje szczegółowe w tekście użytkowym i informacyjnym,
- rozumie ogólny sens tylko niewielkiej części prostych tekstów (poziom podstawowy) i tekstów o wyższym stopniu trudności (poziom rozszerzony).

Ocena - niedostateczna:

W zakresie czytania ze zrozumieniem uczeń:

- **rozumie bardzo nieliczne** proste teksty informacyjne i użytkowe: (poziom podstawowy) i nieliczne fragmenty tekstów o wyższym stopniu trudności (poziom rozszerzony),
- sporadycznie znajduje znikomą ilość potrzebnych informacji szczegółowych w tekście użytkowym i informacyjnym
- z trudem rozumie ogólny sens bardzo nielicznych prostych tekstów lub błędnie je interpretuje (poziom podstawowy). i tekstów o wyższym stopniu trudności (poziom rozszerzony).

Uczeń dyslektyczny powinien mieć możliwość kilkakrotnego przeczytania tekstu.

b) Umiejętność rozumienia ze słuchu polega na rozumieniu ogólnej tematyki tekstu oraz rozumieniu szczegółowym, tj. wydobyciu konkretnych informacji.

Umiejętność rozumienia ze słuchu ćwiczona jest za pomocą różnorodnych technik, takich, jak na przykład: zadania wielokrotnego wyboru zadania typu prawda/fałsz, zadania na uzupełnianie luk w zapisie na podstawie wysłuchanych informacji, odpowiedzi na pytania do wysłuchanego tekstu, porządkowanie wydarzeń / faktów w kolejności, w jakiej występują w tekście, łączenie właściwych informacji w oparciu o nagranie, przyporządkowanie wypowiedzi do poszczególnych osób / miejsc występujących w tekście, wypełnianie tabeli, itd.

Wymagania dotyczące oceny umiejętności rozumienia ze słuchu:

Ocena – celująca:

W zakresie rozumienia ze słuchu uczeń:

- całkowicie rozumie nagrania autentycznych wypowiedzi w języku angielskim, wypowiadane w szybkim tempie przez różne osoby
- zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu wykonuje w 100% poprawnie
- rozumie i adekwatnie reaguje w autentycznych sytuacjach np. w rozmowie z native speaker'em

Ocena - bardzo dobra:

W zakresie rozumienia ze słuchu uczeń:

- **bez trudu rozumie** wypowiedź w języku angielskim wypowiedzaną przez różne osoby w normalnym tempie, zawierającą oprócz znanej leksyki i struktur również niezrozumiałe elementy, których znaczenia można domyślić się z kontekstu
- rozumie ogólny sens różnych sytuacji komunikacyjnych, w tym intencji rozmówcy (informowanie się, prośba, wyrażanie zgody lub jej braku) w różnych warunkach odbioru (poziom podstawowy, np. rozmowa przez telefon, w informacji kolejowej), (poziom rozszerzony, np. wyrażanie opinii, poglądów itp.)
- sprawnie wyszukuje informacje szczegółowe w wypowiedziach i dialogach o różnym stopniu trudności (w zależności od poziomu – pdst./rozszerz.)
- w pełni rozumie instrukcje nauczyciela formułowane w języku angielskim o różnym stopniu trudności (w zależności od poziomu – pdst./rozszerz.) i prawidłowo na nie reaguje.

Ocena - dobra:

W zakresie rozumienia ze słuchu uczeń:

- **rozumie ogólnie większość** wypowiedzi w języku angielskim wypowiedzianych przez różne osoby w normalnym tempie, zawierających oprócz znanej leksyki i struktur również niezrozumiałe elementy, których znaczenia można domyślić się z kontekstu
- rozumie ogólny sens większości sytuacji komunikacyjnych, w tym intencji rozmówcy (informowanie się, prośba, wyrażanie zgody lub jej braku) w różnych warunkach odbioru (poziom podstawowy, np. rozmowa przez telefon, w informacji kolejowej), (poziom rozszerzony, np. wyrażanie opinii, poglądów itp.)
- wyszukuje większość informacji szczegółowych w wypowiedziach i dialogach o różnym stopniu trudności (w zależności od poziomu – pdst./rozszerz.)
- rozumie większość prostych instrukcji nauczyciela formułowanych w języku angielskim o różnym stopniu trudności (w zależności od poziomu – pdst./rozszerz.) i prawidłowo na nie reaguje.

Ocena - dostateczna:

W zakresie rozumienia ze słuchu uczeń:

- **rozumie ogólnie pewną część** wypowiedzi w języku angielskim wypowiedzianych przez różne osoby w normalnym tempie, zawierających oprócz znanej leksyki i struktur również niezrozumiałe elementy, których znaczenia można domyślić się z kontekstu,
- rozumie ogólny sens pewnej części sytuacji komunikacyjnych, w tym intencji rozmówcy (informowanie się, prośba, wyrażanie zgody lub jej braku) w różnych warunkach odbioru (poziom podstawowy, np. rozmowa przez telefon, w informacji kolejowej), (poziom rozszerzony, np. wyrażanie opinii, poglądów itp.),
- wyszukuje pewną część informacji szczegółowych w wypowiedziach i dialogach o różnym stopniu trudności (w zależności od poziomu – pdst./rozszerz.),
- rozumie pewną część instrukcji nauczyciela formułowanych w języku angielskim o różnym stopniu trudności (w zależności od poziomu – pdst./rozszerz.) i prawidłowo na nie reaguje.

Ocena - dopuszczająca:

W zakresie rozumienia ze słuchu uczeń:

- **rozumie ogólnie tylko niektóre** wypowiedzi w języku angielskim wypowiedziane przez różne osoby w normalnym tempie zawierające oprócz znanej leksyki i struktur również niezrozumiałe elementy, których znaczenia można się domyślić,
- rozumie ogólny sens tylko niektórych sytuacji komunikacyjnych, w tym intencji rozmówcy (informowanie się, prośba, wyrażanie zgody lub jej braku) w różnych warunkach odbioru (poziom podstawowy, np. rozmowa przez telefon, w informacji kolejowej), (poziom rozszerzony, np. wyrażanie opinii, poglądów itp.),
- wyszukuje tylko niektóre informacje szczegółowe w wypowiedziach i dialogach o różnym stopniu trudności (w zależności od poziomu – pdst./rozszerz.),
- rozumie tylko nieliczne instrukcje nauczyciela formułowane w języku angielskim o różnym stopniu trudności (w zależności od poziomu – pdst./rozszerz.) i prawidłowo na nie reaguje.

Ocena - niedostateczna:

W zakresie rozumienia ze słuchu uczniów:

- **rozumie ogólnie bardzo nieliczne** wypowiedzi w języku angielskim wypowiedziane przez różne osoby w normalnym tempie zawierające oprócz znanej leksyki i struktur również niezrozumiałe elementy, których znaczenia można domyślić się z kontekstu, rozumie bardzo nieliczne wyrażenia potoczne dotyczące zaspokajania konkretnych potrzeb,
- rozumie ogólny sens bardzo nielicznych sytuacji komunikacyjnych, w tym intencji rozmówcy (informowanie się, prośba, wyrażanie zgody lub jej braku) w różnych warunkach odbioru (poziom podstawowy, np. rozmowa przez telefon, w informacji kolejowej), (poziom rozszerzony, np. wyrażanie opinii, poglądów itp.),
- wyszukuje bardzo nieliczne informacje szczegółowe w wypowiedziach i dialogach o różnym stopniu trudności (w zależności od poziomu – pdst./rozszerz.),
- rozumie bardzo nieliczne instrukcje nauczyciela formułowane w języku angielskim o różnym stopniu trudności (w zależności od poziomu – pdst./rozszerz.) i słabo na nie reaguje, lub nie reaguje wcale.

Obie umiejętności: *czytania i rozumienia ze słuchu* sprawdzane są zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. Ocenianie **na poziomie rozszerzonym** przeprowadza się w oparciu o teksty o wyższym poziomie trudności, często zbliżonym do tekstów autentycznych (wypowiedzi prasowe, radiowe i telewizyjne, itp.).

Jeżeli w zadaniu sprawdzającym rozumienie ze słuchu na poziomie podstawowym, uczeń zrobi błąd w zapisie wyrazów, który jednak nie będzie zaburzał komunikacji, nie straci punktu.

c) Umiejętność mówienia jest bardzo istotnym elementem w nauczaniu języka obcego.

Wynika to z faktu, że ogólnym celem nauczania jest opanowanie języka w stopniu umożliwiającym w miarę sprawną komunikację językową w różnych sytuacjach życia codziennego, co jednocześnie zapewni sukces również podczas ustnej części egzaminu maturalnego.

Umiejętność mówienia ćwiczona i sprawdzana jest za pomocą różnorodnych technik, takich jak na przykład: odgrywanie ról, udzielanie i uzyskiwanie informacji, relacjonowanie wydarzeń, negocjowanie z rozmówcą, rozwiązanie danego problemu, tworzenie dialogów, odpowiedzi na pytania, opisywanie ilustracji, udział w dyskusji, wyrażanie opinii, argumentowanie, prezentacja tematu.

Wypowiedzi ustne podlegające ocenie, to:

- dłuższa wypowiedź na zadany temat,
- dialog,
- opowiadanie,
- prezentacja.

Wypowiedzi mogą być przygotowane w ramach pracy domowej lub w trakcie lekcji

Wymagania dotyczące oceny umiejętności mówienia:

Ocena - celująca

- wypowiedź spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą, a poza tym wyróżnia się w jednym lub kilku zakresach (np. wyjątkowe bogactwo leksyki, spontaniczna i naturalna wypowiedź, ciekawe ujęcie tematu, inwencja stylistyczna, bogata znajomość struktur gramatycznych, szeroka wiedza krajoznawcza na temat obszaru języka angielskiego)

Ocena - bardzo dobra

- wypowiedź zawiera bogate słownictwo i frazeologię, pozwalające na pełny przekaz wszystkich wymaganych informacji,
- wypowiedź charakteryzuje się wielostronnym ujęciem tematu i bardzo bogatą treścią
- wypowiedź jest płynna,
- w zakresie poprawności gramatycznej wypowiedź zawiera bardzo sporadyczne błędy nie zakłócające w żaden sposób komunikacji,
- pod względem fonetycznym wypowiedź jest całkowicie poprawna, bez błędów w wymowie i intonacji,
- w trakcie wypowiedzi zachodzi niezakłócona komunikacja w pełnym zakresie.

Ocena - dobra

- wypowiedź cechuje dobry poziom znajomości słownictwa i struktur językowych, zawiera ona wyrażenia odpowiednie dla przekazania większości wymaganych informacji,
- wypowiedź ma dość bogatą treść, jest interesująca, zgodna z tematem,
- wypowiedź jest płynna przy nieznacznej pomocy nauczyciela,
- wypowiedź zawiera nieliczne usterki gramatyczne, które mają charakter pomyłek i nie występują systematycznie
- wypowiedź jest zasadniczo poprawna fonetycznie i intonacyjnie, zawiera nieliczne usterki
- w trakcie wypowiedzi zachodzi komunikacja pomimo drobnych usterek

Ocena - dostateczna

- wypowiedź zawiera podstawowy poziom znajomości słownictwa i struktur językowych oraz niektóre wyrażenia pozwalające na przekazanie zasadniczej części wymaganych informacji,
- treść wypowiedzi jest zadowalająca,
- wypowiedź jest płynna w zasadniczej części, poszerzenie jej wymaga pomocy nauczyciela,
- wypowiedź zawiera błędy gramatyczne mające charakter przeoczeń, świadczące o niepełnym opanowaniu struktur,
- pod względem fonetycznym wypowiedź jest zrozumiała pomimo błędów w wymowie niektórych wyrazów i w intonacji,
- pomimo trudności w formułowaniu lub rozumieniu pytań i odpowiedzi dochodzi do komunikacji w podstawowym zakresie.

Ocena - dopuszczająca

- wypowiedź zawiera ubogie słownictwo i bardzo proste struktury językowe pozwalające na przekazanie tylko nielicznych wymaganych informacji,
- charakteryzuje ją uboga treść,
- wypowiedź jest możliwa jedynie dzięki pomocy nauczyciela,
- zawiera błędy gramatyczne wskazujące na brak opanowania niektórych struktur,
- pod względem fonetycznym wypowiedź jest zrozumiała w ograniczonym zakresie,
- w trakcie wypowiedzi dochodzi do komunikacji w wąskim zakresie

Ocena - niedostateczna

- cechą charakterystyczną wypowiedzi jest bardzo ograniczona znajomość słownictwa i nieporadne użycie struktur językowych, co powoduje, że nie zawiera ona wystarczającej liczby wymaganych informacji,
- wypowiedź charakteryzuje bardzo uboga treść lub jest w ogóle nie na temat,
- w trakcie wypowiedzi brakuje płynności wypowiedzi pomimo pomocy nauczyciela,
- wypowiedź zawiera liczne rażące błędy gramatyczne różnego typu,
- pod względem fonetycznym wymowa i intonacja uniemożliwiają zrozumienie,
- nie zachodzi komunikacja: pytania nie są zrozumiałe, odpowiedzi udzielane są nie adekwatnie, bądź całkowicie nie na temat lub występuje brak wypowiedzi.

d) Umiejętność pisania uwzględnia formy tekstów użytkowych. Sprawdzana jest za pomocą różnych technik, takich jak na przykład: wypełnianie kwestionariusza, pisanie krótkiej formy typu: wiadomość, zaproszenie, redagowania ogłoszenia prasowego, pisanie dłuższej formy typu: wypowiedź na blogu, e-mail, swobodnej dłuższej wypowiedzi pisemnej na zadany temat: rozprawka, artykuł, list formalny itp.

Wymagania dotyczące oceny umiejętności pisania:

Formy prac pisemnych dla poziomu podstawowego obejmują: e-mail, blog. Dla poziomu rozszerzonego wymagana jest umiejętność pisania takich form jak: rozprawka, artykuł zawierający elementy opisu, recenzji itp. Tematyka prac pisemnych na obydwu poziomach

dotyczy obszarów słownictwa ujętych w katalogu tematycznym wymagań maturalnych zawartych w standardach egzaminu maturalnego, np. opisywanie rodziny, przyjaciół, planów wakacyjnych, przyjęcia urodzinowego, dnia codziennego, mieszkania/domu, pokoju, dnia sportu, tematy związane ze spędzaniem wolnego czasu, zakupami, podróżowaniem, itp.

Ocena - celująca

- wypowiedź pisemna ucznia spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą, a poza tym wyróżnia się w jednym lub kilku zakresach (np. wyjątkowe bogactwo leksyki, ciekawe ujęcie tematu, inwencja stylistyczna, bogata znajomość struktur gramatycznych, szeroka wiedza krajoznawcza na temat obszaru języka angielskiego).

Ocena - bardzo dobra:

- uczeń bezbłędnie wykonuje zawarte w ćwiczeniach polecenia (pisanie odtwórcze),
- wypowiedź pisemna na zadany temat jest logiczna, harmonijna i spójna,
- charakteryzuje ją bogactwo pod względem treści oraz słownictwa, struktur gramatycznych,
- krótki i długi tekst użytkowy jest redagowany bez żadnych trudności przy precyzyjnym doborze poznanego słownictwa i struktur gramatycznych, co umożliwia pełny przekaz informacji,
- środki wyrazu charakterystyczne dla wymaganej formy wypowiedzi (fragment bloga, e-mail prywatny – poziom pdst. lub rozprawka, artykuł, list formalny – poziom rozszerz.) są stosowane sprawnie,
- pod względem poprawności językowej wypowiedź pisemną cechują bardzo sporadyczne błędy gramatyczne i leksykalne, nie zakłócające komunikacji oraz nieliczne błędy w pisowni, nie zmieniające znaczeń wyrazów.

Ocena - dobra:

- bez pomocy nauczyciela uczeń samodzielnie wykonuje zawarte w ćwiczeniach polecenia (pisanie odtwórcze),
- tworząc wypowiedzi pisemne (opis rodziny, przyjaciół, planów wakacyjnych, przyjęcia urodzinowego, dnia codziennego, mieszkania / domu, pokoju, dnia sportu, tematy związane ze spędzaniem wolnego czasu, zakupami, podróżowaniem) wykorzystuje większość poznanych środków językowych,
- krótki i długi tekst jest redagowany z niewielkimi uchybieniami w doborze poznanego słownictwa i struktur gramatycznych, co pozwala na przekaz większości wymaganych informacji,
- uczeń samodzielnie pisze ćwiczone formy zgodnie z ich wymaganiami,
- pod względem poprawności językowej wypowiedź pisemną cechują nieliczne błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne w nieznacznym stopniu zakłócające zrozumienie ich treści.

Ocena - dostateczna:

- uczeń w większości poprawnie wykonuje zawarte w ćwiczeniach polecenia (pisanie odtwórcze),
- tworząc wypowiedzi pisemne (opis rodziny, przyjaciół, planów wakacyjnych, przyjęcia urodzinowego, dnia codziennego, mieszkania / domu, pokoju, dnia sportu, tematy związane ze spędzaniem wolnego czasu, zakupami, podróżowaniem) stosuje liczne powtórzenia leksykalne i mało urozmaicone struktury gramatyczne,
- krótki i długi tekst jest redagowany przy wykorzystaniu słownictwa pozwalającego na przekazanie jedynie najważniejszych informacji,
- napisany tekst spełnia tylko część warunków wymaganych dla danej formy,
- pod względem poprawności językowej wypowiedź pisemną cechuje czasami niewłaściwy dobór słów, dość liczne usterki ortograficzne i gramatyczne, co częściowo zakłóca komunikację i świadczy o niepełnym opanowaniu struktur.

Ocena - dopuszczająca:

- uczeń w sposób niepełny realizuje zawarte w ćwiczeniach polecenia (pisanie odtwórcze),
- tworzy tylko niektóre proste wypowiedzi pisemne (opis rodziny, przyjaciół, planów wakacyjnych, przyjęcia urodzinowego, dnia codziennego, mieszkania / domu, pokoju, dnia sportu, tematy związane ze spędzaniem wolnego czasu, zakupami, podróżowaniem), ponadto wypowiedzi te są chaotyczne, tylko częściowo zgodne z tematem, zawierają ubogie słownictwo i bardzo mało urozmaicone struktury gramatyczne,
- tekst jest redagowany w sposób bardzo uproszczony, w którym wykorzystane podstawowe słownictwo pozwala na przekazanie jedynie niewielkiej ilości informacji,
- teksty charakteryzują znaczne uchybienia w doborze właściwego słownictwa, struktur gramatycznych i stylu, co wskazuje na nieznaną wymogów formy,
- pod względem poprawności językowej wypowiedź pisemną cechuje niewłaściwy dobór słów, liczne usterki ortograficzne i gramatyczne, co w dość znacznym stopniu zakłóca komunikację i świadczy o słabym opanowaniu struktur.

Ocena - niedostateczna:

- pomimo pomocy nauczyciela uczeń nie jest w stanie w sposób pełny wykonywać zawartych w ćwiczeniach poleceń (pisanie odtwórcze)
- z powodu bardzo ograniczonej znajomości słownictwa, nieporadnego użycia struktur językowych i gramatycznych z trudem pisze tylko niektóre proste wypowiedzi pisemne (opis rodziny, przyjaciół, planów wakacyjnych, przyjęcia urodzinowego, dnia codziennego, mieszkania/domu, pokoju, dnia sportu, tematy związane ze spędzaniem wolnego czasu, zakupami, podróżowaniem), ponadto wypowiedzi te są chaotyczne, niespójne, pozbawione logiki, w większości przypadków nie na temat, lub częściowo, bądź całkowicie niezrozumiałe,
- podejmuje próbę pisania tekstu, jednak jego wypowiedź nie zawiera wyrażen niezbędnych do przekazania wymaganych informacji,
- tekst nie spełnia warunków wymaganych dla danej formy,

- brak umiejętności budowania prostych zdań, nieodpowiedni dobór słownictwa, liczne, rażące błędy ortograficzne, gramatyczne i leksykalne w znacznym stopniu zakłócają komunikację i świadczą o nieopanowaniu struktur.

Wymagania na **poziomie rozszerzonym** dotyczące obu umiejętności: **pisania i mówienia** obejmują zaawansowany zakres słownictwa i struktur leksykalno-gramatycznych. Wymaga się poprawnej wymowy oraz płynności/spójności wypowiedzi. Wymagane formy wypowiedzi pisemnych zawarte są w standardach egzaminacyjnych CKE.

W przypadku sprawności czytania, mówienia i pisania – aby otrzymać ocenę *dopuszczającą i dostateczną*, uczeń powinien wykonać zadania łatwiejsze, wymagające podania informacji przekazanych w omawianym materiale w sposób bezpośredni (tymi samymi konstrukcjami).

Aby otrzymać ocenę *dobrą i bardzo dobrą*, uczeń powinien oprócz zadań prostszych wykonać również zadania polegające na podaniu informacji przekazanych w sposób pośredni, za pomocą innych wyrażen niż w zadaniu lub analizy całego tekstu i powiązania faktów.

e) Umiejętność poprawnego rozpoznawania i stosowania struktur leksykalno-gramatycznych sprawdzana na egzaminie maturalnym przy pomocy odrębnych zadań – zamkniętych na poziomie podstawowym i otwartych na poziomie rozszerzonym – jest badana przy pomocy ćwiczeń typu: test wielokrotnego wyboru, test luk, częściowe tłumaczenie, parafrazy.

Wymagania dotyczące oceny umiejętności rozpoznawania i stosowania struktur leksykalno-gramatycznych:

Ocena - celująca

- Uczeń potrafi bezbłędnie operować różnorodnymi strukturami złożonymi, (również wybiegającymi poza ramy programowe)
- potrafi budować spójne i logiczne zdania
- stosuje bardzo szeroki zakres słownictwa
- bezbłędnie używa słownictwa o charakterze złożonym/abstrakcyjnym
- sprawnie posługuje się idiomami

Ocena - bardzo dobra

- uczeń potrafi poprawnie operować zarówno strukturami prostymi jak i złożonymi
- buduje zdania spójne i logiczne
- stosuje szeroki zakres słownictwa
- używa poprawnie słownictwa o charakterze bardziej złożonym/abstrakcyjnym
- niekiedy stosuje wyrażenia idiomatyczne

Ocena - dobra

- uczeń potrafi poprawnie operować dużą ilością struktur prostych i większością ilością struktur złożonych
- potrafi budować zdania w większości przypadków spójne
- zazwyczaj stosuje dość szeroki zakres słownictwa
- używa poprawnie elementów słownictwa o charakterze bardziej złożonym /abstrakcyjnym

Ocena - dostateczna

- uczeń potrafi poprawnie operować strukturami prostymi i niektórymi złożonymi
- potrafi budować zdania dość spójne
- zazwyczaj stosuje zakres słownictwa odpowiedni do zadania
- używa niewiele słownictwa o charakterze bardziej złożonym/abstrakcyjnym

Ocena - dopuszczająca

- uczeń potrafi poprawnie operować niewielką ilością struktur prostych
- potrafi budować zdania, ale są one przeważnie niespójne
- dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa
- często niepoprawnie używa codziennego słownictwa
- popełnia bardzo liczne błędy zakłócające komunikację

Ocena - niedostateczna

- uczeń nie potrafi poprawnie operować nawet niewielką ilością prostych struktur
- nie potrafi budować zdania
- dysponuje bardzo ograniczonym zakresem słownictwa
- niepoprawnie używa codziennego słownictwa
- brak wypowiedzi lub wypowiedź całkowicie niekomunikatywna.

Wymagania dotyczące oceny rozwijania samodzielności:**Ocena - bardzo dobra**

- z łatwością współpracuje w grupie
- często stosuje strategie komunikacyjne (domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu)
- często wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (poprawianie błędów)
- z łatwością rozumie teksty zawierającego nieznane słowa i zwroty
- posiada rozwiniętą świadomość językową

Ocena - dobra

- Współpracuje w grupie
- stosuje strategie komunikacyjne (domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu)
- wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (poprawianie błędów)
- rozumie teksty zawierającego nieznane słowa i zwroty
- posiada dość rozwiniętą świadomość językową

Ocena - dostateczna

- rzadko współpracuje w grupie/stosuje strategie komunikacyjne (domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu)

- niekiedy wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (poprawianie błędów)
- częściowo rozumie teksty zawierającego nieznane słowa i zwroty
- posiada ograniczoną świadomość językową

Ocena - dopuszczająca

- z trudnością współpracuje w grupie
- bardzo rzadko stosuje strategie komunikacyjne (domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu)
- bardzo rzadko wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (poprawianie błędów)
- w niewielkim stopniu rozumie teksty zawierającego nieznane słowa i zwroty
- posiada bardzo ograniczoną świadomość językową

5. UCZEŃ Z DYSFUNKCJAMI

Ogólne zasady oceniania uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

1. Wszystkich uczniów obowiązuje podstawa programowa kształcenia ogólnego.

2. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych korzystają z takich samych podręczników co ich rówieśnicy w tej samej klasie oraz z pomocy dydaktycznych przygotowanych przez nauczyciela.

Każdy uczeń z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego posiada indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET).

1. Nauczyciel obowiązany jest na podstawie orzeczenia publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
2. **Dostosowanie powinno dotyczyć głównie odpowiednich warunków organizacyjnych oraz metod i form pracy z uczniem.**
3. Nauczyciel ocenia osiągnięcia edukacyjne ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych w odniesieniu do stopnia realizacji przez niego dostosowanego programu.
4. Przy ocenianiu zachowania należy uwzględnić stwierdzone przez specjalistów zaburzenia emocjonalne dziecka.

Ocenianie uczniów z orzeczeniami:

1. Ocena ma dostarczyć informacji:
 - a) *uczniowi* – dostarcza informacji o efektach jego szkolnej aktywności, wskazówek jak pokonywać napotkane trudności, motywuje do wysiłku, umacnia wiarę we własne możliwości,
 - b) *rodzicom* – dostarcza rzetelnej, szczegółowej informacji o ich dziecku, na podstawie której będą mogli w porę podejmować właściwe działania na rzecz jego dalszego, prawidłowego rozwoju,
 - c) *nauczycielowi* – dostarcza informacji na jakim poziomie rozwoju znajduje się uczeń w danym momencie edukacji
2. Ocena ma spełniać następujące funkcje:
 - a) *diagnostyczną* – dającą odpowiedź na pytanie, jak daleko w rozwoju jest uczeń względem wymagań stawianych przez nauczyciela;
 - b) *informacyjną* – przekazującą informację, co dziecko zdołało opanować, poznać, zrozumieć i jaki był jego wkład pracy;
 - c) *korekcyjną* – odpowiadającą na pytanie, nad czym uczeń musi jeszcze popracować, co poprawić, udoskonalić, zmienić;
 - d) *motywacyjną* – zachęcającą dziecko do samorozwoju, dalszego wysiłku, dodającą wiary we własne siły.

Ocenianie uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną

1. Uczeń otrzymuje z poszczególnych przedmiotów ocenę wyrażoną cyfrą według skali określonej w statucie XLO.
2. Nauczyciel wystawiając oceny bierze się pod uwagę:
 - a) *stopień opanowania treści zawartych w podstawie programowej,*
 - b) *poziom umiejętności,*
 - c) *samodzielność wykonania zadania i włożony wysiłek,*
 - d) *motywację i zaangażowanie ucznia,*
 - e) *zainteresowanie, sposoby dotarcia do wiedzy,*
 - f) *możliwość wydłużenia czasu pracy.*
3. Wszystkie formy, sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych są dostosowane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia.

4. Powyższe zasady nie ograniczają nauczyciela w jego decyzjach dotyczących oceniania ucznia niesamodzielnego, wymagającego stałej pomocy z jego strony.
5. W szczególnych przypadkach, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z dysfunkcji ucznia, może on być nagrodzony za wkład pracy oceną wyższą o jeden stopień niż wynika to z ogólnie przyjętych kryteriów oceniania.

Dostosowania wymagań oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów na lekcjach JEZYKÓW OBCYCH

1. Uczeń słabosłyszący:

- sprawdzenie stopnia zrozumienia adresowanych poleceń i instrukcji
- pozostawienie większej ilości czasu na odpowiedzi, dostosować do ucznia tempo pracy
- stworzenie optymalnych warunków akustycznych: a) uczeń siedzi blisko odtwarzacza b) zadbanie o spokój i ciszę w klasie i wyeliminowanie zbędnego hałasu, np. przez zamknięcie okna przy ruchliwej ulicy podczas odsłuchu c) w miarę możliwości uczeń ma okazję dodatkowego odsłuchu d) nauczyciel utrzymuje kontakt wzrokowy z uczniem oraz wyraźniej i głośniejsz artykułuje polecenia/pytania. W razie potrzeby nauczyciel powtarza swoją wypowiedź.
- przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia trudności ucznia dot. wymowy, akcentu,
- przygotowanie przed lekcją planu pracy na lekcji i przekazać go uczniowi, aby mógł być na bieżąco z każdym etapem lekcji.

2. Uczeń słabowidzący:

- udostępnienie materiałów drukowanych powiększoną czcionką (Arial),
- wyróżnienie ważnych treści za pomocą markera,
- ograniczenie ilości materiałów do czytania,
- zapewnienie czasu na wypoczynek oczu i wydłużenie czasu przeznaczonego na pracę z tekstem,
- umożliwienie pracy z użyciem sprzętu wspomagającego widzenie np. laptop, lupa,
- zapewnienie odpowiedniego oświetlenia w miejscu pracy,
- przewaga odpowiedzi ustnych nad pisemnymi.

3. Uczeń niepełnosprawny ruchowo, w tym z afazją:

- ułatwienie korzystania ze sprzętu medycznego (kule, wózek inwalidzki) oraz pomocy naukowych takich jak laptop,
- test wyboru (pytania zamknięte),
- wydłużenie czasu wypowiedzi pisemnej,
- podczas pisania zmniejszenie ilości tekstu,
- ocenianie treści wypowiedzi pisemnej, a nie estetykę pisma,
- przewaga formy ustnej nad pisemną (jeśli uczeń nie ma afazji),

przy afazji:

- tworzenie spokojnej atmosfery w trakcie wypowiedzi ustnych,
- uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi.

4. Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksja, dysortografia, dysgrafia)

- wyłączenie z oceny błędów ortograficznych,
- uwzględnienie w ocenie problemów z formą graficzną prac pisemnych,
- akceptowanie pisma drukowanego,
- materiały do czytania powinny być przejrzyste, pisane większą czcionką,
- uczeń z dysleksją ma wydłużony czas pracy,
- kontrolować stopień zrozumienia przeczytanych przez ucznia poleceń,
- przewaga odpowiedzi ustnych przy ocenie nad pisemnymi,
- sprawdzenie wiadomości powinno odbywać się często z krótszych partii materiału
- podczas prezentacji materiału zestawiać zjawiska gramatyczne języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka obcego,
- podczas odczytu tekstu przez nauczyciela pozwalać na korzystanie z podręcznika przez ucznia,
- w przypadku ucznia z dysgrafią – akceptowanie pisma drukowanego, pisma na komputerze, zwłaszcza prac obszernych (wypracowań, referatów).

5. Uczeń z chorobą przewlekłą

- w przypadku zwiększonej absencji umożliwienie pisania sprawdzianów w dodatkowych terminach,

- wykorzystanie okresów lepszego stanu zdrowia do pozyskania ocen z odpowiedzi ustnych,
- zapewnienie spokojnej atmosfery pracy z uwzględnieniem problemów wynikających z choroby.

6. Uczeń w sytuacji kryzysowej/traumatycznej

- stworzenie przyjaznej spokojnej atmosfery,
- uwzględnienie problemów ucznia w odniesieniu do zachowania na lekcji,
- ewentualne zapewnienie dodatkowych terminów prac pisemnych i odpowiedzi,
- unikanie krępujących, osobistych pytań wynikających z tematu lekcji.

7. Uczeń z ADHD

- zwiększona tolerancja na nietypowe zachowania podczas lekcji,
- aktywizowanie ucznia podczas zajęć-zapewnienie odpowiedniego (szybkiego) tempa pracy i zróżnicowanie zadań,
- nie dyskwalifikować ucznia za pierwszą złą odpowiedź,
- wymagać od ucznia większej koncentracji,
- posadzenie ucznia z ADHD z uczniem spokojnym z dala od okna.

8. Uczeń o inteligencji niższej niż przeciętna

- zmniejszanie ilości słówek do zapamiętania,
- pozostawianie większej ilości czasu na ich przyswojenie,
- odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany,
- wymagania w wypowiedzaniu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań na dany temat.

9. Ocenianie ucznia z autyzmem lub zespołem Aspergera

- ocena osiągnięć ucznia powinna uwzględniać nie tyle efekt, ile wysiłek włożony w pracę, zaangażowanie;
- przy sprawdzaniu wiedzy wykorzystywać częściej formę testową niż opisową;
- w razie potrzeby zadać uczniowi dodatkowe pytania;

- wspierać w nabywaniu umiejętności w zakresie „funkcji wykonawczych”, takich jak umiejętności organizacyjne i umiejętności uczenia się;
- oceniać w oparciu o tzw. pozytywne wzmocnienia — pochwały, nagradzanie, pozytywną więź;
- wdrażać i oczekiwać od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole;
- w ocenianiu uwzględnić duży poziom przeżywanego stresu;
- w ocenianiu oddzielać te obszary, w których trudności wynikają z zaburzeń;
- dostosować zadawane prace do możliwości ucznia;
- nie karać ucznia, gdy jest nieprzygotowany do lekcji, bo nie miał zapisanych wszystkich niezbędnych informacji, w takiej sytuacji należy umożliwić oddanie pracy lub zaliczenie w dodatkowym terminie;
- z uwagi na wolne tempo pracy wydłużyć czas sprawdzianów lub zmniejszyć ilość zadań.

10. Uczeń zdolny

- udział w fakultetach,
- przygotowanie do konkursów i olimpiad,
- dostarczenie dodatkowych materiałów do pracy własnej,
- udział w wymianie i warsztatach językowych.

Zasady Oceniania Punkowego
z edukacji obywatelskiej
w X Liceum Ogólnokształcącym im. Królowej Jadwigi w Warszawie

Przedmiotowy system oceniania z edukacji obywatelskiej został opracowany w oparciu o:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 373 z późniejszymi zmianami)
- podstawę programową kształcenia ogólnego dla liceum
- Statut X LO w Warszawie

Celem przedmiotowego systemu oceniania z edukacji obywatelskiej jest określenie wymagań dotyczących wiedzy, umiejętności i postawy uczniów. Na pierwszej lekcji w nowym roku szkolnym nauczyciel jest zobowiązany przedstawić (przypomnieć) szczegółowe kryteria oceniania oraz określić warunki poprawy ocen.

. Cele oceniania

- Motywowanie ucznia do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim.
- Sprawdzanie wiedzy na temat demokracji, praw człowieka, instytucji państwowych i samorządowych.
- Kształtowanie postaw obywatelskich: odpowiedzialności, zaangażowania, współpracy.
- Rozwijanie umiejętności praktycznych: dyskusji, argumentacji, pracy w grupie, udziału w projektach społecznych.

§ I. Zasady ogólne

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości. Uczeń, a także jego rodzice mają prawo prawo wglądu do prac pisemnych
2. Ocenie podlega:
 - opanowanie materiału (wiedza i umiejętności), znajomość faktografii, chronologii, pojęć i terminów, oraz podstawowe umiejętności: posługiwania się mapą, dostrzegania związków przyczynowo - skutkowych, rozumienia i interpretacji faktów, argumentowania, swobodnego wypowiedzania się w mowie i piśmie, analizy różnych źródeł historycznych, samodzielnego zdobywania wiedzy (także pozalekcyjnej) oraz umiejętność stosowania wiedzy w praktyce
 - podjęte działania obywatelskie
 - realizacja grupowego projektu edukacyjnego
3. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności mogą być przekazywane uczniom w formie tradycyjnej lub elektronicznej.
4. Sprawdzian jest przekrojowym badaniem zakresu opanowanej wiedzy i umiejętności obejmującym większą partię materiału określoną przez nauczyciela zapowiadany jest z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Termin winien być odnotowany w dzienniku lekcyjnym,
5. Sprawdziany powinny być sprawdzone i omówione z uczniami w ciągu dwóch tygodni od momentu napisania pracy. Nauczyciel uzasadnia uzyskany wynik w sposób opisany w Statucie Szkoły.
6. Sprawdziany są dla ucznia obowiązkowe. Uczeń, który był nieobecny na sprawdzianie otrzymuje wynik 0 punktów.

7. Uczeń, który opuścił sprawdzian z przyczyn nieusprawiedliwionych ma obowiązek napisać go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;
8. Uczeń, który opuścił sprawdzian z powodu usprawiedliwionej nieobecności (trwającej nie krócej niż 7 dni) ma obowiązek ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem lecz nie wcześniej niż 7 dni od powrotu do szkoły;
9. Uczeń ma prawo do poprawy jednego sprawdzianu w semestrze po uzgodnieniu formy i terminu poprawy z nauczycielem;
10. Uczniowi, który nie poprawił wyniku w wyznaczonym terminie nie wpisujemy takiego samego wyniku lub gorszego do dziennika
11. Uczeń, który nie poprawił wyniku w wyznaczonym terminie traci prawo do następnej poprawki tej pracy.
12. W przypadku niesamodzielnego pisania sprawdzianu praca zostaje unieważniona, a uczeń jest zobowiązany do napisania pracy od początku w formie wyznaczonej przez nauczyciela (bez względu na czas jaki pozostał do końca lekcji).
13. Kartkówka jest bieżącym badaniem przygotowania ucznia do lekcji i dotyczy materiału z trzech ostatnich tematów realizowanych na maksymalnie pięciu ostatnich lekcjach. Nie musi być zapowiadana; Uczeń jest jednak zobowiązany znać elementarne zagadnienia z wcześniejszego materiału, niezbędne do efektywnej pracy na lekcji.
14. Kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie mogą być poprawiane, ani napisane w dodatkowym terminie. Kartkówki nie są wliczane do bazy punktów są traktowane jako bonus.
15. Odpowiedź ucznia na ocenę obejmuje materiał z trzech ostatnich tematów (chyba, że nauczyciel uprzedził o szerszym zakresie materiału na przykład przy lekcjach powtórzeniowych). Może być oceniana w skali (-2 do 2). Nie jest wliczana do baz.
16. Zaangażowanie na lekcji jest oceniane. Przez aktywność rozumie się częste zgłaszanie się ucznia na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę w grupach lub indywidualnie, pracę z różnymi rodzajami źródeł. Uzyskanie 3 plusów oznacza wpisanie 1 punktu. Maksymalnie można uzyskać 5 punktów, które są bonusem
17. Minus można otrzymać za brak pracy na lekcji oraz nieznaną omówionego wcześniej materiału. 3 minusy oznaczają wpisanie punktu ujemnego. Plusy i minusy nie sumują się.
18. Uczeń ma prawo w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania się do lekcji (nie dotyczy prac pisemnych zapowiedzianych). Uczeń zgłasza nieprzygotowanie na początku lekcji w sposób ustalony przez nauczyciela.
19. Uczeń może być nieklasyfikowany, jeśli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej 50% czasu przeznaczanego na te zajęcia.
20. Uczeń nieobecny na pojedynczych lekcjach musi samodzielnie uzupełnić wiadomości danej lekcji. Nauczyciel może sprawdzić stopień opanowania wiedzy.
21. W każdym semestrze uczeń realizuje jedno działanie obywatelskie (łącznie cztery działania w całym cyklu). Działania muszą być opracowane i szczegółowo opisane w portfolio (opis, cel, przebieg, refleksja). Ocenianiu podlegają wyłącznie zadania zamieszczone w portfolio ucznia.
22. Portfolio prowadzone jest przez cały cykl nauczania i stanowi podstawowy dokument potwierdzający aktywność ucznia. Uczeń jest zobowiązany do systematycznego i rzetelnego dokumentowania własnych działań obywatelskich. Portfolio to teczka, w której są opisane działania obywatelskie (notatki, zdjęcia, zaświadczenie)
23. Brak realizacji działania obywatelskiego skutkuje przyznaniem 0 punktów.

Każde działanie podlega ocenie według następujących kryteriów (0–4 punktów za każde kryterium):

Szczegółowa punktacja za działanie obywatelskie (0–20 pkt)

1. Opis działania (0–4 pkt)

- 0 pkt – brak opisu.
 - 1 pkt – opis fragmentaryczny, nieczytelny.
 - 2 pkt – opis podstawowy, zawiera minimalne informacje (co, gdzie, kiedy, z kim).
 - 3 pkt – opis pełny, większość istotnych informacji przedstawiona w czytelny sposób.
 - 4 pkt – opis kompletny, szczegółowy, klarowny, obejmuje wszystkie istotne aspekty działania.
-

2. Cel i uzasadnienie (0–4 pkt)

- 0 pkt – brak celu i uzasadnienia.
 - 1 pkt – cel lub uzasadnienie niejasne.
 - 2 pkt – cel poprawny, uzasadnienie ograniczone.
 - 3 pkt – cel jasno określony, uzasadnienie spójne.
 - 4 pkt – cel w pełni określony, uzasadnienie przemyślane, uwzględniające wartość społeczną lub edukacyjną działania.
-

3. Zaangażowanie i przebieg (0–4 pkt)

- 0 pkt – brak udziału w działaniu.
 - 1 pkt – minimalny udział, działanie wykonane głównie z pomocą innych.
 - 2 pkt – udział częściowy, samodzielność ograniczona.
 - 3 pkt – udział aktywny, większość działań wykonana samodzielnie.
 - 4 pkt – pełne zaangażowanie i samodzielna realizacja, inicjatywa i odpowiedzialność.
-

4. Efekty i refleksja (0–4 pkt)

- 0 pkt – brak efektów i refleksji.
 - 1 pkt – efekty słabo widoczne, refleksja powierzchowna lub ogólnikowa.
 - 2 pkt – częściowo widoczne efekty, refleksja obejmuje co udało się osiągnąć.
 - 3 pkt – wyraźne efekty działania, refleksja uwzględnia sukcesy i trudności, wnioski częściowe.
 - 4 pkt – efekty wyraźne i mierzalne, refleksja pogłębiona, uczeń ocenia wpływ działania, wskazuje sukcesy, trudności i konkretne wnioski na przyszłość.
-

5. Dokumentacja (0–4 pkt)

- 0 pkt – brak dokumentacji.
- 1 pkt – dokumentacja niepełna lub nieczytelna (np. jedno zdjęcie lub nieczytelne notatki).
- 2 pkt – dokumentacja częściowa, pokazuje tylko część działań lub brak spójności.
- 3 pkt – dokumentacja kompletna, zawiera zdjęcia, filmy lub notatki potwierdzające realizację wszystkich głównych etapów działania.
- 4 pkt – dokumentacja pełna, szczegółowa i czytelna, zawiera zdjęcia, filmy, notatki lub raporty, które w pełni ilustrują cały proces działania i jego rezultaty.

Maksymalnie za jedno działanie: 20 punktów.

Łącznie za cztery działania: 80 punktów w całym cyklu nauczania.

Na zakończenie klasy III uczeń otrzymuje **bonus 5 punktów** za zrealizowanie i opisanie wszystkich czterech działań zamieszczonych w portfolio ucznia

12. W klasie III każdy uczeń realizuje obowiązkowo jeden projekt – do wyboru: społeczny lub badawczy

Każde kryterium oceniane jest w skali **0–5 punktów**.

1. Cel i problem

- określenie problemu, pytania badawczego lub potrzeby społecznej,
- uzasadnienie wyboru tematu i jego znaczenie.

2. Planowanie i organizacja

- plan działań / badań,
- dobór metod, narzędzi i podział zadań (w pracy zespołowej),
- gospodarowanie czasem i zasobami.

3. Realizacja

- rzetelne przeprowadzenie działań / badań,
- zaangażowanie i systematyczność,
- umiejętność radzenia sobie z trudnościami.

4. Rezultaty i wnioski

- widoczne efekty projektu społecznego lub opracowane wyniki badań,
- poprawna analiza i interpretacja,
- wpływ projektu na otoczenie / znaczenie wyników badań.

5. Prezentacja i refleksja

- czytelność i estetyka prezentacji,
- jasność przekazu, argumentacja, kultura wypowiedzi,
- autorefleksja: co się udało, czego się nauczyłam/ em, co można poprawić.

Projekt może być realizowany w samodzielnie lub w grupie. Brak realizacji projektu będzie skutkował wstawieniem 0 punktów.

§II. Stosowane kryteria ocen semestralnych i rocznych

Ocena niedostateczna (1)

Otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności z podstawy programowej,
- nie potrafi rozwiązać nawet prostych zadań,
- nie zrealizował żadnego działania obywatelskiego
- nie wykazuje chęci współpracy w celu uzupełnienia braków.

Ocena dopuszczająca (2)

Otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę i umiejętności w minimalnym stopniu, pozwalającym kontynuować naukę,
- z pomocą nauczyciela omawia podstawowe zagadnienia,
- wykonał **1 z 2 działań obywatelskich** w ciągu roku.

Ocena dostateczna (3)

Otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności,
- potrafi formułować proste wypowiedzi ustne i pisemne,
- dokonuje ogólnej analizy źródeł i odróżnia fakty od opinii,
- wykonał **dwa działania obywatelskie** (jedno w pełni, drugie częściowo), udokumentowane w portfolio.

Ocena dobra (4)

Otrzymuje uczeń, który:

- posiada pełną wiedzę z podstawy programowej,
- zna i stosuje pojęcia, rozumie zależności między zjawiskami,
- wskazuje przyczyny, skutki i powiązania wydarzeń w Polsce, Europie i na świecie,
- samodzielnie rozwiązuje proste problemy,
- analizuje i interpretuje dane z mapy, statystyk i innych źródeł,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonał wszystkie obowiązkowe zadania (działania obywatelskie, projekt- w klasie III).

Ocena bardzo dobra (5)

Otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności z programu nauczania,
- sprawnie posługuje się wiadomościami w praktyce,
- samodzielnie analizuje i interpretuje zjawiska społeczne i polityczne,
- dostrzega złożone związki między wydarzeniami,
- poprawnie formułuje wnioski i dokonuje wartościowania,
- wykorzystuje różnorodne źródła informacji w nowych sytuacjach,
- jest systematyczny i aktywny,
- spełnił wymagania na ocenę dobrą.

Ocena celująca (6)

Otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania,
- twórczo i samodzielnie rozwija zainteresowania,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych,
- dostrzega wieloaspektowe zależności polityczne, gospodarcze i kulturowe,
- aktywnie uczestniczy w życiu klasy, szkoły lub społeczności lokalnej,
- spełnił wymagania na ocenę bardzo dobrą.

§III. Ocenianie

A. Uczniowie zdobywają punkty za następujące formy pracy:

Forma aktywności	Ilość punktów otrzymywanych jednorazowo
sprawdzian obowiązkowy	20 – 30 p
kartkówka bonus	0-5 p

działania społeczne obowiązkowe	od 0 do 20 p
odpowiedź ustna bonus	od (- 2p do 2 p)
aktywność na lekcji bonus/ brak aktywności, zaangażowania na lekcji	(3 plusy 1 punkt) maksymalnie 5p 3 minusy (-1punkt)
prace dodatkowe bonus	0-4 p
projekt społeczny/badawczy w <i>klasie III</i> <i>obowiązkowy</i>	0-25 p
bonus w klasie III portfolio za cały cykl nauczania z opisem 4 działań obywatelskich	5 p

A. Punkty przeliczane są na ocenę w klasyfikacji semestralnej i rocznej w następującej skali:

Ocena	% BAZY PUNKTÓW
celujący	100% i powyżej
bardzo dobry	92% - 99%
dobry	76% - 91%
dostateczny	60% - 75%
dopuszczający	45% - 59%
niedostateczny	0% - 44%

- B.** Ocena roczna wystawiana jest w oparciu o punkty zebrana w trakcie całego roku szkolnego. Bazę stanowią wszystkie sprawdziany pisane w całym roku szkolnym, działania społeczne i projekt (w klasie trzeciej)
- C. BAZA PUNKTÓW** - to suma wszystkich punktów możliwych do zdobycia ze sprawdzianów i działań społecznych w danym semestrze/roku szkolnym.
- D.** Wszystkie formy aktywności (z wyłączeniem sprawdzianów, działań społecznych i projektu społecznego) dają uczniowi możliwość zdobycia punktów dodatkowych zwanych – **BONUSEM**
- E.** Ilość dodatkowych punktów nie może przekroczyć **20% BAZY** określonej na dany semestr.
- F.** Uczeń, u którego widoczny jest znaczący postęp w stosunku do wyników z pierwszego półrocza ma możliwość zdobycia dodatkowych punktów z zagadnień z pierwszego półrocza po uzgodnieniu formy, zakresu zagadnień i terminu z nauczycielem.

§IV. Inne

1. Każdy uczeń ma obowiązek prowadzić zgodnie ze wskazówkami nauczyciela zeszyt przedmiotowy.

2. Ocenę śródroczną i roczną wystawia się biorąc pod uwagę wyniki bieżące uzyskane z następujących form sprawdzania wiedzy i umiejętności :
sprawdzian,
kartkówka,
działalność obywatelska,
projekt społeczny,
zadania dodatkowe,
aktywność na lekcji,
poprawa sprawdzianu
3. Uczeń, który został przyjęty do naszej szkoły w trakcie roku szkolnego otrzymuje wynik punktowy na poziomie środkowego wyniku przedziału odpowiadającego ocenie, którą uzyskał w poprzedniej szkole.
4. Nauczyciele są zobowiązani respektować zapisy z orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznych i uwzględniać je przy ocenianiu uczniów ze specjalnymi potrzebami (wydłużony czas pisania sprawdzianów, łatwiejsze polecenia, mniejsza liczba zadań, możliwość zastępowania prac pisemnych odpowiedzią ustną, lub odwrotnie; ewentualne błędy ortograficzne nie mają wpływu na ostateczną ocenę pracy).
5. Nauczyciele są zobowiązani wspierać rozwój uczniów zdolnych i uzdolnionych przez m.in.
 - proponowanie dodatkowych prac (domowych, prezentacji, projektów, etc.)
 - zachęcanie do udziału w olimpiadach i konkursach,
 - stopniowanie trudności poleceń, źródeł, zadań,
 - indywidualizowanie pracy na lekcjach.
 - zachęcanie do czytania fachowych czasopism i dodatkowych lektur
 - pomaganie w realizacji zainteresowań i pasji
6. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego oraz posiadania podręcznika (przynajmniej jeden na ławkę) na każdej lekcji.
7. W trakcie każdej lekcji telefon komórkowy musi być wyciszony i odłożony na miejsce wyznaczone przez nauczyciela.
8. We wszystkich sytuacjach nie zapisanych w tym dokumencie obowiązuje Statut Szkoły.

ANEKS: DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z HISTORII DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB I MOŻLIWOŚCI PSYCHOFIZYCZNYCH UCZNIÓW

Każdy uczeń, który posiada opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej o dysfunkcjach, jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia, wysiłek wkładany przez ucznia w pracę,

- zainteresowanie przedmiotem,
- zaangażowanie ucznia na zajęciach,
- utrudnione warunki uczenia się i utrwalania wiadomości w domu (np. uczniów, którzy nie posiadają własnego komputera).

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami ustala się indywidualnie w zależności od dysfunkcji ucznia oraz wskazówek i zaleceń przekazanych przez poradnię.

Diagnoza: dysleksja

Objawy zaburzeń:

- wolniejsze tempo pisania i czytanie tekstów
- kłopoty z odróżnianiem stron i czytaniem mapy
- nieprawidłowe odczytywanie treści (źródeł), niepełne rozumienie zadań i poleceń;
- problemy z opanowaniem terminologii;
- kłopoty z rozumieniem źródeł statystycznych – tabeli, wykresów, diagramów
- problemy z wypowiedzianiem się w mowie i piśmie

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami; nie zmuszać na siłę do wykonywania zadań sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu, nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę;
- nie wyrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedź, że uczeń będzie pytany;
- w trakcie rozwiązywania zadań sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek;
- w czasie kartkówki i sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań; materiał sprawiający trudność dłużej utrvalać, dzielić na mniejsze porcje.

Diagnoza: dysgrafia

Objawy zaburzeń:

- trudności w opanowaniu kształtnego, czytelnego pisma o zadowalającym poziomie graficznym.

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału;
- dać uczniowi możliwość pisania drukowanymi literami lub na komputerze; strona graficzna pisma nie wpływa na uzyskiwaną przez ucznia ocenę.

Diagnoza: dysortografia

Objawy zaburzeń:

- trudności w opanowaniu poprawnej pisowni, zgodnej z regułami ortograficznymi danego języka.

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- oceniając prace pisemne, brać pod uwagę ich treść, kompozycję, stronę stylistyczną – językową.

Diagnoza: obniżony intelekt

Symptomy trudności:

- trudności z wykonywaniem bardziej złożonych działań;

- trudność z pamięciowym przyswajaniem i/lub odtwarzaniem z pamięci wyuczonych treści (np. daty, terminy i pojęcia);
- problem z rozumieniem treści źródeł, zadań i poleceń;
- potrzeba większej ilości czasu na zrozumienie i wykonanie zadania.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów:

- częste odwoływanie się do konkretności (np. graficzne przedstawianie treści zadań),
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej);
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części); wydłużanie czasu na wykonanie zadania;
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania;
- zadawanie do domu tyle, ile uczeń jest w stanie samodzielnie wykonać;
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.

Diagnoza: problemy emocjonalne

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- stworzenie warunków do rozwoju zainteresowań, wzmacnianie poczucia własnej wartości, samooceny, odpowiedzialności za własne działania;
- pomoc w nawiązywaniu pozytywnych kontaktów społecznych z rówieśnikami; wskazywanie sukcesów (nawet drobnych);
- kształtowanie motywacji do pracy;
- unikanie uwag krytycznych (zwłaszcza na forum klasy); nagradzanie wkładu pracy, nie tylko efektów;
- dostrzeganie mocnych stron ucznia;
- minimalizowanie napięcia związanego z sytuacją weryfikowania wiedzy, umiejętności.

Diagnoza: nadpobudliwość

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- poświęcanie uczniowi dużo uwagi, uczenie współdziałania, pracy w grupie; ustalenie zrozumiałych dla ucznia reguł;
- stosowanie zrozumiałego systemu pochwał i kar (życzliwa konsekwencja); wzmacnianie wszystkich przejawów pożądanego zachowania;
- wydawanie poleceń krótkimi, zdecydowanymi zdaniami;

Diagnoza: specyficzne trudności w uczeniu się

- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń;
- ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania zmniejszenie liczby zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużenie czasu pracy;
- unikanie wyrywania do odpowiedzi - umożliwienie przypomnienia wiadomości, opanowania napięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź;
- dawanie więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy;
- sprawdzanie, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek;
- uwzględnianie trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem;
- upewnianie się, że uczeń zrozumiał polecenia i instrukcje.

Diagnoza: słabowidzacy

Symptomy trudności:

- mylenie liter o podobnych kształtach
- mylenie wyrazów o podobnej strukturze
- przestawianie liter

- nieprawidłowa technika czytania
- brak rozumienia tekstu w całości
- wolniejsze tempo czytania związane z problemami w spostrzeganiu całego wyrazu, zdania.
- problemy z rozumieniem tekstu (konieczność koncentracji na postrzeganiu kształtu poszczególnych liter)
- możliwe trudności w pisaniu z uwagi na obniżoną sprawność spostrzegania i zakłóconą koordynację wzrokowo – ruchową.
- możliwe popełnianie wielu błędów: przestawianie, mylenie, opuszczanie liter, błędy ortograficzne, złe rozplanowanie stron w zeszycie.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność)
- udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań)
- częste zadawanie pytania- „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

Diagnoza: słabosłyszący

Uczeń słabosłyszący, to dziecko, które ma pozostałości słuchu wystarczające do skutecznego odbierania informacji językowych za pomocą słuchu, najczęściej przy użyciu aparatu słuchowego. Nie ma związku przyczynowego między osłabieniem słuchu a inteligencją dziecka.

Symptomy trudności:

- dziecko sprawia wrażenie nie uważającego lub śniącego na jawie, może nie słyszeć instrukcji nauczyciela;
- jest niechętnie angażowaniu się w działania klasowe, obawia się porażki, ponieważ ma kłopoty z rozumieniem;
- może reagować niewłaściwie w sytuacjach zabawowych (nie rozumie zasad gry lub intencji innych osób);
- reaguje nietypowo na ustne instrukcje;
- może mieć zaburzenia mowy, mały zasób słów i pojęć; słabo czyta;
- często myli głoski dźwięczne i bezdźwięczne, nie różnicuje głosek z trzech szeregów s-zc-dz, sz-ż-cz-dż, ś-ź-ć-dź(np. zamiast „z” dziecko może napisać każdą inną literę s,ż,sz);
- zamienia i gubi litery, pomija części wyrazów, myli końcówki – co powoduje zmianę treści znaczenia wyrazów, czasem pisze bezsensowne zlepki liter – w przypadku niezrozumienia ich znaczenia;
- duże trudności sprawia dziecku poprawna pisownia, opanowanie gramatyki, składni i ćwiczenia stylistyczne;
- nie jest on w stanie samodzielnie czytać i zrozumieć treści obszernych lektur szkolnych.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna. Uczeń będąc blisko nauczyciela (od 0,5 do 1.5 m), którego twarz jest dobrze oświetlona, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust. Należy też, umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi;

- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę – nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy, to utrudnia dziecku odczytywanie mowy z jego ust;
- należy mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji;
- trzeba zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami, to utrudnia dziecku rozumienie poleceń nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów, powoduje też większe zmęczenie. Takie zakłócenia stanowią również problem dla uczniów z aparatami słuchowymi, ponieważ są wzmacniane przez aparat;
- nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające; w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa. Można też wskazać jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce;
- dziecko z wadą słuchu ma trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie, nie jest w stanie słuchać nauczyciela - co wymaga obserwacji jego twarzy - jednocześnie otworzyć książkę na odpowiedniej stronie i odnaleźć wskazane ćwiczenie, często więc nie nadąża za tempem pracy pozostałych uczniów w klasie;
- dziecko niedosłyszające powinno siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzyć książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.;
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy;
- można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopia i udostępniali je koledze;
- konieczne jest aktywizowanie dziecka do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka niesłyszającego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu;
- uczeń niedosłyszający jest w stanie opanować konieczne i podstawowe wiadomości zawarte w programie nauczania ale wymaga to od niego znacznie więcej czasu i wkładu pracy, w porównaniu z uczniem słyszącym. Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Diagnoza: ADHD

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- poświęcić dziecku dużo uwagi;
- wzmocnić wszystkie przejawy pożądanego zachowania; stosować zrozumiałe dla dziecka reguły;
- być konsekwentnym;
- przekazywać treści w jasnej, prostej i krótkiej formie;
- wszystkie konsekwencje pozytywne jak i negatywne wyciągać natychmiast; pomóc uczniowi zorganizować świat wokół siebie;
- stosować zrozumiałe dla ucznia system pochwał i kar; dostosować wymagania do możliwości ucznia;
- zadania powinny być krótkie, ale urozmaicone; uczyć pracy w grupie;
- polecenia wydawać krótkimi, zdecydowanymi zdaniem

Przedmiotowy system oceniania został opracowały

Ewa Rożek, Igor Chwedoruk

SYSTEM OCENIANIA - HISTORIA, w X LO im. KRÓLOWEJ JADWIGI W WARSZAWIE

ZASADY OGÓLNE

Przedmiotowy system oceniania z przedmiotu historia został opracowany w oparciu o:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 373 z późniejszymi zmianami)
- podstawę programową kształcenia ogólnego dla liceum
- Statut X LO w Warszawie

Celem przedmiotowego systemu oceniania z historii jest określenie wymagań dotyczących wiedzy, umiejętności i postawy uczniów oraz kryteriów ich oceny. Na pierwszej lekcji w nowym roku szkolnym nauczyciel jest zobowiązany przedstawić (przypomnieć) szczegółowe zasady oceniania oraz określić warunki poprawy ocen.

1. Wszystkie oceny są jawne a uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości. Uczeń, a także jego rodzice mają prawo domagać się uzasadnienia oceny, mają też prawo wglądu do prac pisemnych.
2. Ocenie podlega: znajomość faktografii, chronologii, postaci historycznych oraz pojęć i terminów, oraz podstawowe umiejętności: posługiwania się mapą, dostrzegania związków przyczynowo - skutkowych, rozumienia i interpretacji faktów, argumentowania, swobodnego wypowiedzania się w mowie i piśmie, analizy różnych źródeł historycznych, samodzielnego zdobywania wiedzy (także pozalekcyjnej) oraz umiejętność stosowania wiedzy w praktyce.
3. W ciągu roku szkolnego uczeń może otrzymać oceny ze sprawdzianów, kartkówek, kart pracy, odpowiedzi ustnej, pracy dodatkowej, aktywności, pracy na lekcjach, referatów/prezentacji/projektów lub innych form działalności pozalekcyjnej (np. udział w konkursach i olimpiadach).
4. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności mogą być przekazywane uczniowi w formie tradycyjnej lub elektronicznej.
5. Nauczyciel ma obowiązek uzasadnić uczniowi ustalone oceny bieżące, śródroczne, roczne i końcowe. Uzasadnienie oceny bieżącej obejmuje odniesienie się do wcześniej ustalonych i znanych uczniowi kryteriów wobec jego pracy, wypowiedzi lub innej aktywności oraz wskazanie: 1) co uczeń zrobił dobrze, 2) co uczeń ma poprawić, 3) w jaki sposób uczeń ma poprawić ocenę, 4) jak ma pracować dalej, czyli sformułowanie wskazówek do dalszego rozwoju.
6. Sprawdzian jest przekrojowym badaniem zakresu opanowanej wiedzy i umiejętności obejmującym większą partię materiału. Musi być zapowiedziany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i odnotowany w dzienniku elektronicznym. Nauczyciel ma dwa tygodnie na oddanie i omówienie pracy (w wypadku wypracowania – trzy). Sprawdziany przechowywane są w klasie do końca danego roku szkolnego.
7. W przypadku niesamodzielnego pisania sprawdzianu praca zostaje unieważniona , a uczeń jest zobowiązany do napisania pracy od początku w formie wyznaczonej przez nauczyciela (bez względu na czas jaki pozostał do końca lekcji).

8. Uczeń, który opuścił sprawdzian z przyczyn nieusprawiedliwionych ma obowiązek napisać go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Uczeń, który opuścił sprawdzian z przyczyn usprawiedliwionych termin napisania uzgadnia z nauczycielem.
9. Uczeń ma prawo do poprawy jednego (zakres podstawowy) lub dwóch sprawdzianów w semestrze (zakres rozszerzony). Poprawiać można każdą ocenę. (Wyjątek stanowią testy roczne, diagnozujące, matury próbne oceniane wpisaniem liczby uzyskanych procentów). Do dziennika obok oceny poprawianej zostanie wpisana ocena wyższa od wyjściowej lub minus w wypadku braku poprawy pracy. Uczeń, który nie pojawi się na poprawie w ustalonym wcześniej terminie z powodów nieusprawiedliwionych traci możliwość tej poprawy. W przypadku niesamodzielnego pisania sprawdzianu uczniowi zostanie odebrana praca i zastąpiona inną wersją, którą uczeń powinien rozwiązać do końca bieżącej lekcji.
10. Kartkówka jest bieżącym badaniem przygotowania ucznia do lekcji i dotyczy materiału z trzech ostatnich tematów. Nie musi być zapowiadana. Kartkówkę się nie poprawia. Decyzję o ich oddaniu uczniom/przechowywaniu podejmuje nauczyciel.
11. Odpowiedź ucznia na ocenę przy mapie/tablicy obejmuje materiał z trzech ostatnich tematów (chyba, że nauczyciel uprzedził o szerszym zakresie materiału na przykład przy lekcjach powtórzeniowych).
12. Aktywność na lekcji może być nagrodzona oceną lub plusami i minusami. Przez aktywność rozumie się częste zgłaszanie się ucznia na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę w grupach lub indywidualnie, pracę z różnymi rodzajami źródeł. Minus można otrzymać za brak pracy na lekcji oraz nieznanomość omówionego wcześniej materiału. Podczas jednej lekcji można dostać maksymalnie 3 plusy lub minusy za różne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności. Pięć plusów to bdb, pięć minusów – ndst., ale uczeń może zadeklarować chęć zbierania plusów na cenę celującą (10 plusów).
13. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji z powodu choroby, wypadków losowych lub bez podania powodu (1-2 lekcje – jedno, powyżej trzech godzin po dwa na półroczu). Niewykorzystane nieprzygotowania nie przechodzą na drugi semestr. Muszą być zgłoszone na początku lekcji w formie ustalonej przez nauczyciela. Nieprzygotowanie nie zwalnia z zapowiedzianej pracy pisemnej ani referatu (prezentacji/projektu), którą uczeń sam zobowiązał się wykonać lub została mu przydzielona. Uczeń, który spóźni się na lekcję traci możliwość zgłoszenia nieprzygotowania
14. Nieobecność ucznia na lekcji zobowiązuje go do uzupełnienia materiału we własnym zakresie. Nauczyciel zawsze może sprawdzić stopień opanowania wiedzy.
15. Aby uzyskać ocenę pozytywną na koniec roku szkolnego uczeń może w przypadku otrzymania oceny niedostatecznej zaliczyć materiał z pierwszego półrocza, albo uzyskać oceny pozytywne w drugim półroczu.
16. Uczeń nie może być klasyfikowany jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych lub braku/niewystarczającej ilości ocen cząstkowych.
17. Uczniowie, którzy zdecydują się na zdawanie matury z przedmiotu są zobowiązani do wykonania dodatkowych prac zaliczeniowych, które mają wpływ na ich końcową ocenę
18. Zakres wiadomości i umiejętności na poszczególne stopnie skali ocen.

na ocenę niedostateczną uczeń:

- nie opanował wiedzy i umiejętności w sposób pozwalający na kontynuację nauki na wyższym stopniu kształcenia
- nie wykazuje chęci współpracy w celu uzupełnienia braków i nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności
- nie przygotowuje się do lekcji, nie odrabia prac domowych, nie pisze sprawdzianów na ocenę pozytywną

na ocenę dopuszczającą uczeń:

- umie odtworzyć przy pomocy nauczyciela materiał przewidziany w programie
- zna podstawowe pojęcia i terminy
- umie umieszczać podstawowe wydarzenia w czasie i przestrzeni
- zna najważniejsze cechy poszczególnych okresów historycznych
- wymienia najważniejsze osiągnięcia cywilizacyjne
- posiada umiejętność rozwiązywania prostych problemów przy pomocy grupy, mapy, nauczyciela
- umie określić rodzaj źródła historycznego i odnaleźć w nim podstawowe informacje
- potrafi odczytać na mapie podstawowe dane historyczne (przy pomocy nauczyciela)
- umie znaleźć informacje w słowniku, encyklopedii, internecie, etc.
- posiadane umiejętności pozwalają na uzupełnienie braków w dalszym kształceniu

na ocenę dostateczną uczeń:

- zna daty roczne przełomowych wydarzeń w ramach danej epoki
- wymienia pierwszoplanowe postaci i zna ich rolę w historii
- rozumie i właściwie posługuje się podstawowymi terminami i pojęciami historycznymi
- umieszcza wydarzenia w czasie i przestrzeni
- zna przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń w danym okresie
- przedstawia wyniki własnej pracy w formie ustnej i pisemnej
- zaliczył wszystkie prace klasowe na ocenę pozytywną
- umie w sposób samodzielny posługiwać się podstawowymi pomocami dydaktycznymi
- potrafi wskazać na mapie historycznej granice państw, miejsca ważniejszych bitew i traktatów
- umie dokonać ogólnej analizy źródła w oparciu o podane pytania
- odróżnia fakty od opinii

na ocenę dobrą uczeń:

- dysponuje wiedzą wymaganą w programie
- zna i rozumie pojęcia i terminy, oraz potrafi je właściwie stosować
- prawidłowo kojarzy fakty, umieszcza je w czasie i przestrzeni
- dostrzega współzależność zjawisk politycznych, gospodarczych i kulturowych
- wskazuje przyczyny, następstwa i skutki przedstawianych wydarzeń oraz zależności między nimi
- dostrzega związki między wydarzeniami w Polsce, Europie i na świecie
- samodzielnie rozwiązuje proste problemy
- jest aktywny na lekcjach
- zaliczył wszystkie prace klasowe na ocenę pozytywną
- posiada podstawowe umiejętności analizowania, porównywania i oceniania zjawisk, oraz wnioskowania i wartościowania faktów
- dokonuje interpretacji danych zawartych w różnych źródłach i potrafi wykorzystać je do rozwiązania problemów
- biegle posługuje się różnymi pomocami dydaktycznymi a zwłaszcza mapą jako źródłem informacji
- potrafi dokonać korelacji wiadomości z różnych źródeł, lekcji i podręcznika

na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- dysponuje pełną wiedzą w zakresie programu szkolnego i potrafi wykorzystać ją w różnych sytuacjach
- wykazuje duże zainteresowanie przedmiotem i sam stara się pogłębiać wiedzę
- kojarzy i łączy wiadomości z różnych dziedzin i przedmiotów nauczania
- wykorzystuje wiedzę historyczną do interpretacji współczesnych zjawisk

- jest aktywny, podejmuje się wykonania dodatkowych zadań
- potrafi korzystać w sposób krytyczny z różnych źródeł
- umie formułować własne opinie i oceny oraz je uzasadnia
- samodzielnie rozwiązuje problemy
- zaliczył wszystkie prace klasowe na ocenę co najmniej dobrą
- biegle posługuje się pomocami dydaktycznymi a zwłaszcza każdym rodzajem mapy

na ocenę celującą uczeń:

- uczeń posiada takie umiejętności jak na ocenę bardzo dobrą
- poza tym dysponuje wiedzą wykraczającą wyraźnie poza program nauczania
- umie cytować różne opinie na dany temat, ocenia je i porównuje
- systematycznie i samodzielnie pracuje nad poszerzaniem swojej wiedzy i umiejętności
- konstruuje wypowiedzi pisemne i ustne z uwzględnieniem zasad naukowego badania przeszłości
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

Szczegółowe wymagania edukacyjne zamieszczono w osobnym folderze.

19. Prace sprawdzające wiadomości za pomocą testów winny uwzględniać następujący sposób przeliczania punktów na oceny:

Lp.	ocena	Historia rozszerzona	Historia podstawowa
1.	celujący	100%	100%
2.	bardzo dobry	99 – 92 %	99 – 92 %
3.	dobry	80 – 91 %	76 – 91 %
4.	dostateczny	64 – 79%	60 – 75 %
5.	dopuszczający	50 – 63%	45 – 59 %
6.	niedostateczny	0 - 49 %	0 – 44 %

20. Nauczyciele są zobowiązani respektować zapisy z orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznych i uwzględniać je przy ocenianiu uczniów ze specjalnymi potrzebami (wydłużony czas pisania sprawdzianów, łatwiejsze polecenia, mniejsza liczba zadań, możliwość zastępowania prac pisemnych odpowiedzią ustną, lub odwrotnie; ewentualne błędy ortograficzne nie mają wpływu na ostateczną ocenę pracy).

21. Nauczyciele są zobowiązani wspierać rozwój uczniów zdolnych i uzdolnionych przez m.in.

- proponowanie dodatkowych prac (domowych, prezentacji, projektów, etc.)
- zachęcanie do udziału w olimpiadach i konkursach,
- stopniowanie trudności poleceń, źródeł, zadań,
- indywidualizowanie pracy na lekcjach.
- zachęcanie do czytania fachowych czasopism i dodatkowych lektur
- pomaganie w realizacji zainteresowań i pasji

22. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego oraz posiadania podręcznika (przynajmniej jeden na ławkę) na każdej lekcji.

23. W trakcie każdej lekcji telefon komórkowy musi być wyciszony i odłożony na miejsce wyznaczone przez nauczyciela.

24. We wszystkich sytuacjach nie zapisanych w tym dokumencie obowiązuje Statut Szkoły.

ANEKS: DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z HISTORII DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB I MOŻLIWOŚCI PSYCHOFIZYCZNYCH UCZNIÓW

Każdy uczeń, który posiada opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej o dysfunkcjach, jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia, wysiłek wkładany przez ucznia w pracę,
- zainteresowanie przedmiotem,
- zaangażowanie ucznia na zajęciach,
- utrudnione warunki uczenia się i utrwalania wiadomości w domu (np. uczniów, którzy nie posiadają własnego komputera).

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami ustala się indywidualnie w zależności od dysfunkcji ucznia oraz wskazówek i zaleceń przekazanych przez poradnię.

Diagnoza: dysleksja

Objawy zaburzeń:

- wolniejsze tempo pisania i czytanie tekstów
- kłopoty z odróżnianiem stron i czytaniem mapy
- nieprawidłowe odczytywanie treści (źródeł), niepełne rozumienie zadań i poleceń;
- problemy z opanowaniem terminologii;
- kłopoty z rozumieniem źródeł statystycznych – tabeli, wykresów, diagramów
- problemy z wypowiedzianiem się w mowie i piśmie

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami; nie zmuszać na siłę do wykonywania zadań sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu, nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę;
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedź, że uczeń będzie pytany;
- w trakcie rozwiązywania zadań sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek;
- w czasie kartkówek i sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań; materiał sprawiający trudność dłużej utrvalać, dzielić na mniejsze porcje.

Diagnoza: dysgrafia

Objawy zaburzeń:

- trudności w opanowaniu kształtnego, czytelnego pisma o zadowalającym poziomie graficznym.

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału;
- dać uczniowi możliwość pisania drukowanymi literami lub na komputerze; strona graficzna pisma nie wpływa na uzyskiwaną przez ucznia ocenę.

Diagnoza: dysortografia

Objawy zaburzeń:

- trudności w opanowaniu poprawnej pisowni, zgodnej z regułami ortograficznymi danego języka.

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- oceniając prace pisemne, brać pod uwagę ich treść, kompozycję, stronę stylistyczną – językową.

Diagnoza: obniżony intelekt

Symptomy trudności:

- trudności z wykonywaniem bardziej złożonych działań;
- trudność z pamięciowym przyswajaniem i/lub odtwarzaniem z pamięci wyuczonych treści (np. daty, terminy i pojęcia);
- problem z rozumieniem treści źródeł, zadań i poleceń;
- potrzeba większej ilości czasu na zrozumienie i wykonanie zadania.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów:

- częste odwoływanie się do konkretności (np. graficzne przedstawianie treści zadań),
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej);
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części); wydłużanie czasu na wykonanie zadania;
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania;
- zadawanie do domu tyle, ile uczeń jest w stanie samodzielnie wykonać;
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.

Diagnoza: problemy emocjonalne

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- stworzenie warunków do rozwoju zainteresowań, wzmacnianie poczucia własnej wartości, samooceny, odpowiedzialności za własne działania;
- pomoc w nawiązywaniu pozytywnych kontaktów społecznych z rówieśnikami; wskazywanie sukcesów (nawet drobnych);
- kształtowanie motywacji do pracy;
- unikanie uwag krytycznych (zwłaszcza na forum klasy); nagradzanie wkładu pracy, nie tylko efektów;
- dostrzeganie mocnych stron ucznia;
- minimalizowanie napięcia związanego z sytuacją weryfikowania wiedzy, umiętności.

Diagnoza: nadpobudliwość

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- poświęcanie uczniowi dużo uwagi, uczenie współdziałania, pracy w grupie; ustalenie zrozumiałych dla ucznia reguł;
- stosowanie zrozumiałego systemu pochwał i kar (życzliwa konsekwencja); wzmacnianie wszystkich przejawów pożądanego zachowania;
- wydawanie poleceń krótkimi, zdecydowanymi zdaniami;

Diagnoza: specyficzne trudności w uczeniu się

- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń;

- ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania zmniejszenie liczby zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużenie czasu pracy;
- unikanie wrywania do odpowiedzi - umożliwienie przypomnienia wiadomości, opanowania napięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź;
- dawanie więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy;
- sprawdzanie, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek;
- uwzględnianie trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem;
- upewnianie się, że uczeń zrozumiał polecenia i instrukcje.

Diagnoza: słabowidzący

Symptomy trudności:

- mylenie liter o podobnych kształtach
- mylenie wyrazów o podobnej strukturze
- przestawianie liter
- nieprawidłowa technika czytania
- brak rozumienia tekstu w całości
- wolniejsze tempo czytania związane z problemami w spostrzeganiu całego wyrazu, zdania.
- problemy z rozumieniem tekstu (konieczność koncentracji na postrzeganiu kształtu poszczególnych liter)
- możliwe trudności w pisaniu z uwagi na obniżoną sprawność spostrzegania i zakłóconą koordynację wzrokowo – ruchową.
- możliwe popełnianie wielu błędów: przestawianie, mylenie, opuszczanie liter, błędy ortograficzne, złe rozplanowanie stron w zeszycie.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność)
- udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań)
- częste zadawanie pytania- „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

Diagnoza: słabosłyszący

Uczeń słabosłyszący, to dziecko, które ma pozostałości słuchu wystarczające do skutecznego odbierania informacji językowych za pomocą słuchu, najczęściej przy użyciu aparatu słuchowego. Nie ma związku przyczynowego między osłabieniem słuchu a inteligencją dziecka.

Symptomy trudności:

- dziecko sprawia wrażenie nie uważającego lub śniącego na jawie, może nie słyszeć instrukcji nauczyciela;
- jest niechętnie angażowaniu się w działania klasowe, obawia się porażki, ponieważ ma kłopoty z rozumieniem;
- może reagować niewłaściwie w sytuacjach zabawowych (nie rozumie zasad gry lub intencji innych osób);
- reaguje nietypowo na ustne instrukcje;
- może mieć zaburzenia mowy, mały zasób słów i pojęć; słabo czyta;
- często myli głoski dźwięczne i bezdźwięczne, nie różnicuje głosek z trzech szeregów s-zc-dz, sz-ż-cz-dź, ś-ź-ć-dź(np. zamiast „z” dziecko może napisać każdą inną literę s,ż,sz);

- zamienia i gubi litery, pomija części wyrazów, myli końcówki – co powoduje zmianę treści znaczenia wyrazów, czasem pisze bezsensowne zlepki liter – w przypadku niezrozumienia ich znaczenia;
- duże trudności sprawia dziecku poprawna pisownia, opanowanie gramatyki, składni i ćwiczenia stylistyczne;
- nie jest on w stanie samodzielnie czytać i zrozumieć treści obszernych lektur szkolnych.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna. Uczeń będąc blisko nauczyciela (od 0,5 do 1.5 m), którego twarz jest dobrze oświetlona, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust. Należy też, umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi;
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę – nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy, to utrudnia dziecku odczytywanie mowy z jego ust;
- należy mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji;
- trzeba zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami, to utrudnia dziecku rozumienie poleceń nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów, powoduje też większe zmęczenie. Takie zakłócenia stanowią również problem dla uczniów z aparatami słuchowymi, ponieważ są wzmacniane przez aparat;
- nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające; w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa. Można też wskazać jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce;
- dziecko z wadą słuchu ma trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie, nie jest w stanie słuchać nauczyciela - co wymaga obserwacji jego twarzy - jednocześnie otworzyć książkę na odpowiedniej stronie i odnaleźć wskazane ćwiczenie, często więc nie nadąża za tempem pracy pozostałych uczniów w klasie;
- dziecko niedosłyszające powinno siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.;
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy;
- można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopią i udostępniali je koledze;
- konieczne jest aktywizowanie dziecka do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka niesłyszającego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu;
- uczeń niedosłyszający jest w stanie opanować konieczne i podstawowe wiadomości zawarte w programie nauczania ale wymaga to od niego znacznie więcej czasu i wkładu pracy, w porównaniu z uczniem słyszącym. Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Diagnoza: ADHD

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- poświęcić dziecku dużo uwagi;
- wzmocnić wszystkie przejawy pożądanego zachowania; stosować zrozumiałe dla dziecka reguły;
- być konsekwentnym;
- przekazywać treści w jasnej, prostej i krótkiej formie;
- wszystkie konsekwencje pozytywne jak i negatywne wyciągać natychmiast; pomóc uczniowi zorganizować świat wokół siebie;
- stosować zrozumiały dla ucznia system pochwał i kar; dostosować wymagania do możliwości ucznia;
- zadania powinny być krótkie, ale urozmaicone; uczyć pracy w grupie;
- polecenia wydawać krótkimi, zdecydowanymi zdaniami

Przedmiotowy system oceniania został opracowany przez

Katarzynę Bogdanow, Ewę Rożek, Renatę Franczak i Igora Chwedoruka

SYSTEM OCENIANIA – WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE, w X LO im. KRÓLOWEJ JADWIGI W WARSZAWIE

ZASADY OGÓLNE

Przedmiotowy system oceniania z przedmiotu wiedza o społeczeństwie został opracowany w oparciu o:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 373 z późniejszymi zmianami)
- podstawę programową kształcenia ogólnego dla liceum
- Statut X LO w Warszawie

Celem przedmiotowego systemu oceniania z WOS-u jest określenie wymagań dotyczących wiedzy, umiejętności i postawy uczniów oraz kryteriów ich oceny. Na pierwszej lekcji w nowym roku szkolnym nauczyciel jest zobowiązany przedstawić (przypomnieć) szczegółowe zasady oceniania oraz określić warunki poprawy ocen.

1. Wszystkie oceny są jawne a uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości. Uczeń, a także jego rodzice mają prawo domagać się uzasadnienia oceny, mają też prawo wglądu do prac pisemnych.
2. Ocenie podlega: znajomość zagadnień politycznych, społecznych, prawnych i międzynarodowych, wykorzystujących wiedzę z socjologii, nauk politycznych, filozofii, a także innych dziedzin nauk społecznych oraz operowanie terminologią konieczną do właściwego przedstawiania tych zagadnień. Ze względu na specyfikę problematyki, ocena z wiedzy o społeczeństwie powinna w pierwszym rzędzie uwzględniać umiejętności ucznia takie jak: rozumienie i interpretacja faktów, dostrzeganie związków przyczynowo - skutkowych, wypowiedzi argumentacyjnej, swobodnego wypowiedzania się w mowie i piśmie, analizy różnych źródeł: kartograficznych, tekstowych, statystycznych i ikonograficznych, korelowanie wiedzy wyniesionej z innych lekcji (np. z geografii, historii), samodzielnego zdobywania wiedzy (także pozalekcyjnej) oraz umiejętność stosowania tej wiedzy w praktyce.
3. W ciągu roku szkolnego uczeń może otrzymać oceny ze : sprawdzianów, kartkówek, kart pracy, odpowiedzi ustnej, prac dodatkowych, aktywności, pracy na lekcjach, referatów/prezentacji/projektów lub innych form działalności pozalekcyjnej (np. udział w konkursach i olimpiadach).
4. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności mogą być przekazywane uczniowi w formie tradycyjnej lub elektronicznej.
5. Nauczyciel ma obowiązek uzasadnić uczniowi ustalone oceny bieżące, śródroczne, roczne i końcowe. Uzasadnienie oceny bieżącej obejmuje odniesienie się do wcześniej ustalonych i znanych uczniowi kryteriów wobec jego pracy, wypowiedzi lub innej aktywności oraz wskazanie: 1) co uczeń zrobił dobrze, 2) co uczeń ma poprawić, 3) w jaki sposób uczeń ma poprawić ocenę, 4) jak ma pracować dalej, czyli sformułowanie wskazówek do dalszego rozwoju.
6. Sprawdzian jest przekrojowym badaniem zakresu opanowanej wiedzy i umiejętności obejmującym większą partię materiału. Musi być zapowiedziany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i odnotowany w dzienniku elektronicznym. Nauczyciel ma dwa tygodnie na oddanie i omówienie pracy (w wypadku wypracowania – trzy). Sprawdziany przechowuje nauczyciel do końca danego roku szkolnego.

7. W przypadku niesamodzielnego pisania sprawdzianu praca zostaje unieważniona , a uczeń jest zobowiązany do napisania pracy od początku w formie wyznaczonej przez nauczyciela (bez względu na czas jaki pozostał do końca lekcji).
8. Uczeń, który opuścił sprawdzian z przyczyn nieusprawiedliwionych ma obowiązek napisać go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Uczeń, który opuścił sprawdzian z przyczyn usprawiedliwionych termin napisania uzgadnia z nauczycielem.
9. Uczeń ma prawo **do jednej** (przy 1-2 godzinach tygodniowo) **lub dwóch popraw** w semestrze (przy 3 i powyżej godzin tygodniowo) . Poprawa dotyczy **każdej oceny** , ale **tylko ze sprawdzianu**. Z poprawy wpisujemy tylko ocenę wyższą , w przypadku niższej lub równorzędnej nauczyciel wpisuje informację o braku poprawy poprzez wpisanie „ - ”. Termin poprawy uzgadnia nauczyciel z uczniami . Uczeń , który nie pojawi się na poprawie z powodów nieusprawiedliwionych w ustalonym wcześniej terminie traci możliwość tej poprawy.
10. Kartkówka jest bieżącym badaniem przygotowania ucznia do lekcji i dotyczy materiału z trzech ostatnich tematów. Nie musi być zapowiadana. Kartkówek się nie poprawia. Decyzję o ich oddaniu uczniom/przechowywaniu podejmuje nauczyciel.
11. Odpowiedź ucznia na ocenę przy mapie/tablicy obejmuje materiał z trzech ostatnich tematów (chyba, że nauczyciel uprzedził o szerszym zakresie materiału na przykład przy lekcjach powtórzeniowych).
12. Aktywność na lekcji może być nagrodzona oceną lub plusami i minusami. Przez aktywność rozumie się częste zgłaszanie się ucznia na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę w grupach lub indywidualnie, pracę z różnymi rodzajami źródeł. Minus można otrzymać za brak pracy na lekcji oraz nieznanomość omówionego wcześniej materiału. Podczas jednej lekcji można dostać maksymalnie 3 plusy lub minusy za różne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności. Pięć plusów to bdb, pięć minusów – ndst., ale uczeń może zadeklarować chęć zbierania plusów na cenę celującą (10 plusów). Plusy i minusy nie wpływają na siebie wzajemnie.
13. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji z powodu choroby, wypadków losowych lub bez podania powodu (1-2 lekcje – jedno np. powyżej trzech godzin po dwa w semestrze). Niewykorzystane nieprzygotowania nie przechodzą na drugi semestr. Muszą być zgłoszone na początku lekcji w formie ustalonej przez nauczyciela. Nieprzygotowanie nie zwalnia z zapowiedzianej pracy pisemnej ani referatu (prezentacji/projektu), którą uczeń sam zobowiązał się wykonać lub została mu przydzielona. Uczeń, który spóźni się na lekcję traci możliwość zgłoszenia nieprzygotowania
14. Nieobecność ucznia na lekcji zobowiązuje go do uzupełnienia materiału we własnym zakresie. Nauczyciel zawsze może sprawdzić stopień opanowania wiedzy.
15. Aby uzyskać ocenę pozytywną na koniec roku szkolnego uczeń może w przypadku otrzymania oceny niedostatecznej zaliczyć materiał z pierwszego półrocza (do końca kwietnia informując o tym nauczyciela z minimum dwutygodniowym wyprzedzeniem), albo uzyskać oceny pozytywne w drugim półroczu.
16. Uczeń nie może być klasyfikowany jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych lub braku/niewystarczającej ilości ocen cząstkowych.
17. Uczniowie, którzy zdecydują się na zdawanie matury z przedmiotu są zobowiązani do wykonania dodatkowych prac zaliczeniowych.

18. Zakres wiadomości i umiejętności na poszczególne stopnie skali ocen.

Na ocenę niedostateczną uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z przedmiotu.
- nie przejawia aktywności i nie wykonuje zadań zleconych przez nauczyciela
- odmawia współpracy w zespole przy wykonywaniu zadań,
- nie posiada umiejętności rozpoznawania i klasyfikowania pojęć, zjawisk, procesów, dokumentów,
- popełnia poważne błędy faktograficzne.

Na ocenę dopuszczającą uczeń:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, ale opanował elementarne umiejętności konieczne dla dalszego etapu kształcenia.
- nie przejawia nadmiernej aktywności, ale potrafi samodzielnie lub z pomocą nauczyciela / grupy wykonać proste zadania,
- rozumie polecenia nauczyciela, choć w niepełnym stopniu,
- jest w stanie, z pomocą nauczyciela, zaprezentować wyniki swojej pracy ustnie i pisemnie,
- korzystając z pomocy nauczyciela, nazywa oraz klasyfikuje poznane pojęcia, zjawiska, procesy, osoby, podstawowe dokumenty,
- wypełnia według wzoru proste druki urzędowe ,
- potrafi dokonać wyboru najważniejszych informacji w kraju i na świecie,
- w trakcie odpowiedzi ustnych uczeń ma poważne luki w wiedzy i umiejętnościach,

Na ocenę dostateczną uczeń:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, wykazuje się znajomością podstawowych wiadomości z WOS-u i ograniczoną umiejętnością ich analizy.
- potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę oraz rozpoznawać i selekcjonować fakty i zjawiska , wyciągać proste wnioski,
- rozumie polecenia,
- odnajduje podstawowe informacje w różnych źródłach,
- wykazuje się przeciętną aktywnością, bierze jednak udział w przedsięwzięciach klasowych i sumiennie wykonuje przydzielone mu zadania.
- samodzielnie przedstawia wyniki własnej pracy zarówno ustnie jak i pisemnie,
- podejmuje próbę dyskusji ,
- potrafi tworzyć prace pisemne na temat, stosując podstawowe pojęcia naukowe, występują błędy w doborze materiału ograniczonego do podstawy programowej, nie wykazuje orientacji w aktualnej problematyce społeczno-polityczno-gospodarczej, niechętnie ocenia fakty, wykazuje słaby poziom wnioskowania, mechanicznie odtwarza wiedzę.

Na ocenę dobrą uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności z WOS-u określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w sytuacjach typowych,
- potrafi prawidłowo interpretować fakty , formułować wnioski, oceny , analitycznie i syntetycznie wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu przedmiotu,
- poprawnie i zrozumiale prezentuje zagadnienia omawiane na lekcji,
- wykazuje zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką i jest aktywny na lekcji,
- umie wykorzystać wiedzę w praktyce w sposób poprawny,
- formułuje własne stanowisko i broni go na forum publicznym ,
- wykazuje się umiejętnością czytania ze zrozumieniem tekstów publicystycznych i popularnonaukowych oraz interpretuje dane zawarte w różnych źródłach i na tej podstawie potrafi rozwiązać konkretny problem,
- w pracach pisemnych rozwija temat, zawiera w nich prawidłowy zakres rzeczowy i problemowy, uczeń posiadał umiejętność właściwej hierarchizacji, przedstawia związki przyczynowo-skutkowe,

analizuje zjawiska, które mają charakter ciągły i spójny, chociaż czasami odtwórczo, poprawnie rozumie i stosuje pojęcia.

Na ocenę bardzo dobrą uczeń:

- ma pełną wiedzę i umiejętności z WOS-u określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych,
- diagnozuje problemy z zakresu przedmiotu na poziomie lokalnym, państwowym, europejskim i globalnym,
- wykazuje zainteresowanie problematyką przedmiotu, samodzielnie poszerza wiedzę, bezbłędnie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, a także samodzielnie się ich podejmuje.
- samodzielnie pozyskuje i wykorzystuje informacje, potrafi je hierarchizować, selekcjonować,
- poprawnie wykorzystuje zdobytą wiedzę do przeprowadzania pogłębionych analiz i syntez, lecz także potrafi formułować dojrzałe oceny, dobrze argumentować swoje racje i celnie ripostować podczas dyskusji lub debaty,
- skutecznie wykorzystuje poznaną wiedzę oraz opanowane umiejętności w życiu publicznym,
- wykazuje się dojrzałą postawą obywatelską, jest bardzo aktywny na różnych polach działalności społecznej na forum klasy, szkoły oraz poza nią.
- posiada ogólne wiadomości i umiejętności z zakresu nauk społecznych, podstawy teoretyczne i praktyczne oparte na najwyższym poziomie programowym.

Na ocenę celującą uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności obejmujące całość podstawy programowej
- wykazuje się pełną znajomością faktografii i terminologii przedmiotu, umie prezentować i uzasadnić własne stanowisko,
- uczestniczy w olimpiadach i konkursach przedmiotowych,
- wykazuje się aktywnością na terenie szkoły oraz poza nią,
- chętnie podejmuje się zadań dodatkowych,
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu danej klasy i proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy.
- posiada erudycyjną wiedzę z zakresu dyscyplin WOS, w pracach pisemnych ujmuje wiele sfer składających się na wiedzę o społeczeństwie, tj. socjologia, politologia, prawo, stosunki międzynarodowe.

Szczegółowe wymagania edukacyjne zamieszczono w osobnym folderze.

19. Prace sprawdzające wiadomości za pomocą testów winny uwzględniać następujący sposób przeliczania punktów na oceny:

Lp.	ocena	Wos rozszerzony
1.	celujący	100%
2.	bardzo dobry	99 – 92 %
3.	dobry	80 – 91 %
4.	dostateczny	64 – 79%
5.	dopuszczający	50 – 63%
6.	niedostateczny	0 - 49 %

20. Nauczyciele są zobowiązani respektować zapisy z orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznych i uwzględniać je przy ocenianiu uczniów ze specjalnymi potrzebami (wydłużony czas pisania sprawdzianów, łatwiejsze polecenia, mniejsza liczba zadań, możliwość zastępowania prac pisemnych odpowiedzią ustną, lub odwrotnie; ewentualne błędy ortograficzne nie mają wpływu na ostateczną ocenę pracy).

21. Nauczyciele są zobowiązani wspierać rozwój uczniów zdolnych i uzdolnionych przez

m.in. :

- proponowanie dodatkowych prac (domowych, prezentacji, projektów, etc.) ,
- zachęcanie do udziału w olimpiadach i konkursach,
- stopniowanie trudności poleceń, źródeł, zadań,
- indywidualizowanie pracy na lekcjach,
- zachęcanie do czytania fachowych czasopism i dodatkowych lektur,
- pomaganie w realizacji zainteresowań i pasji.

22. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego oraz posiadania podręcznika (przynajmniej jeden na ławkę) na każdej lekcji.

23. W trakcie każdej lekcji telefon komórkowy musi być wyciszony i odłożony na miejsce wyznaczone przez nauczyciela.

24. We wszystkich sytuacjach nie zapisanych w tym dokumencie obowiązuje Statut Szkoły.

ANEKS: DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z HISTORII DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB I MOŻLIWOŚCI PSYCHOFIZYCZNYCH UCZNIÓW

Każdy uczeń, który posiada opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej o dysfunkcjach, jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia, wysiłek wkładany przez ucznia w pracę,
- zainteresowanie przedmiotem,
- zaangażowanie ucznia na zajęciach,
- utrudnione warunki uczenia się i utrwalania wiadomości w domu (np. uczniów, którzy nie posiadają własnego komputera).

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami ustala się indywidualnie w zależności od dysfunkcji ucznia oraz wskazówek i zaleceń przekazanych przez poradnię.

Diagnoza: dysleksja

Objawy zaburzeń:

- wolniejsze tempo pisanie i czytanie tekstów
- kłopoty z odróżnianiem stron i czytaniem mapy
- nieprawidłowe odczytywanie treści (źródeł), niepełne rozumienie zadań i poleceń;
- problemy z opanowaniem terminologii;
- kłopoty z rozumieniem źródeł statystycznych – tabeli, wykresów, diagramów
- problemy z wypowiadaniem się w mowie i piśmie

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami; nie zmuszać na siłę do wykonywania zadań sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu, nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;

- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.;
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę;
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedź, że uczeń będzie pytany;
- w trakcie rozwiązywania zadań sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek;
- w czasie kartkówek i sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań; materiał sprawiający trudność dłużej utrzymywać, dzielić na mniejsze porcje.

Diagnoza: dysgrafia

Objawy zaburzeń:

- trudności w opanowaniu kształtnego, czytelnego pisma o zadowalającym poziomie graficznym.

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału;
- dać uczniowi możliwość pisania drukowanymi literami lub na komputerze; strona graficzna pisma nie wpływa na uzyskiwaną przez ucznia ocenę.

Diagnoza: dysortografia

Objawy zaburzeń:

- trudności w opanowaniu poprawnej pisowni, zgodnej z regułami ortograficznymi danego języka.

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- oceniając prace pisemne, brać pod uwagę ich treść, kompozycję, stronę stylistyczną – językową.

Diagnoza: obniżony intelekt

Symptomy trudności:

- trudności z wykonywaniem bardziej złożonych działań;
- trudność z pamięciowym przyswajaniem i/lub odtwarzaniem z pamięci wyuczonych treści (np. daty, terminy i pojęcia);
- problem z rozumieniem treści źródeł, zadań i poleceń;
- potrzeba większej ilości czasu na zrozumienie i wykonanie zadania.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów:

- częste odwoływanie się do konkretności (np. graficzne przedstawianie treści zadań),
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej);
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części); wydłużanie czasu na wykonanie zadania;
- podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnienie, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania;
- zadawanie do domu tyle, ile uczeń jest w stanie samodzielnie wykonać;
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń dla przyswojenia danej partii materiału.

Diagnoza: problemy emocjonalne

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- stworzenie warunków do rozwoju zainteresowań, wzmacnianie poczucia własnej wartości, samooceny, odpowiedzialności za własne działania;
- pomoc w nawiązywaniu pozytywnych kontaktów społecznych z rówieśnikami; wskazywanie sukcesów (nawet drobnych);
- kształtowanie motywacji do pracy;
- unikanie uwag krytycznych (zwłaszcza na forum klasy); nagradzanie wkładu pracy, nie tylko efektów;
- dostrzeganie mocnych stron ucznia;
- minimalizowanie napięcia związanego z sytuacją weryfikowania wiedzy, umiejętności.

Diagnoza: nadpobudliwość

Formy, metody, sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- poświęcanie uczniowi dużo uwagi, uczenie współdziałania, pracy w grupie; ustalenie zrozumiałych dla ucznia reguł;
- stosowanie zrozumiałego systemu pochwał i kar (życzliwa konsekwencja); wzmacnianie wszystkich przejawów pożądanego zachowania;
- wydawanie poleceń krótkimi, zdecydowanymi zdaniami;

Diagnoza: specyficzne trudności w uczeniu się

- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń;
- ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania zmniejszenie liczby zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużenie czasu pracy;
- unikanie wrywania do odpowiedzi - umożliwienie przypomnienia wiadomości, opanowania napięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź;
- dawanie więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy;
- sprawdzanie, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek;
- uwzględnianie trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem;
- upewnianie się, że uczeń zrozumiał polecenia i instrukcje.

Diagnoza: słabowidzący

Symptomy trudności:

- mylenie liter o podobnych kształtach
- mylenie wyrazów o podobnej strukturze
- przestawianie liter
- nieprawidłowa technika czytania
- brak rozumienia tekstu w całości
- wolniejsze tempo czytania związane z problemami w spostrzeganiu całego wyrazu, zdania.
- problemy z rozumieniem tekstu (konieczność koncentracji na postrzeganiu kształtu poszczególnych liter)
- możliwe trudności w pisaniu z uwagi na obniżoną sprawność spostrzegania i zakłóconą koordynację wzrokowo – ruchową.
- możliwe popełnianie wielu błędów: przestawianie, mylenie, opuszczanie liter, błędy ortograficzne, złe rozplanowanie stron w zeszytach.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność)
- udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska

- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań)
- częste zadawanie pytania- „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

Diagnoza: słabosłyszacy

Uczeń słabosłyszacy, to dziecko, które ma pozostałości słuchu wystarczające do skutecznego odbierania informacji językowych za pomocą słuchu, najczęściej przy użyciu aparatu słuchowego. Nie ma związku przyczynowego między osłabieniem słuchu a inteligencją dziecka.

Symptomy trudności:

- dziecko sprawia wrażenie nie uważającego lub śniącego na jawie, może nie słyszeć instrukcji nauczyciela;
- jest niechętnie angażowaniu się w działania klasowe, obawia się porażki, ponieważ ma kłopoty z rozumieniem;
- może reagować niewłaściwie w sytuacjach zabawowych (nie rozumie zasad gry lub intencji innych osób);
- reaguje nietypowo na ustne instrukcje;
- może mieć zaburzenia mowy, mały zasób słów i pojęć; słabo czyta;
- często myli głoski dźwięczne i bezdźwięczne, nie różnicuje głosek z trzech szeregów s-zc-dz, sz-ż-cz-dż, ś-ź-ć-dź(np. zamiast „z” dziecko może napisać każdą inną literę s,ż,sz);
- zamienia i gubi litery, pomija części wyrazów, myli końcówki – co powoduje zmianę treści znaczenia wyrazów, czasem pisze bezsensowne zlepki liter – w przypadku niezrozumienia ich znaczenia;
- duże trudności sprawia dziecku poprawna pisownia, opanowanie gramatyki, składni i ćwiczenia stylistyczne;
- nie jest on w stanie samodzielnie czytać i zrozumieć treści obszernych lektur szkolnych.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

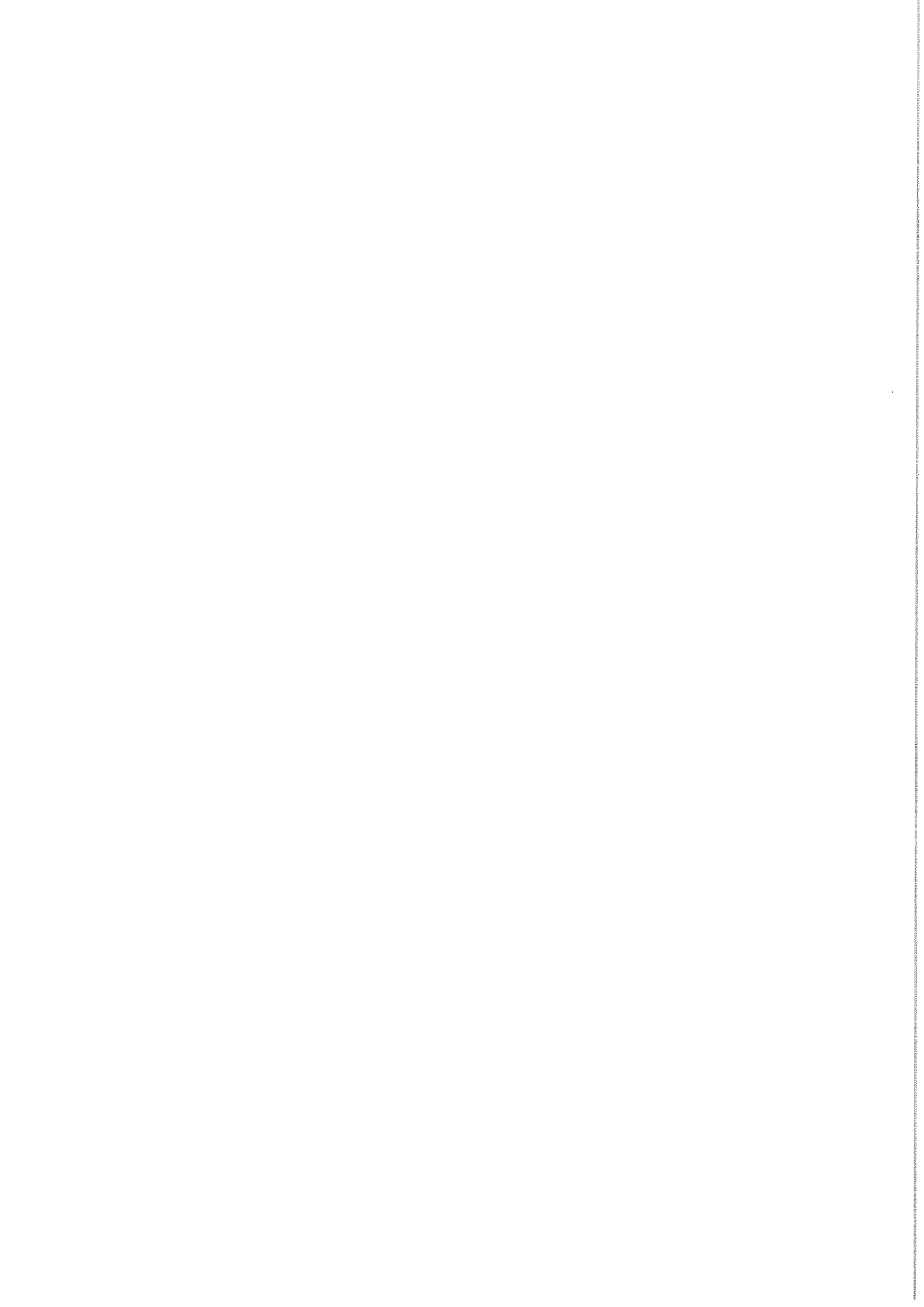
- zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna. Uczeń będąc blisko nauczyciela (od 0,5 do 1.5 m), którego twarz jest dobrze oświetlona, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust. Należy też, umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi;
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę – nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy, to utrudnia dziecku odczytywanie mowy z jego ust;
- należy mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji;
- trzeba zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami, to utrudnia dziecku rozumienie poleceń nauczyciela i wypowiedzi innych uczniów, powoduje też większe zmęczenie. Takie zakłócenia stanowią również problem dla uczniów z aparatami słuchowymi, ponieważ są wzmacniane przez aparat;
- nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające; w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa. Można też wskazać jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce;

- dziecko z wadą słuchu ma trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie, nie jest w stanie słuchać nauczyciela - co wymaga obserwacji jego twarzy - jednocześnie otworzyć książkę na odpowiedniej stronie i odnaleźć wskazane ćwiczenie, często więc nie nadąża za tempem pracy pozostałych uczniów w klasie;
- dziecko niedosłyszające powinno siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.;
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy;
- można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy na piśmie opisujący zagadnienia poruszane w wykładzie lub poprosić innych uczniów w klasie, aby robili notatki z kopia i udostępniali je koledze;
- konieczne jest aktywizowanie dziecka do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka niesłyszającego, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu;
- uczeń niedosłyszający jest w stanie opanować konieczne i podstawowe wiadomości zawarte w programie nauczania ale wymaga to od niego znacznie więcej czasu i wkładu pracy, w porównaniu z uczniem słyszającym. Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Diagnoza: ADHD

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych:

- poświęcić dziecku dużo uwagi;
- wzmocnić wszystkie przejawy pożądanego zachowania; stosować zrozumiałe dla dziecka reguły;
- być konsekwentnym;
- przekazywać treści w jasnej, prostej i krótkiej formie;
- wszystkie konsekwencje pozytywne jak i negatywne wyciągać natychmiast; pomóc uczniowi zorganizować świat wokół siebie;
- stosować zrozumiałe dla ucznia system pochwał i kar; dostosować wymagania do możliwości ucznia;
- zadania powinny być krótkie, ale urozmaicone; uczyć pracy w grupie;
- polecenia wydawać krótkimi, zdecydowanymi zdaniami

Zasady Oceniania z przedmiotów przyrodniczych (biologii, chemii, geografii i fizyki) w XLO im. Królowej Jadwigi w Warszawie

Nauczyciel danego przedmiotu **na początku roku szkolnego** na pierwszej lekcji (co potwierdza wpis dokonany w Dzienniku Lekcyjnym) przedstawia uczniom opracowany przez siebie (wybrany) program nauczania w danej klasie uwzględniający specyfikę zespołu oraz na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o:

- a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania;
- b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych;

3. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów). Do sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) mają wgląd. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją krótko uzasadnić.

Przedmiotem oceny są:

- 1. Wiedza (zgodnie z zakresem wymagań)
- 2. Umiejętności, w tym między innymi:

rozumienie zjawisk i przemian zachodzących w przyrodzie, wnioskowanie i uogólnianie, prowadzenie obserwacji i pomiarów, interpretowanie zjawisk przyrodniczych, dostrzeganie związków przyczynowo - skutkowych, dostrzeganie konieczności zachowania w środowisku równowagi zakłóconej działalnością człowieka, poznawanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu, analizowanie różnych źródeł informacji i dokonywanie wyboru najbardziej istotnych (rozważne korzystanie z mediów).

Ocenie poddawane są:

- A) Prace pisemne
 - *sprawdziany* obejmujące, większą partię materiału określoną przez nauczyciela; zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem a termin odnotowany w dzienniku
 - *sprawdziany roczne*
 - *kartkówki*, będące bieżącą formą badania przygotowania ucznia do lekcji i nie muszą być zapowiadane dotyczy materiału z trzech ostatnich tematów realizowanych na maksymalnie pięciu ostatnich lekcjach
- B) Inne formy określone przez nauczyciela m.in. praca i aktywność na lekcji; odpowiedź ustna; prace domowe; prezentacja multimedialna, praca w grupach

Skala ocen

1. Ocenę bieżącą, klasyfikacyjną śródroczną i końcowo roczną ustala się według następującej skali, z następującymi skrótami literowymi:

- a) stopień celujący - 6 - cel;
- b) stopień bardzo dobry - 5 - bdb;
- c) stopień dobry - 4 - db;
- d) stopień dostateczny - 3 - dst;
- e) stopień dopuszczający - 2 - dop;
- f) stopień niedostateczny - 1 - ndst.

2. Dopuszcza się stosowanie znaków „+”, „-”, w bieżącym ocenianiu. Ocenę bieżącą odnotowuje się w dzienniku w formie cyfrowej.

3. Dopuszcza się dodatkowo stosowanie następujących skrótów w dzienniku lekcyjnym:

- 1) np – uczeń nieprzygotowany,
- 2) bz – brak oceny z pracy pisemnej z powodu nieprzystąpienia do niej,
- 3) „-” – symbol oznaczający nieuzyskanie wyższej oceny w wyniku przystąpienia do poprawy sprawdzianu.

4. Przy ocenianiu nauczyciel uzasadnia ocenę, daje uczniowi wskazówki, w jaki sposób może on poprawić swoje osiągnięcia edukacyjne;

Ocena prac pisemnych

1) Sprawdzian obejmuje większą część materiału, trwa jedną lub dwie godziny lekcyjne;

2) Sprawdzian musi być zapisany w dzienniku, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem;

3) Sprawdziany powinny być sprawdzone i omówione z uczniami w ciągu dwóch tygodni od momentu napisania pracy. Nauczyciel uzasadnia ocenę w sposób opisany w Statucie Szkoły.

4) Uczeń, który opuścił sprawdzian z przyczyn nieusprawiedliwionych ma *obowiązek napisać go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela*;

5) Uczeń, który opuścił sprawdzian z powodu usprawiedliwionej nieobecności (trwającej nie krócej niż 7 dni) ma obowiązek ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem, lecz nie wcześniej niż 7 dni od powrotu do szkoły;

6) Uczeń ma **prawo do poprawy jednego** sprawdzianu w semestrze z każdego przedmiotu realizowanego w wymiarze jednej lub dwóch godzin lekcyjnych w tygodniu; uczeń ma **prawo do poprawy dwóch** sprawdzianów w semestrze z każdego przedmiotu realizowanego w wymiarze 3 lub więcej godzin tygodniowo po uzgodnieniu formy i terminu poprawy z nauczycielem.

7) Uczniowi, który nie poprawił oceny w wyznaczonym terminie nie wpisujemy takiej samej lub niższej oceny do dziennika (wpisujemy „-” – symbol oznaczający nieuzyskanie wyższej oceny w wyniku przystąpienia do poprawy sprawdzianu) uczeń traci też prawo do następnej poprawy tej pracy

8) Uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie zgłosi się w ustalonym terminie, traci prawo do poprawy.

9) Uczeń może, otrzymaną ocenę pozytywną ze sprawdzianu z biologii, podwyższyć odpowiedzią ustną.

10) Kartkówki nie muszą być zapowiadane.

11) Korzystanie przez ucznia w czasie sprawdzianów, kartkówek i innych form sprawdzania wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy stanowi podstawę do unieważnienia pracy i ponownego rozpoczęcia wykonywania zadań otrzymanych od nauczyciela. Uczeń ma prawo do poprawy tego sprawdzianu jeśli nie wykorzystał przysługujących mu popraw.

14) W ciągu jednego tygodnia uczeń może pisać maksymalnie trzy sprawdziany a w ciągu dnia nie więcej niż jeden. Limit ten jest powiększony o jeden sprawdzian z języka obcego), kartkówki są nielimitowane (najwyżej trzy w ciągu dnia).

15. Sprawdzian, może być przełożony na inny termin:

- za zgodą nauczyciela na prośbę klasy
- za zgodą klasy na prośbę nauczyciela
- w wypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych

Progi procentowe ocen przy ocenianiu prac pisemnych:

99% - 100% – celujący
97% - 98% - bardzo dobry
93% - 96% - bardzo dobry -
88% - 92% - dobry +
83% - 87% - dobry
80% - 82% - dobry -
75 % – 79% - dostateczny +
68% - 74% - dostateczny
65% - 67% - dostateczny -
60% – 64% – dopuszczający +
51 – 59 % – dopuszczający
0 – 50 % niedostateczny

Nieprzygotowane ucznia do lekcji.

1. Uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie w formie ustalonej przez nauczyciela (nie dotyczy prac pisemnych zapowiedzianych).

a) jedno nieprzygotowanie w semestrze dla przedmiotów o wymiarze od 1 do 2 godzin tygodniowo.

b) dwa nieprzygotowania w semestrze dla przedmiotów o wymiarze 3 i więcej godzin tygodniowo.

2. Uczniowie zgłaszający nieprzygotowanie *są zwolnieni z pisania niezapowiedzianej kartkówki* (jeżeli uczeń przystąpi do takiej kartkówki może otrzymać z niej ocenę na życzenie) *zapowiedziane wcześniej kartkówki piszą.*

3. Uczeń, który określoną ilość nieprzygotowań wykorzystał i powtórnie zgłasza nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną.

4. Nieprzygotowanie obejmuje m.in.: brak podręcznika i zeszytu przedmiotowego, brak pracy domowej i inne określone przez nauczyciela danego przedmiotu.

5. *Nie ocenia się ucznia negatywnie w dniu powrotu do szkoły po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności (nie mniejszej niż 7 dni). Ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.*

6. *Nie ocenia się negatywnie ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej (wypadek, śmierć bliskiej osoby i inne przyczyny niezależne od woli ucznia). Ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.*

7. *Uczeń, który sam się zgłasza do odpowiedzi ustnej nie otrzymuje oceny niedostatecznej w przypadku niepowodzenia wypowiedzi. Ocena pozytywna wpisywana jest do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.*

8. *Uczeń na lekcji za zgodą nauczyciela może korzystać na lekcji z urządzeń telekomunikacyjnych, maturalnych tablic.*

Wymagania edukacyjne.

Stopień celujący – uczeń w wysokim stopniu opanował umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania obejmującym podstawę programową kształcenia ogólnego; samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych uwzględnionych w programie przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program opracowany przez nauczyciela; uzyskał tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim, uzyskał tytuł finalisty lub laureata ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej; osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu krajowym lub posiada inne porównywalne sukcesy, osiągnięcia.

Stopień bardzo dobry - otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami; rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania przyjętym przez nauczyciela, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Stopień dobry - otrzymuje uczeń, który nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych); poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień dostateczny - otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej; rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień dopuszczający - otrzymuje uczeń, który ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki; rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień niedostateczny - otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu, przedmiotów pokrewnych lub przedmiotów częściowo wykorzystujących wiadomości z danego przedmiotu; nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny są do wglądu u nauczycieli poszczególnych przedmiotów.

Ocenianie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, z orzeczeniem lub opinią wydaną przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną

- I. Wszystkich uczniów obowiązuje podstawa programowa kształcenia ogólnego.
- II. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych korzystają z takich samych podręczników co ich rówieśnicy w tej samej klasie oraz z pomocy dydaktycznych przygotowanych przez nauczyciela.
- III. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych powinno dotyczyć głównie odpowiednich warunków organizacyjnych oraz metod i form pracy z uczniem.
- IV. Ocenianie uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym przez poradnię psychologiczno- pedagogiczną
 1. Wszystkie formy, sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych są dostosowane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia.
 2. W szczególnych przypadkach, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z dysfunkcji ucznia, może on być nagrodzony za wkład pracy oceną wyższą o jeden stopień niż wynika to z ogólnie przyjętych kryteriów oceniania.

Ocenianie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Ocena

1. ocena powinna być pozytywna, doceniająca najmniejsze nawet wysiłki czy umiejętności dziecka;
2. rozstrzygana zawsze na korzyść ucznia w przypadku wątpliwości nauczyciela, jaką ocenę wystawić - wyższą czy niższą;
3. jasna i jawna - regularne rozmowy z uczniami na temat zasad oceniania i wystawionych już ocen, wnikliwa i analityczna dyskusja o uzyskiwanych stopniach, komentarz ustny lub pisemny do oceny;
4. licząca się z oczekiwaniami i potrzebami uczniów - poznanie ich aspiracji sprzyja motywowaniu, stanowi też przyczynek do realizacji zasady podmiotowości ucznia;
5. ocena prac pisemnych ucznia niepełnosprawnego powinna zawierać krótkie uzasadnienie oceny oraz wskazówki do ewentualnej poprawy;
6. nauczyciele przedmiotu starają się w miarę możliwości zauważać i doceniać "plusem" lub pochwałą słowną każdorazowy przejaw aktywności ucznia niepełnosprawnego;
7. nauczyciel wspomagający wyznacza uczniom dodatkowe zadania, które są systematycznie sprawdzane i oceniane "plusem" lub oceną częściową, w zależności od stopnia trudności;

Ocenianie ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: dysgrafia, dysleksja, dysortografia, dyskalkulia.

1. ocena w głównej mierze powinna dotyczyć poprawności wypowiedzi ustnych i strony merytorycznej prac pisemnych;
2. podczas pisania sprawdzianów należy wydłużyć limit czasu, oceniać na jednakowych prawach brudnopis i czystopis, zastąpić pisanie ze słuchu pisanem z pamięci;
3. w przypadku dysgrafii umożliwić uczniowi wykonywanie prac na komputerze, maszynie do pisania lub pismem drukowanym;
4. nieczytelne fragmenty prac odczytywać w indywidualnym kontakcie z uczniem;

5. należy pamiętać, że wypowiedzi ustne są lepszym wskaźnikiem jego umiejętności niż prace pisemne;
6. uczeń z dysleksją wymaga częstszych powtórzeń i kontroli rozumienia polecenia, nie należy „wrywać” go do natychmiastowej odpowiedzi;
7. ocena z przedmiotu powinna być oceną ogólną, na którą składają się wszystkie przejawy aktywności, sprawności i umiejętności ucznia możliwe do zaobserwowania z danego przedmiotu;
8. prace pisemne należy oceniać za ich wartość merytoryczną, a nie poprawność ortograficzną czy poziom graficzny pisma;
9. pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości (testy wyboru)
10. w przedmiotach ścisłych podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń w ocenie pracy ucznia wskazanie jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego.
11. materiał wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń można podzielić na mniejsze partie; należy pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic;
12. wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania powinny być precyzyjne;

Ocenianie ucznia z autyzmem lub zespołem Aspergera

1. ocena osiągnięć ucznia powinna uwzględniać nie tyle efekt, ile wysiłek włożony w pracę, zaangażowanie;
2. przy sprawdzaniu wiedzy wykorzystywać częściej formę testową niż opisową;
3. oceniać w oparciu o tzw. pozytywne wzmocnienia — pochwały, nagradzanie, pozytywną więź;
4. w ocenianiu uwzględnić duży poziom przeżywanego stresu;
5. dostosować zadawane prace do możliwości ucznia;
6. nie karać ucznia, gdy jest nieprzygotowany do lekcji, bo nie miał zapisanych wszystkich niezbędnych informacji, w takiej sytuacji należy umożliwić oddanie pracy lub zaliczenie w dodatkowym terminie;
7. z uwagi na wolne tempo pracy wydłużyć czas sprawdzianów lub zmniejszyć ilość zadań.

Ocenianie ucznia niedosłyszącego

1. sposób sprawdzania wiedzy należy dostosować do możliwości percepcyjnych ucznia;
2. przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy.
3. błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając wskazówek do sposobu ich poprawienia;
4. przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność);
5. należy przygotować mniejsze partie materiału do sprawdzenia wiedzy;
6. przy sprawdzaniu wiedzy należy używać poleceń, instrukcji słownych, prostych i krótkich zdań, zwracając uwagę, czy dziecko zrozumiało polecenie; w przypadku trudności - należy udzielić mu dodatkowych wyjaśnień, nawet posługując się konkretem;
7. kryteria oceniania ucznia z niedosłuchem winny szczegółowo uwzględnić specyfikację mowy zarówno dźwiękowej, jak i przekazywanej za pomocą pisma uzależnionej od typu niedosłuchu;

Ocenianie ucznia niedowidzącego

1. w przypadku prac pisemnych przygotować zestaw zadań, poleceń, pytań napisanych odpowiednio większymi literami, z większym kontrastem;
2. należy wydłużyć czas wykonywania sprawdzianów;

3. nie oceniać negatywnie poziomu graficznego i ortograficznego (uczeń może pisać brzydko, kreślić, pisać litery niekształtne, nie zachowywać odpowiedniej wielkości liter, ani odstępu między wierszami);
4. w ocenie opierać się częściej na wypowiedziach ustnych;
5. zezwolić na korzystanie z szerokiej gamy pomocy (optycznych, graficznych, dotykowych);

Ocenianie ucznia z obniżonymi możliwościami intelektualnymi

1. w ocenianiu należy uwzględnić aktualną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, która szczegółowo określa rodzaj dostosowania i sprawdzania wiedzy z poszczególnych przedmiotów;
2. czynnikami, które podlegają ocenie jest wkład pracy i motywacja;
3. należy wydłużyć czas wykonywania sprawdzianów;
4. oceniać z mniejszych partii materiału,
5. należy często utrzymywać wiedzę i odpytywać na bieżąco;
6. należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach

Ocenianie ucznia z ADHD, zaburzeniami emocji i zachowania, z nadpobudliwością ruchową oraz zaburzeniami koncentracji uwagi

1. sposób sprawdzania wiedzy należy dostosować do możliwości percepcyjnych ucznia;
2. oceniamy wartość merytoryczną prac, a nie zachowanie ucznia,
3. sprawdzanie wiadomości można podzielić na mniejsze partie materiału do zaliczenia, ilość materiału do sprawdzenia dostosowujemy do aktualnych możliwości psychofizycznych ucznia,
4. zawsze należy upewnić się czy uczeń rozumie polecenie,
5. należy stosować jasno i prosto sformułowane polecenia, unikać poleceń wielokrotnie złożonych; można polecenie rozbić na kilka prostych samodzielnych zadań,
6. jasno formułować swoje oczekiwania i prezentować kryteria oceniania,
7. doceniać włożony w pracę wysiłek,
8. nie karać ucznia za objawy.

Ocenianie ucznia z zaburzeniami komunikacji językowej

1. w ocenie należy uwzględnić trudności w poprawnym formułowaniu zdań, zarówno w formie pisemnej jak i ustnej;
2. sposób sprawdzania wiedzy należy dostosować do możliwości percepcyjnych dziecka;
3. w pracach pisemnych należy stosować więcej zadań typu zamkniętego i wyboru, niż otwartych wymagających werbalizacji myśli;

Ocenianie ucznia szczególnie uzdolnionego

1. należy systematycznie i na bieżąco monitorować wzrost jego umiejętności;
2. ocena powinna być połączona ze słownym omówieniem przez nauczyciela osiągniętego przez ucznia poziomu umiejętności;
3. oceniając ucznia należy uwzględnić jego udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, zawodach sportowych na terenie szkoły i poza nią;
4. nagradzać ucznia oceną z wiadomości wykraczających poza podstawę programową i wiedzę nabywaną w szkole.

Ocenianie ucznia niedostosowanego społecznie lub zagrożonego niedostosowaniem

1. w miarę możliwości zauważać i doceniać „plusem” lub pochwałą słowną każdorazowy przejaw aktywności;

2. należy oceniać zaangażowanie i wkład pracy ucznia w lekcję;
3. angażować ucznia w pracę w grupach i pozytywnie oceniać jego współpracę z innymi uczniami i wywiązywanie się z powierzonych mu zadań;
4. w celu zmotywowania ucznia odpytywać z mniejszych partii materiału;
5. umożliwić uczniowi wyrównanie braków programowych.

Ocenianie ucznia z sytuacją kryzysową lub trauma

1. odpytywać ucznia z mniejszych partii materiału, po wcześniejszym wskazaniu zakresu;
2. oceniać w oparciu o pozytywne wzmocnienia (pochwały, nagradzanie, pozytywną więź)
3. w ocenianiu uwzględnić duży poziom przeżywanego stresu; szybszą męczliwość, brak koncentracji lub przyjmowane leki;
4. umożliwić uczniowi wyrównanie braków związanych z wystąpieniem sytuacji kryzysowej;
5. przy ocenianiu ucznia dotkniętego traumą należy przede wszystkim dostosować formy sprawdzania wiedzy do jego aktualnych możliwości psychofizycznych.

Ocenianie ucznia z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą

1. przy ocenianiu ucznia należy uwzględnić różnice programowe oraz możliwość występowania braków, należy, zatem umożliwić uczniowi stopniowe zaliczanie materiału;
2. stosować jasne i proste polecenia; zawsze należy się upewnić czy uczeń rozumie polecenie;
4. przy ocenianiu prac uczniów kształcących się wcześniej zagranicą nie uwzględniać błędów gramatycznych, pisowni oraz wynikających z małego zasobu słownictwa;
5. ocena osiągnięć ucznia powinna uwzględniać nie tylko efekty, ale wysiłek włożony w pracę, zaangażowanie i drobne postępy.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z przedmiotów przyrodniczych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów

Każdy uczeń, który posiada opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej o dysfunkcjach, jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia,
- wysiłek wkładany przez ucznia w pracę,
- zainteresowanie przedmiotem,
- zaangażowanie ucznia na zajęciach,
- utrudnione warunki uczenia się i utrwalania wiadomości w domu (np. uczniów, którzy nie posiadają własnego komputera).

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami ustala się indywidualnie w zależności od dysfunkcji ucznia oraz wskazówek i zaleceń przekazanych przez poradnię.

A. Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu.

- Oceniany jest przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że uczeń nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, dotyczyło prześledzenia toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny - wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

B. Dysgrafia

- Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.
- Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to

. przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

F. Uczniowie z ADHD

- posadzenie ucznia blisko biurka nauczyciela z dala od miejsc, które łatwo mogą go rozproszyć (okna, drzwi),
- posadzenie ucznia razem z osobą spokojną, osiągającą dobre wyniki,
- używanie krótkich komunikatów: "otwórz zeszyt", "spakuj książki", "spójrz na tablicę",
- powtarzanie polecenia (krótko i czytelnie), proszenie ucznia o powtórzenie poleceń,
- częste nawiązywanie kontaktu wzrokowego,
- uczenie robienia planów i harmonogramów, list, tabel, spisów, do których uczeń może się odwołać kiedy się zagubi,

G. Uczeń z chorobą przewlekłą

- rozpoznawanie symptomów słabszego samopoczucia;
- zachęcanie do podejmowania częstych interakcji społecznych;
- zapewnienie pomocy przy nadrabianiu zaległości związanych z absencją szkolną;
- dzielenie materiału, który uczeń musi zaliczyć na mniejsze części;
- dawanie okazji do wykazania się samodzielnością;
- wzmacnianie samooceny;
- zapewnienie integracji z zespołem klasowym,

H. Uczeń zdolny

- poszerzenie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez udział w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych;
- opracowanie indywidualnego programu rozwoju ucznia zdolnego: ustalenie tematyki, form, terminów realizacji programu;
- przygotowanie ucznia do udziału w konkursach;
- współpraca z wychowawcą ucznia, pedagogiem, rodzicami w celu zapewnienia uczniowi zdolnemu harmonijnego rozwoju umysłowego i psychofizycznego;
- promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią.

I. Uczeń o inteligencji niższej niż przeciętna

- częste odwoływanie się do konkretności (np. graficzne przedstawianie treści zadań),
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- podawanie poleceń w prostszej formie
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania,
- podchodzenie do dziecka w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania,
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie samodzielnie wykonać,

J. Uczeń po przeżyciach traumatycznych

- pomoc w radzeniu sobie ze stresem;
- nie stwarzanie atmosfery napięcia, zdenerwowania;
- umożliwienie zaliczania w późniejszym terminie;
- rozłożenie zaliczanego materiału na mniejsze partie.

sam lub przepytwać ustnie z tego zakresu materiału; może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

- Nie należy również oceniać estetyki pisma; jeśli pismo jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną.

C. Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści

- kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń.
- ograniczać teksty do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; jeśli to możliwe dać dziecku gotową notatkę do wklejenia.
- pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości (testy wyboru, zadania niedokończone, teksty z lukami) – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania.
- wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne.
- w ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego.
- w przypadku prac pisemnych, nauczyciel powinien zwrócić uwagę na graficzne rozplanowanie sprawdzianów – pod treścią zadania powinno być wolne miejsce na rozwiązanie.
- unikać wyrywania do odpowiedzi. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany.
- dobrze jest posadzić dziecko blisko nauczyciela, dzięki temu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu.
- Podczas oceny prac pisemnych nie uwzględniać poprawności ortograficznej
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych
- materiał sprawiający trudność dłużej utrzymywać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych i oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji.

D. Uczniowie słabo widzący:

- właściwe umiejscowienie ucznia w klasie
- udostępnianie tekstów w wersji powiększonej
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska
- częste zadawanie pytania „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

E. Uczniowie słabo słyszący:

- zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca dla ucznia w pierwszej ławce w rzędzie od okna,
- umożliwić uczniowi odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie, nauczyciel powinien mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji
- należy zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami
- uczeń niedosłyszający powinien siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu
- konieczne jest aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań,

Klasyfikacja

1. Oceny klasyfikacyjne ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne na podstawie systematycznej oceny pracy uczniów z uwzględnieniem oceny bieżącej. Niedopuszczalne jest ustalenie oceny klasyfikacyjnej na podstawie jednorazowego sprawdzianu wiedzy na koniec półrocza.
2. Najpóźniej dzień przed śródrocznym i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne ustalają śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z danego przedmiotu,
3. Najpóźniej na tydzień przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca klasy informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych. Przewidywane oceny ucznia są odnotowane w dzienniku lekcyjnym.
4. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega, lub od niej wyższa.
5. Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana, o której mowa w punkcie 3:
 - a) frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby);
 - b) usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach;
 - c) przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych;
 - d) uzyskanie z wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż ocena niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych;
 - e) skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym – konsultacji indywidualnych.
6. Uczeń może być nieklasyfikowany, jeśli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia.

Edukacja dla bezpieczeństwa - WYMAGANIA EDUKACYJNE :

TREŚCI NAUCZANIA

Edukacja dla bezpieczeństwa służy przygotowaniu uczniów do właściwego zachowania oraz odpowiednich reakcji w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia. Przedmiot obejmuje różnorodne treści kształcenia z zakresu bezpieczeństwa państwa, treści dotyczące organizacji działań ratowniczych, edukacji zdrowotnej i pierwszej pomocy.

Bezpieczeństwo państwa pojmowane jest jako obszar wiedzy, który wyjaśnia mechanizmy zapewnienia ładu, porządku, stabilności społeczności ludzkich, a także towarzyszących temu koncepcji, metod i form postępowania. Kształcenie, w ramach przygotowania do działania w stanach nadzwyczajnych, ma charakter interdyscyplinarny, nastawiony na skuteczne działanie i radzenie sobie poszczególnych jednostek w sytuacjach określonych zagrożeń.

Jedną z najważniejszych umiejętności zdobywanych w szkole jest umiejętność udzielania pierwszej pomocy. Już na wczesnym etapie edukacji należy wprowadzić zagadnienia związane z ochroną zdrowia i życia: ocenę bezpieczeństwa miejsca zdarzenia, rozpoznanie potencjalnego zagrożenia życia na podstawie prostych objawów, skuteczne wezwanie pomocy, podejmowanie wstępnych czynności ratujących życie.

Cele kształcenia – wymagania ogólne

1. Rozumienie istoty bezpieczeństwa państwa.
2. Przygotowanie uczniów do działań w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (katastrof i wypadków masowych).
3. Kształtowanie umiejętności z zakresu podstaw pierwszej pomocy.
4. Kształtowanie postaw indywidualnych i społecznych sprzyjających zdrowiu.

Warunki i sposób realizacji

Niezwykle istotne jest, aby w trakcie nauczania przedmiotu koncentrować się na kluczowych problemach, szczególnie w aspekcie praktycznym, poświęcając im najwięcej czasu.

W ramach realizacji celu „Rozumienie istoty bezpieczeństwa państwa” ważne jest, aby korzystać z pomocy multimedialnych, które przybliżą uczniom istotę bezpieczeństwa i charakterystykę jego zagrożeń. Zajęcia w tym przypadku powinny też być wspomagane wizytami w instytucjach państwowych, stojących na straży bezpieczeństwa. Istotne znaczenie w rozwoju młodzieży ma wychowanie mające na celu kształtowanie postawy patriotycznej oraz poczucia odpowiedzialności za dorobek minionych pokoleń.

Zajęcia związane z celem „Przygotowanie uczniów do działań w sytuacjach nadzwyczajnych” Uczniów należy wdrażać do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych, wskazując, w jaki sposób uzyskać pomoc od osób godnych zaufania i służb ratunkowych.

Na zajęciach związanych z celem „Kształtowanie postaw indywidualnych i społecznych sprzyjających zdrowiu” należy przede wszystkim uwzględnić realne potrzeby zdrowotne.

Treści kształcenia – wymagania szczegółowe

1. Bezpieczeństwo państwa. Uczeń:

1. zna i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa.
2. zna i przedstawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski.
3. Działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (katastrof i wypadków masowych). Uczeń:
 1. wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołane przez człowieka);
 2. wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;
 3. przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji;

4. Podstawy pierwszej pomocy. Uczeń:

1. pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę;
 2. zna zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia, w tym:
 - 2.1. unikania narażania własnego zdrowia,
 - 2.2. oceniania własnych możliwości,
 - 2.3. rozpoznawania potencjalnych źródeł zagrożenia w kontakcie z poszkodowanym,
 - 2.4. wskazywania sposobu zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej;
 3. podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach;
 4. przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć;
 5. potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia:
 - 5.1. wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia”,
 - 5.2. wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia,
 - 5.3. wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krążenia i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych;
 6. wie, jak prawidłowo wezwać pomoc:
 - 6.1. wymienia nazwy służb ratunkowych i podaje ich numery alarmowe,
 - 6.2. wskazuje, kiedy wezwać pomoc i w jaki sposób przekazać informacje o zdarzeniu;
 7. podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy;
 8. zna zasady postępowania z osobą nieprzytomną:
 - 8.1. wymienia objawy utraty przytomności,
5. ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund),
6. wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej,
7. wyjaśnia pojęcie „nagle zatrzymanie krążenia”; wymienia jego oznaki,
8. wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości,

9. omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia,
10. opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) oraz wskazuje na jego znaczenie dla zwiększenia skuteczności akcji resuscytacyjnej;
 1. wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci;
2. zna wyposażenie apteczki pierwszej pomocy: wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej, samochodowej, przygotowanej na wyprawę turystyczną;
2. zna zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn:
 1. wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok,
3. rozumie, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach:
 1. wyjaśnia pojęcie „oparzenie”,
 2. omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego,
4. Edukacja zdrowotna. Zdrowie w wymiarze indywidualnym oraz zbiorowym. Uczeń:
 1. wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym, a społecznym; wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie;
 2. wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków; odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może;
 3. omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu;
5. ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia;
6. ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego,

Edukacja dla bezpieczeństwa:

Kryteria oceniania

Ocena	Umiejętności i aktywność Uczeń:	Wiedza Uczeń:
Celujący	- Przedstawia własne koncepcje rozwiązań, działań, - Systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą - Odnajduje analogie wskazując szanse i zagrożenia określonych rozwiązań - Wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień - Argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą pozaprogramową	Zdobyl wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego
Bardzo dobry	Sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji	Zdobyl pełen zakres wiedzy przewidziany w programie

	• Samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela • Jest aktywny na lekcjach • Sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania	• Sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z edukacji dla bezpieczeństwa
Dobry	• Samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji • Poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo – skutkowych • Podejmuje wybrane zadania dodatkowe • Jest aktywny w czasie lekcji •	• Opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym
Dostateczny	• Pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji • Samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć • Przejawia przeciętną aktywność	• Opanował podstawowe elementy programu, pozwalające na podjęcie w otoczeniu działań ratowniczych i zabezpieczających
Dopuszczający	• Przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności	• Wykazuje braki w wiedzy, nie uniemożliwiają one jednak dalszej edukacji i mogą zostać usunięte
Niedostateczny	• Nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności	• Wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu

Przedmiotowe Zasady Oceniania z BiZ w XLO im. Królowej Jadwigi w Warszawie

Nauczyciel danego przedmiotu na **początku roku szkolnego** na pierwszej lekcji (co potwierdza wpis dokonany w Dzienniku Lekcyjnym) przedstawia uczniom opracowany przez siebie (wybrany) program nauczania w danej klasie uwzględniający specyfikę zespołu oraz na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o:

- a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania;
- b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych;

3. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów). Do sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac uczniów i jego rodzice (prawni opiekunowie) mają wgląd. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją krótko uzasadnić.

Przedmiotem oceny są:

1. Wiedza (zgodnie z zakresem wymagań)

W nauczaniu biznesu i zarządzania (zakres podstawowy) oceny są używane do bieżącej i końcowej ewaluacji stanu wiedzy oraz umiejętności w ramach realizowanego programu. Ocenie podlega wiedza z zakresu podstawy programowej i/lub programu autorskiego dla biznesu i zarządzania, obejmująca zagadnienia społeczno-gospodarcze, w tym funkcjonowanie gospodarki w skali makro (m.in. wzrost gospodarczy, polityka fiskalna i monetarna) oraz mikro (m.in. przedsiębiorstwo, konsument, rynek finansowy). Ocenie podlega rozumienie procesów ekonomicznych oraz mechanizmów gospodarczych, z jakimi uczniowie i osoby dorosłe mogą spotykać się w życiu codziennym. Oceniana jest także aktywność ucznia poprzez obserwację jego pracy na lekcji.

2. Umiejętności, w tym między innymi:

Analiza własnych kompetencji przedsiębiorczych i przygotowanie planu działania zmierzającego do ich rozwoju. Współpraca w zespole i skuteczne organizowanie pracy zespołu w celu realizacji określonego zadania. Prowadzenie dyskusji i argumentowanie w trakcie pracy zespołowej. Formułowanie i uzasadnianie celów, planowanie, prezentowanie zakresu i realizacja prostych zadań projektowych. Samodzielne obserwacje zjawisk zachodzących w gospodarce i wyciąganie wniosków na podstawie tych obserwacji. Uwzględnianie prostych informacji gospodarczych oraz podstawowych wskaźników ekonomicznych w podejmowanych decyzjach dotyczących życia prywatnego i w planach na przyszłość. Planowanie budżetu gospodarstwa domowego ze świadomością konsekwencji nadmiernego zadłużania się. Analizowanie wpływu podatków na budżet gospodarstwa domowego i możliwości wykorzystania ulg. Dobieranie oferty usług finansowych do własnych potrzeb. Dobieranie odpowiednich form oszczędzania i inwestowania z uwzględnieniem towarzyszącego im ryzyka i adekwatnie do sytuacji gospodarstwa domowego. Obserwowanie dynamicznie zmieniającego się rynku pracy i rozpoznawanie kompetencji na nim oczekiwanych. Sporządzanie dokumentów

aplikacyjnych podczas ubiegania się o pracę. Kształtowanie umiejętności autoprezentacji i formułowania konstruktywnych opinii zwrotnych. Samodzielne analizowanie zjawisk zachodzących w najbliższym otoczeniu i formułowanie na ich podstawie pomysłów na własny biznes. Przygotowanie do planowania własnej działalności gospodarczej.

Ocenie poddawane są:

A) Prace pisemne

- *sprawdziany* obejmujące, większą partię materiału określoną przez nauczyciela; zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem a termin odnotowany w dzienniku
- *sprawdziany roczne*
- *kartkówki*, będące bieżącą formą badania przygotowania ucznia do lekcji i nie muszą być zapowiadane dotyczy materiału z trzech ostatnich tematów realizowanych na maksymalnie pięciu ostatnich lekcjach

B) Inne formy określone przez nauczyciela m.in. praca i aktywność na lekcji; odpowiedź ustna; prezentacja multimedialna, praca w grupach

Skala ocen

1. Ocenę bieżącą, klasyfikacyjną śródroczną i końcowo roczną ustala się według następującej skali, z następującymi skrótami literowymi:

a) stopień celujący - 6 - cel;	b) stopień bardzo dobry - 5 - bdb;
c) stopień dobry - 4 - db;	d) stopień dostateczny - 3 - dst;
e) stopień dopuszczający - 2 - dop;	f) stopień niedostateczny - 1 - ndst.

2. Dopuszcza się stosowanie znaków „+”, „-”, w bieżącym ocenianiu. Ocenę bieżącą odnotowuje się w dzienniku w formie cyfrowej.

3. Dopuszcza się dodatkowo stosowanie następujących skrótów w dzienniku lekcyjnym:

- 1) np – uczeń nieprzygotowany,
- 2) bz – brak oceny z pracy pisemnej z powodu nieprzystąpienia do niej,
- 3) „-” – symbol oznaczający niez uzyskanie wyższej oceny w wyniku przystąpienia do poprawy sprawdzianu.

4. Przy ocenianiu nauczyciel uzasadnia ocenę, daje uczniowi wskazówki, w jaki sposób może on poprawić swoje osiągnięcia edukacyjne;

Ocena prac pisemnych

- 1) Sprawdzian obejmuje większą partię materiału, trwa jedną lub dwie godziny lekcyjne;

- 2) Sprawdzian musi być zapisany w dzienniku, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem;
- 3) Sprawdziany powinny być sprawdzone i omówione z uczniami w ciągu dwóch tygodni od momentu napisania pracy. Nauczyciel uzasadnia ocenę w sposób opisany w Statucie Szkoły.
- 4) Uczeń, który opuścił sprawdzian z przyczyn nieusprawiedliwionych ma *obowiązek napisać go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela*;
- 5) Uczeń, który opuścił sprawdzian z powodu usprawiedliwionej nieobecności (trwającej nie krócej niż 7 dni) ma obowiązek ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem, lecz nie wcześniej niż 7 dni od powrotu do szkoły;
- 6) Uczeń ma **prawo do poprawy jednego** sprawdzianu w semestrze z każdego przedmiotu realizowanego w wymiarze jednej lub dwóch godzin lekcyjnych w tygodniu; uczeń ma **prawo do poprawy dwóch** sprawdzianów w semestrze z każdego przedmiotu realizowanego w wymiarze 3 lub więcej godzin tygodniowo po uzgodnieniu formy i terminu poprawy z nauczycielem.
- 7) Uczniowi, który nie poprawił oceny w wyznaczonym terminie nie wpisujemy takiej samej lub niższej oceny do dziennika (wpisujemy „-” – symbol oznaczający nieuzyskanie wyższej oceny w wyniku przystąpienia do poprawy sprawdzianu) uczeń traci też prawo do następnej poprawy tej pracy
- 8) Uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie zgłosi się w ustalonym terminie, traci prawo do poprawy.
- 9) Uczeń może, otrzymaną ocenę pozytywną ze sprawdzianu z biznesu i zarządzania można podwyższyć odpowiedzią ustną.
- 10) Kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie mogą być poprawiane.
- 11) Korzystanie przez ucznia w czasie sprawdzianów, kartkówek i innych form sprawdzania wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy ucznia podczas sprawdzianu uczniowi odbiera się prawo poprawy tego sprawdzianu, ponadto uczeń otrzymuje z danego sprawdzianu ocenę niedostateczną.
- 14) W ciągu jednego tygodnia uczeń może pisać maksymalnie trzy sprawdziany a w ciągu dnia nie więcej niż jeden. Limit ten jest powiększony o jeden sprawdzian z języka obcego), kartkówki są nielimitowane (najwyżej trzy w ciągu dnia).
15. Sprawdzian, może być przełożony na inny termin:
 - za zgodą nauczyciela na prośbę klasy
 - za zgodą klasy na prośbę nauczyciela
 - w wypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych

Progi procentowe ocen przy ocenianiu prac pisemnych:

- 99% - 100% – celujący
- 97% - 98% - bardzo dobry
- 93% - 96% - bardzo dobry -
- 88% - 92%- dobry +
- 83% - 87%- dobry
- 80% - 82% - dobry -

75 % – 79% - dostateczny +
68% - 74% - dostateczny
65% - 67% - dostateczny-
60% – 64% – dopuszczający +
51 – 59 % – dopuszczający
0 – 50 % niedostateczny

Nieprzygotowane ucznia do lekcji.

1. Uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie w formie ustalonej przez nauczyciela (nie dotyczy prac pisemnych zapowiedzianych).

a) jedno nieprzygotowanie w semestrze dla przedmiotów o wymiarze od 1 do 2 godzin tygodniowo.

b) dwa nieprzygotowania w semestrze dla przedmiotów o wymiarze 3 i więcej godzin tygodniowo.

2. Uczniowie zgłaszający nieprzygotowanie *są zwolnieni z pisania niezapowiedzianej kartkówki* (jeżeli uczeń przystąpi do takiej kartkówki może otrzymać z niej ocenę na życzenie) *zapowiedziane wcześniej kartkówki piszą.*

3. Uczeń, który określoną ilość nieprzygotowań wykorzystał i powtórnie zgłasza nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną.

4. Nieprzygotowanie obejmuje m.in.: brak podręcznika i zeszytu przedmiotowego, inne określone przez nauczyciela danego przedmiotu.

5. *Nie ocenia się ucznia negatywnie* w dniu powrotu do szkoły po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności (nie mniejszej niż 7 dni). Ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.

6. *Nie ocenia się negatywnie ucznia* znajdującego się w trudnej sytuacji losowej (wypadek, śmierć bliskiej osoby i inne przyczyny niezależne od woli ucznia). Ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.

7. Uczeń, *który sam się zgłasza do odpowiedzi ustnej nie otrzymuje oceny niedostatecznej* w przypadku niepowodzenia wypowiedzi. Ocena pozytywna wpisywana jest do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.

8. Uczeń na lekcji za zgodą nauczyciela może korzystać na lekcji z urządzeń telekomunikacyjnych, maturalnych tablic.

Wymagania edukacyjne.

Stopień celujący – uczeń w wysokim stopniu opanował umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania obejmującym podstawę programową kształcenia ogólnego; samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych uwzględnionych w programie przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program opracowany przez nauczyciela; uzyskał tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim, uzyskał tytuł finalisty lub laureata ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej; osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych i innych,

kwalifikując się do finałów na szczeblu krajowym lub posiada inne porównywalne sukcesy, osiągnięcia.

Stopień bardzo dobry - otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami; rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania przyjętym przez nauczyciela, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Stopień dobry - otrzymuje uczeń, który nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych); poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień dostateczny - otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej; rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień dopuszczający - otrzymuje uczeń, który ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki; rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień niedostateczny - otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu, przedmiotów pokrewnych lub przedmiotów częściowo wykorzystujących wiadomości z danego przedmiotu; nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny są do wglądu u nauczycieli poszczególnych przedmiotów.

Ocenianie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, z orzeczeniem lub opinią wydaną przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną

- I. Wszystkich uczniów obowiązuje podstawa programowa kształcenia ogólnego.
- II. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych korzystają z takich samych podręczników co ich rówieśnicy w tej samej klasie oraz z pomocy dydaktycznych przygotowanych przez nauczyciela.
- III. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych powinno dotyczyć głównie odpowiednich warunków organizacyjnych oraz metod i form pracy z uczniem.
- IV. Ocenianie uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym przez poradnię psychologiczno- pedagogiczną
 1. Wszystkie formy, sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych są dostosowane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia.
 2. W szczególnych przypadkach, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z dysfunkcji ucznia, może on być nagrodzony za wkład pracy oceną wyższą o jeden stopień niż wynika to z ogólnie przyjętych kryteriów oceniania.

Ocenianie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Ocena

1. ocena powinna być pozytywna, doceniająca najmniejsze nawet wysiłki czy umiejętności dziecka;
2. rozstrzygana zawsze na korzyść ucznia w przypadku wątpliwości nauczyciela, jaką ocenę wystawić - wyższą czy niższą;
3. jasna i jawna - regularne rozmowy z uczniami na temat zasad oceniania i wystawionych już ocen, wnikliwa i analityczna dyskusja o uzyskiwanych stopniach, komentarz ustny lub pisemny do oceny;
4. licząca się z oczekiwaniami i potrzebami uczniów - poznanie ich aspiracji sprzyja motywowaniu, stanowi też przyczynek do realizacji zasady podmiotowości ucznia;
5. ocena prac pisemnych ucznia niepełnosprawnego powinna zawierać krótkie uzasadnienie oceny oraz wskazówki do ewentualnej poprawy;
6. nauczyciele przedmiotu starają się w miarę możliwości zauważać i doceniać "plusem" lub pochwałą słowną każdorazowy przejaw aktywności ucznia niepełnosprawnego;
7. nauczyciel wspomagający wyznacza uczniom dodatkowe zadania, które są systematycznie sprawdzane i oceniane "plusem" lub oceną cząstkową, w zależności od stopnia trudności;

Ocenianie ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: dysgrafia, dysleksja, dysortografia, dyskalkulia.

1. ocena w głównej mierze powinna dotyczyć poprawności wypowiedzi ustnych i strony merytorycznej prac pisemnych;
2. podczas pisania sprawdzianów należy wydłużyć limit czasu, oceniać na jednakowych prawach brudnopis i czystopis, zastąpić pisanie ze słuchu pisanie z pamięci;
3. w przypadku dysgrafii umożliwić uczniowi wykonywanie prac na komputerze, maszynie do pisania lub pismem drukowanym;
4. nieczytelne fragmenty prac odczytywać w indywidualnym kontakcie z uczniem;
5. należy pamiętać, że wypowiedzi ustne są lepszym wskaźnikiem jego umiejętności niż prace pisemne;
6. uczeń z dysleksją wymaga częstszych powtórzeń i kontroli rozumienia polecenia, nie należy „wrywać” go do natychmiastowej odpowiedzi;
7. ocena z przedmiotu powinna być oceną ogólną, na którą składają się wszystkie przejawy aktywności, sprawności i umiejętności ucznia możliwe do zaobserwowania z danego przedmiotu;
8. prace pisemne należy oceniać za ich wartość merytoryczną, a nie poprawność ortograficzną czy poziom graficzny pisma;
9. pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości (testy wyboru)
10. w przedmiotach ścisłych podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń w ocenie pracy ucznia wskazanie jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego.
11. materiał wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń można podzielić na mniejsze partie; należy pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic;
12. wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania powinny być precyzyjne;

Ocenianie ucznia z autyzmem lub zespołem Aspergera

1. ocena osiągnięć ucznia powinna uwzględniać nie tyle efekt, ile wysiłek włożony w pracę, zaangażowanie;
2. przy sprawdzaniu wiedzy wykorzystywać częściej formę testową niż opisową;
3. oceniać w oparciu o tzw. pozytywne wzmocnienia — pochwały, nagradzanie, pozytywną więź;
4. w ocenianiu uwzględnić duży poziom przeżywanego stresu;
5. dostosować zadawane prace do możliwości ucznia;

6. nie karać ucznia, gdy jest nieprzygotowany do lekcji, bo nie miał zapisanych wszystkich niezbędnych informacji, w takiej sytuacji należy umożliwić oddanie pracy lub zaliczenie w dodatkowym terminie;
7. z uwagi na wolne tempo pracy wydłużyć czas sprawdzianów lub zmniejszyć ilość zadań.

Ocenianie ucznia niedosłyszającego

1. sposób sprawdzania wiedzy należy dostosować do możliwości percepcyjnych ucznia;
2. przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy.
3. błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając wskazówek do sposobu ich poprawienia;
4. przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność);
5. należy przygotować mniejsze partie materiału do sprawdzenia wiedzy;
6. przy sprawdzaniu wiedzy należy używać poleceń, instrukcji słownych, prostych i krótkich zdań, zwracając uwagę, czy dziecko zrozumiało polecenie; w przypadku trudności - należy udzielić mu dodatkowych wyjaśnień, nawet posługując się konkretem;
7. kryteria oceniania ucznia z niedosłuchem winny szczegółowo uwzględnić specyfikację mowy zarówno dźwiękowej, jak i przekazywanej za pomocą pisma uzależnionej od typu niedosłuchu;

Ocenianie ucznia niedowidzącego

1. w przypadku prac pisemnych przygotować zestaw zadań, poleceń, pytań napisanych odpowiednio większymi literami, z większym kontrastem;
2. należy wydłużyć czas wykonywania sprawdzianów;
3. nie oceniać negatywnie poziomu graficznego i ortograficznego (uczeń może pisać brzydko, kreślić, pisać litery niekształtne, nie zachowywać odpowiedniej wielkości liter, ani odstępu między wierszami);
4. w ocenie opierać się częściej na wypowiedziach ustnych;
5. zezwolić na korzystanie z szerokiej gamy pomocy (optycznych, graficznych, dotykowych);

Ocenianie ucznia z obniżonymi możliwościami intelektualnymi

1. w ocenianiu należy uwzględnić aktualną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, która szczegółowo określa rodzaj dostosowania i sprawdzania wiedzy z poszczególnych przedmiotów;
2. czynnikami, które podlegają ocenie jest wkład pracy i motywacja;
3. należy wydłużyć czas wykonywania sprawdzianów;
4. oceniać z mniejszych partii materiału,
5. należy często utrzymywać wiedzę i odpytywać na bieżąco;
6. należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach

Ocenianie ucznia z ADHD, zaburzeniami emocji i zachowania, z nadpobudliwością ruchową oraz zaburzeniami koncentracji uwagi

1. sposób sprawdzania wiedzy należy dostosować do możliwości percepcyjnych ucznia;
2. oceniamy wartość merytoryczną prac, a nie zachowanie ucznia,
3. sprawdzanie wiadomości można podzielić na mniejsze partie materiału do zaliczenia, ilość materiału do sprawdzenia dostosowujemy do aktualnych możliwości psychofizycznych ucznia,
4. zawsze należy upewnić się czy uczeń rozumie polecenie,

5. należy stosować jasno i prosto sformułowane polecenia, unikać poleceń wielokrotnie złożonych; można polecenie rozbić na kilka prostych samodzielnych zadań,
6. jasno formułować swoje oczekiwania i prezentować kryteria oceniania,
7. doceniać włożony w pracę wysiłek,
8. nie karać ucznia za objawy.

Ocenianie ucznia z zaburzeniami komunikacji językowej

1. w ocenie należy uwzględnić trudności w poprawnym formułowaniu zdań, zarówno w formie pisemnej jak i ustnej;
2. sposób sprawdzania wiedzy należy dostosować do możliwości percepcyjnych dziecka;
3. w pracach pisemnych należy stosować więcej zadań typu zamkniętego i wyboru, niż otwartych wymagających werbalizacji myśli;

Ocenianie ucznia szczególnie uzdolnionego

1. należy systematycznie i na bieżąco monitorować wzrost jego umiejętności;
2. ocena powinna być połączona ze słownym omówieniem przez nauczyciela osiągniętego przez ucznia poziomu umiejętności;
3. oceniając ucznia należy uwzględnić jego udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, zawodach sportowych na terenie szkoły i poza nią;
4. nagradzać ucznia oceną z wiadomości wykraczających poza podstawę programową i wiedzę nabywaną w szkole.

Ocenianie ucznia niedostosowanego społecznie lub zagrożonego niedostosowaniem

1. w miarę możliwości zauważać i doceniać „plusem” lub pochwałą słowną każdorazowy przejaw aktywności;
2. należy oceniać zaangażowanie i wkład pracy ucznia w lekcję;
3. angażować ucznia w pracę w grupach i pozytywnie oceniać jego współpracę z innymi uczniami i wywiązywanie się z powierzonych mu zadań;
4. w celu zmotywowania ucznia odpytywać z mniejszych partii materiału;
5. umożliwić uczniowi wyrównanie braków programowych.

Ocenianie ucznia z sytuacją kryzysową lub traumą

1. odpytywać ucznia z mniejszych partii materiału, po wcześniejszym wskazaniu zakresu;
2. oceniać w oparciu o pozytywne wzmocnienia (pochwały, nagradzanie, pozytywną więź)
3. w ocenianiu uwzględnić duży poziom przeżywanego stresu; szybszą męczliwość, brak koncentracji lub przyjmowane leki;
4. umożliwić uczniowi wyrównanie braków związanych z wystąpieniem sytuacji kryzysowej;
5. przy ocenianiu ucznia dotkniętego traumą należy przede wszystkim dostosować formy sprawdzania wiedzy do jego aktualnych możliwości psychofizycznych.

Ocenianie ucznia z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą

1. przy ocenianiu ucznia należy uwzględnić różnice programowe oraz możliwość występowania braków, należy zatem umożliwić uczniowi stopniowe zaliczanie materiału;
2. stosować jasne i proste polecenia; zawsze należy się upewnić czy uczeń rozumie polecenie;
4. przy ocenianiu prac uczniów kształcących się wcześniej zagranicą nie uwzględniać błędów gramatycznych, pisowni oraz wynikających z małego zasobu słownictwa;

5. ocena osiągnięć ucznia powinna uwzględniać nie tylko efekty, ale wysiłek włożony w pracę, zaangażowanie i drobne postępy.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z przedmiotów przyrodniczych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów

Każdy uczeń, który posiada opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej o dysfunkcjach, jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia,
- wysiłek wkładany przez ucznia w pracę,
- zainteresowanie przedmiotem,
- zaangażowanie ucznia na zajęciach,
- utrudnione warunki uczenia się i utrwalania wiadomości w domu (np. uczniów, którzy nie posiadają własnego komputera).

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami ustala się indywidualnie w zależności od dysfunkcji ucznia oraz wskazówek i zaleceń przekazanych przez poradnię.

A. Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu.

- Oceniany jest przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że uczeń nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, dotyczyło prześledzenia toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny - wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

B. Dysgrafia

- Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.
- Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału; może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.
- Nie należy również oceniać estetyki pisma; jeśli pismo jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną.

C. Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści

- kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń.
- ograniczać teksty do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; jeśli to możliwe dać dziecku gotową notatkę do wklejenia.
- pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości (testy wyboru, zadania niedokończone, teksty z lukami) –pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania.
- wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne.
- w ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego.
- w przypadku prac pisemnych, nauczyciel powinien zwrócić uwagę na graficzne rozplanowanie sprawdzianów –pod treścią zadania powinno być wolne miejsce na rozwiązanie.
- unikać wyrywania do odpowiedzi. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany.
- dobrze jest posadzić dziecko blisko nauczyciela, dzięki temu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu.
- Podczas oceny prac pisemnych nie uwzględniać poprawności ortograficznej

- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwaląc, dzielić na mniejsze porcje, oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych i oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji.

D. Uczniowie słabo widzący:

- właściwe umiejscowienie ucznia w klasie
- udostępnianie tekstów w wersji powiększonej
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska
- częste zadawanie pytania-„co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

E. Uczniowie słabo słyszący:

- zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca dla ucznia w pierwszej ławce w rzędzie od okna,
- umożliwić uczniowi odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie, nauczyciel powinien mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji
- należy zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami
- uczeń niedosłyszający powinien siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu
- konieczne jest aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

F. Uczniowie z ADHD

- posadzenie ucznia blisko biurka nauczyciela z dala od miejsc, które łatwo mogą go rozproszyć (okna, drzwi),
- posadzenie ucznia razem z osobą spokojną, osiągającą dobre wyniki,
- używanie krótkich komunikatów: "otwórz zeszyt", "spakuj książki", "spójrz na tablicę",
- powtarzanie polecenia (krótko i czytelnie), proszenie ucznia o powtórzenie poleceń,
- częste nawiązywanie kontaktu wzrokowego,
- uczenie robienia planów i harmonogramów, list, tabel, spisów, do których uczeń może się odwołać kiedy się zagubi,

G. Uczeń z chorobą przewlekłą

- rozpoznawanie symptomów słabszego samopoczucia;
- zachęcanie do podejmowania częstych interakcji społecznych;
- zapewnienie pomocy przy nadrabianiu zaległości związanych z absencją szkolną;
- dzielenie materiału, który uczeń musi zaliczyć na mniejsze części;
- dawanie okazji do wykazania się samodzielnością;
- wzmacnianie samooceny;
- zapewnienie integracji z zespołem klasowym,

H. Uczeń zdolny

- poszerzenie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez udział w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych;
- opracowanie indywidualnego programu rozwoju ucznia zdolnego: ustalenie tematyki, form, terminów realizacji programu;
- przygotowanie ucznia do udziału w konkursach;
- współpraca z wychowawcą ucznia, pedagogiem, rodzicami w celu zapewnienia uczniowi zdolnemu harmonijnego rozwoju umysłowego i psychofizycznego;
- promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią.

I. Uczeń o inteligencji niższej niż przeciętna

- częste odwoływanie się do konkretności (np. graficzne przedstawianie treści zadań),
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- podawanie poleceń w prostszej formie
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania,
- podchodzenie do dziecka w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania,
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie samodzielnie wykonać,

J. Uczeń po przeżyciach traumatycznych

- pomoc w radzeniu sobie ze stresem;
- nie stwarzanie atmosfery napięcia, zdenerwowania;
- umożliwienie zaliczania w późniejszym terminie;
- rozłożenie zaliczanego materiału na mniejsze partie.

Klasyfikacja

1. Oceny klasyfikacyjne ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne na podstawie systematycznej oceny pracy uczniów z uwzględnieniem oceny bieżącej. Niedopuszczalne jest ustalenie oceny klasyfikacyjnej na podstawie jednorazowego sprawdzianu wiedzy na koniec półrocza.
2. Najpóźniej dzień przed śródrocznym i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne ustalają śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z danego przedmiotu,
3. Najpóźniej na tydzień przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca klasy informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych. Przewidywane oceny ucznia są odnotowane w dzienniku lekcyjnym.
4. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen cząstkowych jest równa ocenie, o którą się ubiega, lub od niej wyższa.
5. Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana, o której mowa w punkcie 3:
 - a) frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby);
 - b) usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach;

- c) przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych;
- d) uzyskanie z wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż ocena niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych;
- e) skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym – konsultacji indywidualnych.

6. Uczeń może być nieklasyfikowany, jeśli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia.

Przedmiotowe Zasady Oceniania **Z BiZ poziom rozszerzony** **w XLO im. Królowej Jadwigi w Warszawie**

Nauczyciel danego przedmiotu **na początku roku szkolnego** na pierwszej lekcji (co potwierdza wpis dokonany w Dzienniku Lekcyjnym) przedstawia uczniom opracowany przez siebie (wybrany) program nauczania w danej klasie uwzględniający specyfikę zespołu oraz na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o:

- a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego programu nauczania;
- b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych;

3. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów). Do sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac uczniów i jego rodzice (prawni opiekunowie) mają wgląd. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją krótko uzasadnić.

Przedmiotem oceny są:

1. Wiedza (zgodnie z zakresem wymagań)

W nauczaniu biznesu i zarządzania (zakres rozszerzony) oceny są używane do bieżącej i końcowej ewaluacji stanu wiedzy oraz umiejętności w ramach realizowanego programu. Ocenie podlega wiedza z zakresu podstawy programowej i/lub programu autorskiego dla biznesu i zarządzania, obejmująca zagadnienia społeczno-gospodarcze, w tym funkcjonowanie gospodarki w skali makro (m.in. wzrost gospodarczy, polityka fiskalna i monetarna) oraz mikro (m.in. przedsiębiorstwo, konsument, rynek finansowy). Ocenie podlega rozumienie procesów ekonomicznych oraz mechanizmów gospodarczych, z jakimi uczniowie i osoby dorosłe mogą spotykać się w życiu codziennym. Oceniana jest także aktywność ucznia poprzez obserwację jego pracy na lekcji.

2. Umiejętności, w tym między innymi:

Analiza własnych kompetencji przedsiębiorczych i przygotowanie planu działania zmierzającego do ich rozwoju. Współpraca w zespole i skuteczne organizowanie pracy zespołu w celu realizacji określonego zadania. Prowadzenie dyskusji i argumentowanie w trakcie pracy zespołowej. Formułowanie i uzasadnianie celów, planowanie, prezentowanie zakresu i realizacja prostych zadań projektowych. Planowanie i wykonywanie zadań w realizowanych projektach. Stosowanie technik zarządzania projektami oraz narzędzi informatycznych wspierających ich realizację. Kierowanie zespołem projektowym. Samodzielne obserwacje zjawisk zachodzących w gospodarce i wyciąganie wniosków na podstawie tych obserwacji. Uwzględnianie prostych informacji gospodarczych oraz podstawowych wskaźników ekonomicznych w podejmowanych decyzjach dotyczących życia prywatnego i w planach na przyszłość. Pozyskiwanie i analizowanie danych (mierników i wskaźników), prognoz ekonomicznych dotyczących funkcjonowania gospodarki Polski, Unii Europejskiej i świata oraz podejmowanie na ich podstawie przemyślanych decyzji. Analizowanie biznesowych studiów przypadków (case study), interpretowanie zawartych w nich opisów procesów i

zjawisk gospodarczych oraz biznesowych, a także identyfikowanie problemów i proponowanie rozwiązań. Wykorzystanie wiedzy o mechanizmie rynkowym i procesach gospodarczych w opracowaniu i realizacji projektu przedsięwzięcia biznesowego lub społecznego. Planowanie budżetu gospodarstwa domowego ze świadomością konsekwencji nadmiernego zadłużania się. Analizowanie wpływu podatków na budżet gospodarstwa domowego i możliwości wykorzystania ulg. Dobieranie oferty usług finansowych do własnych potrzeb. Dobieranie usług ubezpieczeniowych do potrzeb gospodarstwa domowego. Dobieranie odpowiednich form oszczędzania i inwestowania z uwzględnieniem towarzyszącego im ryzyka i adekwatnie do sytuacji gospodarstwa domowego. Dobieranie instrumentów inwestycyjnych adekwatnie do akceptowanego przez inwestora poziomu ryzyka. Analizowanie sytuacji na rynku pracy na podstawie danych i ofert pracy. Obserwowanie dynamicznie zmieniającego się rynku pracy i rozpoznawanie kompetencji na nim oczekiwanych. Sporządzanie dokumentów aplikacyjnych podczas ubiegania się o pracę. Znajomość i stosowanie sposobów podnoszenia kompetencji przywódczych oraz kompetencji osobistych i społecznych wymaganych na rynku pracy. Kształtowanie umiejętności autoprezentacji i formułowania konstruktywnych opinii zwrotnych. Samodzielne analizowanie zjawisk zachodzących w najbliższym otoczeniu i formułowanie na ich podstawie pomysłów na własny biznes. Przygotowanie do planowania własnej działalności gospodarczej. Przygotowanie do prowadzenia własnego biznesu i przedsięwzięć społecznych. Pozyskiwanie i analizowanie danych charakteryzujących wybrany rynek dóbr i usług oraz ocena jego potencjału dla planowanego przedsięwzięcia biznesowego lub społecznego. Opracowanie biznesplanu dla planowanego przedsięwzięcia biznesowego lub społecznego, który uwzględnia aktualne trendy rynkowe, potrzeby potencjalnych klientów lub beneficjentów oraz istniejącą konkurencję. Stosowanie instrumentów marketingowych w planowanym przedsięwzięciu biznesowym lub społecznym. Przygotowanie do zarządzania różnymi zasobami przedsiębiorstwa, w tym przedmiotami własności intelektualnej. Prezentowanie własnego projektu z uwzględnieniem specyfiki odbiorców, przyjmowanie uwag krytycznych i odpowiadanie na pytania.

Ocenie poddawane są:

A) Prace pisemne

- *sprawdziany* obejmujące, większą partię materiału określoną przez nauczyciela; zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem a termin odnotowany w dzienniku
- *sprawdziany roczne*
- *kartkówki*, będące bieżącą formą badania przygotowania ucznia do lekcji i nie muszą być zapowiadane dotyczy materiału z trzech ostatnich tematów realizowanych na maksymalnie pięciu ostatnich lekcjach

B) Inne formy określone przez nauczyciela m.in. praca i aktywność na lekcji; odpowiedź ustna; prezentacja multimedialna, praca w grupach

Skala ocen

1. Ocenę bieżącą, klasyfikacyjną śródroczną i końcowo roczną ustala się według następującej skali, z następującymi skrótami literowymi:

- a) stopień celujący - 6 - cel; b) stopień bardzo dobry - 5 - bdb;
c) stopień dobry - 4 - db; d) stopień dostateczny - 3 - dst;
e) stopień dopuszczający - 2 - dop; f) stopień niedostateczny - 1 - ndst.

2. Dopuszcza się stosowanie znaków „+”, „-”, w bieżącym ocenianiu. Oceny bieżące odnotowuje się w dzienniku w formie cyfrowej.

3. Dopuszcza się dodatkowo stosowanie następujących skrótów w dzienniku lekcyjnym:

- 1) np – uczeń nieprzygotowany,
- 2) bz – brak oceny z pracy pisemnej z powodu nieprzystąpienia do niej,
- 3) „-” – symbol oznaczający niezyskanie wyższej oceny w wyniku przystąpienia do poprawy sprawdzianu.

4. Przy ocenianiu nauczyciel uzasadnia ocenę, daje uczniowi wskazówki, w jaki sposób może on poprawić swoje osiągnięcia edukacyjne;

Ocena prac pisemnych

- 1) Sprawdzian obejmuje większą partię materiału, trwa jedną lub dwie godziny lekcyjne;
- 2) Sprawdzian musi być zapisany w dzienniku, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem;
- 3) Sprawdziany powinny być sprawdzone i omówione z uczniami w ciągu dwóch tygodni od momentu napisania pracy. Nauczyciel uzasadnia ocenę w sposób opisany w Statucie Szkoły.
- 4) Uczeń, który opuścił sprawdzian z przyczyn nieusprawiedliwionych ma *obowiązek napisać go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela*;
- 5) Uczeń, który opuścił sprawdzian z powodu usprawiedliwionej nieobecności (trwającej nie krócej niż 7 dni) ma obowiązek ją napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem, lecz nie wcześniej niż 7 dni od powrotu do szkoły;
- 6) Uczeń ma ***prawo do poprawy jednego*** sprawdzianu w semestrze z każdego przedmiotu realizowanego w wymiarze jednej lub dwóch godzin lekcyjnych w tygodniu; uczeń ma ***prawo do poprawy dwóch*** sprawdzianów w semestrze z każdego przedmiotu realizowanego w wymiarze 3 lub więcej godzin tygodniowo po uzgodnieniu formy i terminu poprawy z nauczycielem.
- 7) Uczniowi, który nie poprawił oceny w wyznaczonym terminie nie wpisujemy takiej samej lub niższej oceny do dziennika (wpisujemy „-” – symbol oznaczający niezyskanie wyższej oceny w wyniku przystąpienia do poprawy sprawdzianu) uczeń traci też prawo do następnej poprawy tej pracy
- 8) Uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie zgłosi się w ustalonym terminie, traci prawo do poprawy.
- 9) Uczeń może, otrzymaną ocenę pozytywną ze sprawdzianu z biznesu i zarządzania można podwyższyć odpowiedzią ustną.
- 10) Kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie mogą być poprawiane.
- 11) Korzystanie przez ucznia w czasie sprawdzianów, kartkówek i innych form sprawdzania wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej.

W przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy ucznia podczas sprawdzianu uczniowi odbiera się prawo poprawy tego sprawdzianu, ponadto uczeń otrzymuje z danego sprawdzianu ocenę niedostateczną.

14) W ciągu jednego tygodnia uczeń może pisać maksymalnie trzy sprawdziany a w ciągu dnia nie więcej niż jeden. Limit ten jest powiększony o jeden sprawdzian z języka obcego), kartkówki są nielimitowane (najwyżej trzy w ciągu dnia).

15. Sprawdzian, może być przełożony na inny termin:

- za zgodą nauczyciela na prośbę klasy
- za zgodą klasy na prośbę nauczyciela
- w wypadku zaistnienia nieprzewidzianych zdarzeń losowych

Progi procentowe ocen przy ocenianiu prac pisemnych:

99% - 100% – celujący
97% - 98% - bardzo dobry
93% - 96% - bardzo dobry -
88% - 92% - dobry +
83% - 87% - dobry
80% - 82% - dobry -
75 % – 79% - dostateczny +
68% - 74% - dostateczny
65% - 67% - dostateczny -
60% – 64% – dopuszczający +
51 – 59 % – dopuszczający
0 – 50 % niedostateczny

Nieprzygotowane ucznia do lekcji.

1. Uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją nieprzygotowanie w formie ustalonej przez nauczyciela (nie dotyczy prac pisemnych zapowiedzianych).

a) jedno nieprzygotowanie w semestrze dla przedmiotów o wymiarze od 1 do 2 godzin tygodniowo.

b) dwa nieprzygotowania w semestrze dla przedmiotów o wymiarze 3 i więcej godzin tygodniowo.

2. Uczniowie zgłaszający nieprzygotowanie są zwolnieni z pisania niezapowiedzianej kartkówki (jeżeli uczeń przystąpi do takiej kartkówki może otrzymać z niej ocenę na życzenie) zapowiedziane wcześniej kartkówki piszą.

3. Uczeń, który określoną ilość nieprzygotowań wykorzystał i powtórnie zgłasza nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną.

4. Nieprzygotowanie obejmuje m.in.: brak podręcznika i zeszytu przedmiotowego, inne określone przez nauczyciela danego przedmiotu.

5. Nie ocenia się ucznia negatywnie w dniu powrotu do szkoły po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności (nie mniejszej niż 7 dni). Ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.

6. *Nie ocenia się negatywnie ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej (wypadek, śmierć bliskiej osoby i inne przyczyny niezależne od woli ucznia). Ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.*

7. *Uczeń, który sam się zgłasza do odpowiedzi ustnej nie otrzymuje oceny niedostatecznej w przypadku niepowodzenia wypowiedzi. Ocenę pozytywną wpisywana jest do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia.*

8. *Uczeń na lekcji za zgodą nauczyciela może korzystać na lekcji z urządzeń telekomunikacyjnych, maturalnych tablic.*

Wymagania edukacyjne.

Stopień celujący – uczeń w wysokim stopniu opanował umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania obejmującym podstawę programową kształcenia ogólnego; samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych uwzględnionych w programie przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program opracowany przez nauczyciela; uzyskał tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim, uzyskał tytuł finalisty lub laureata ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej; osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu krajowym lub posiada inne porównywalne sukcesy, osiągnięcia.

Stopień bardzo dobry - otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami; rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania przyjętym przez nauczyciela, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Stopień dobry - otrzymuje uczeń, który nie opanował w pełni wiadomości określonych w programie nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania ujęte w podstawie programowej (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych); poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień dostateczny - otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania przyjętym przez nauczyciela w danej klasie na poziomie treści zawartych w podstawie programowej; rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień dopuszczający - otrzymuje uczeń, który ma trudności z opanowaniem zagadnień ujętych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki; rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe o niewielkim stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Stopień niedostateczny - otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności ujętych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu, przedmiotów pokrewnych lub przedmiotów częściowo

wykorzystujących wiadomości z danego przedmiotu; nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności (z uwzględnieniem rozszerzeń programowych).

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny są do wglądu u nauczycieli poszczególnych przedmiotów.

Ocenianie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, z orzeczeniem lub opinią wydaną przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną

- I. Wszystkich uczniów obowiązuje podstawa programowa kształcenia ogólnego.
- II. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych korzystają z takich samych podręczników co ich rówieśnicy w tej samej klasie oraz z pomocy dydaktycznych przygotowanych przez nauczyciela.
- III. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych powinno dotyczyć głównie odpowiednich warunków organizacyjnych oraz metod i form pracy z uczniem.
- IV. Ocenianie uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym przez poradnię psychologiczno- pedagogiczną
 1. Wszystkie formy, sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych są dostosowane do indywidualnych potrzeb psychofizycznych ucznia.
 2. W szczególnych przypadkach, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z dysfunkcji ucznia, może on być nagrodzony za wkład pracy oceną wyższą o jeden stopień niż wynika to z ogólnie przyjętych kryteriów oceniania.

Ocenianie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Ocena

1. ocena powinna być pozytywna, doceniająca najmniejsze nawet wysiłki czy umiejętności dziecka;
2. rozstrzygana zawsze na korzyść ucznia w przypadku wątpliwości nauczyciela, jaką ocenę wystawić - wyższą czy niższą;
3. jasna i jawna - regularne rozmowy z uczniami na temat zasad oceniania i wystawionych już ocen, wnikliwa i analityczna dyskusja o uzyskiwanych stopniach, komentarz ustny lub pisemny do oceny;
4. licząca się z oczekiwaniami i potrzebami uczniów - poznanie ich aspiracji sprzyja motywowaniu, stanowi też przyczynek do realizacji zasady podmiotowości ucznia;
5. ocena prac pisemnych ucznia niepełnosprawnego powinna zawierać krótkie uzasadnienie oceny oraz wskazówki do ewentualnej poprawy;
6. nauczyciele przedmiotu starają się w miarę możliwości zauważać i doceniać "plusem" lub pochwałą słowną każdorazowy przejaw aktywności ucznia niepełnosprawnego;
7. nauczyciel wspomagający wyznacza uczniom dodatkowe zadania, które są systematycznie sprawdzane i oceniane "plusem" lub oceną częściową, w zależności od stopnia trudności;

Ocenianie ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: dysgrafia, dysleksja, dysortografia, dyskalkulia.

1. ocena w głównej mierze powinna dotyczyć poprawności wypowiedzi ustnych i strony merytorycznej prac pisemnych;
2. podczas pisania sprawdzianów należy wydłużyć limit czasu, oceniać na jednakowych prawach brudnopis i czystopis, zastąpić pisanie ze słuchu pisanie z pamięci;
3. w przypadku dysgrafii umożliwić uczniowi wykonywanie prac na komputerze, maszynie do pisania lub piśmem drukowanym;
4. nieczytelne fragmenty prac odczytywać w indywidualnym kontakcie z uczniem;
5. należy pamiętać, że wypowiedzi ustne są lepszym wskaźnikiem jego umiejętności niż prace pisemne;

6. uczeń z dysleksją wymaga częstszych powtórzeń i kontroli rozumienia polecenia, nie należy „wyrwać” go do natychmiastowej odpowiedzi;
7. ocena z przedmiotu powinna być oceną ogólną, na którą składają się wszystkie przejawy aktywności, sprawności i umiejętności ucznia możliwe do zaobserwowania z danego przedmiotu;
8. prace pisemne należy oceniać za ich wartość merytoryczną, a nie poprawność ortograficzną czy poziom graficzny pisma;
9. pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości (testy wyboru)
10. w przedmiotach ścisłych podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń w ocenie pracy ucznia wskazanie jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego.
11. materiał wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń można podzielić na mniejsze partie; należy pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic;
12. wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania powinny być precyzyjne;

Ocenianie ucznia z autyzmem lub zespołem Aspergera

1. ocena osiągnięć ucznia powinna uwzględniać nie tyle efekt, ile wysiłek włożony w pracę, zaangażowanie;
2. przy sprawdzaniu wiedzy wykorzystywać częściej formę testową niż opisową;
3. oceniać w oparciu o tzw. pozytywne wzmocnienia — pochwały, nagradzanie, pozytywną więź;
4. w ocenianiu uwzględnić duży poziom przeżywanego stresu;
5. dostosować zadawane prace do możliwości ucznia;
6. nie karać ucznia, gdy jest nieprzygotowany do lekcji, bo nie miał zapisanych wszystkich niezbędnych informacji, w takiej sytuacji należy umożliwić oddanie pracy lub zaliczenie w dodatkowym terminie;
7. z uwagi na wolne tempo pracy wydłużyć czas sprawdzianów lub zmniejszyć ilość zadań.

Ocenianie ucznia niedosłyszającego

1. sposób sprawdzania wiedzy należy dostosować do możliwości percepcyjnych ucznia;
2. przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy.
3. błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając wskazówek do sposobu ich poprawienia;
4. przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność);
5. należy przygotować mniejsze partie materiału do sprawdzenia wiedzy;
6. przy sprawdzaniu wiedzy należy używać poleceń, instrukcji słownych, prostych i krótkich zdań, zwracając uwagę, czy dziecko zrozumiało polecenie; w przypadku trudności - należy udzielić mu dodatkowych wyjaśnień, nawet posługując się konkretem;
7. kryteria oceniania ucznia z niedosłuchem winny szczegółowo uwzględnić specyfikacją mowy zarówno dźwiękowej, jak i przekazywanej za pomocą pisma uzależnionej od typu niedosłuchu;

Ocenianie ucznia niedowidzącego

1. w przypadku prac pisemnych przygotować zestaw zadań, poleceń, pytań napisanych odpowiednio większymi literami, z większym kontrastem;
2. należy wydłużyć czas wykonywania sprawdzianów;
3. nie oceniać negatywnie poziomu graficznego i ortograficznego (uczeń może pisać brzydko, kreślić, pisać litery niekształtne, nie zachowywać odpowiedniej wielkości liter, ani odstępów między wierszami);

4. w ocenie opierać się częściej na wypowiedziach ustnych;
5. zezwolić na korzystanie z szerokiej gamy pomocy (optycznych, graficznych, dotykowych);

Ocenianie ucznia z obniżonymi możliwościami intelektualnymi

1. w ocenianiu należy uwzględnić aktualną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, która szczegółowo określa rodzaj dostosowania i sprawdzania wiedzy z poszczególnych przedmiotów;
2. czynnikami, które podlegają ocenie jest wkład pracy i motywacja;
3. należy wydłużyć czas wykonywania sprawdzianów;
4. oceniać z mniejszych partii materiału,
5. należy często utrzymywać i odpytywać na bieżąco;
6. należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach

Ocenianie ucznia z ADHD, zaburzeniami emocji i zachowania, z nadpobudliwością ruchową oraz zaburzeniami koncentracji uwagi

1. sposób sprawdzania wiedzy należy dostosować do możliwości percepcyjnych ucznia;
2. oceniamy wartość merytoryczną prac, a nie zachowanie ucznia,
3. sprawdzanie wiadomości można podzielić na mniejsze partie materiału do zaliczenia, ilość materiału do sprawdzenia dostosowujemy do aktualnych możliwości psychofizycznych ucznia,
4. zawsze należy upewnić się czy uczeń rozumie polecenie,
5. należy stosować jasno i prosto sformułowane polecenia, unikać poleceń wielokrotnie złożonych; można polecenie rozbić na kilka prostych samodzielnych zadań,
6. jasno formułować swoje oczekiwania i prezentować kryteria oceniania,
7. doceniać włożony w pracę wysiłek,
8. nie karać ucznia za objawy.

Ocenianie ucznia z zaburzeniami komunikacji językowej

1. w ocenie należy uwzględnić trudności w poprawnym formułowaniu zdań, zarówno w formie pisemnej jak i ustnej;
2. sposób sprawdzania wiedzy należy dostosować do możliwości percepcyjnych dziecka;
3. w pracach pisemnych należy stosować więcej zadań typu zamkniętego i wyboru, niż otwartych wymagających werbalizacji myśli;

Ocenianie ucznia szczególnie uzdolnionego

1. należy systematycznie i na bieżąco monitorować wzrost jego umiejętności;
2. ocena powinna być połączona ze słownym omówieniem przez nauczyciela osiągniętego przez ucznia poziomu umiejętności;
3. oceniając ucznia należy uwzględnić jego udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, zawodach sportowych na terenie szkoły i poza nią;
4. nagradzać ucznia oceną z wiadomości wykraczających poza podstawę programową i wiedzę nabywaną w szkole.

Ocenianie ucznia niedostosowanego społecznie lub zagrożonego niedostosowaniem

1. w miarę możliwości zauważać i doceniać „plusem” lub pochwałą słowną każdorazowy przejaw aktywności;
2. należy oceniać zaangażowanie i wkład pracy ucznia w lekcję;
3. angażować ucznia w pracę w grupach i pozytywnie oceniać jego współpracę z innymi uczniami i wywiązywanie się z powierzonych mu zadań;

4. w celu zmotywowania ucznia odpytywać z mniejszych partii materiału;
5. umożliwić uczniowi wyrównanie braków programowych.

Ocenianie ucznia z sytuacją kryzysową lub traumą

1. odpytywać ucznia z mniejszych partii materiału, po wcześniejszym wskazaniu zakresu;
2. oceniać w oparciu o pozytywne wzmocnienia (pochwały, nagradzanie, pozytywną więź)
3. w ocenianiu uwzględnić duży poziom przeżywanego stresu; szybszą męczliwość, brak koncentracji lub przyjmowane leki;
4. umożliwić uczniowi wyrównanie braków związanych z wystąpieniem sytuacji kryzysowej;
5. przy ocenianiu ucznia dotkniętego traumą należy przede wszystkim dostosować formy sprawdzania wiedzy do jego aktualnych możliwości psychofizycznych.

Ocenianie ucznia z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą

1. przy ocenianiu ucznia należy uwzględnić różnice programowe oraz możliwość występowania braków, należy, zatem umożliwić uczniowi stopniowe zaliczanie materiału;
2. stosować jasne i proste polecenia; zawsze należy się upewnić czy uczeń rozumie polecenie;
4. przy ocenianiu prac uczniów kształcących się wcześniej zagranicą nie uwzględniać błędów gramatycznych, pisowni oraz wynikających z małego zasobu słownictwa;
5. ocena osiągnięć ucznia powinna uwzględniać nie tylko efekty, ale wysiłek włożony w pracę, zaangażowanie i drobne postępy.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych z przedmiotów przyrodniczych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów

Każdy uczeń, który posiada opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej o dysfunkcjach, jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia,
- wysiłek wkładany przez ucznia w pracę,
- zainteresowanie przedmiotem,
- zaangażowanie ucznia na zajęciach,
- utrudnione warunki uczenia się i utrwalania wiadomości w domu (np. uczniów, którzy nie posiadają własnego komputera).

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami ustala się indywidualnie w zależności od dysfunkcji ucznia oraz wskazówek i zaleceń przekazanych przez poradnię.

A. Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu.

- Oceniany jest przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że uczeń nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, dotyczyło prześledzenia toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny - wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

B. Dysgrafia

- Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.
- Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału; może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

- Nie należy również oceniać estetyki pisma; jeśli pismo jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną.

C. Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści

- kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń.
- ograniczać teksty do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; jeśli to możliwe dać dziecku gotową notatkę do wklejenia.
- pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości (testy wyboru, zadania niedokończone, teksty z lukami) – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania.
- wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne.
- w ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego.
- w przypadku prac pisemnych, nauczyciel powinien zwrócić uwagę na graficzne rozplanowanie sprawdzianów – pod treścią zadania powinno być wolne miejsce na rozwiązanie.
- unikać wyrywania do odpowiedzi. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany.
- dobrze jest posadzić dziecko blisko nauczyciela, dzięki temu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu.
- Podczas oceny prac pisemnych nie uwzględniać poprawności ortograficznej
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych
- materiał sprawiający trudność dłużej utrzymywać, dzielić na mniejsze porcje, oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych i oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji.

D. Uczniowie słabo widzący:

- właściwe umiejscowienie ucznia w klasie
- udostępnianie tekstów w wersji powiększonej
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska
- częste zadawanie pytania „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

E. Uczniowie słabo słyszący:

- zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca dla ucznia w pierwszej ławce w rzędzie od okna,
- umożliwić uczniowi odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie, nauczyciel powinien mówić do dziecka wyraźnie używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji
- należy zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami
- uczeń niedosłyszający powinien siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu
- konieczne jest aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań,

. przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

F. Uczniowie z ADHD

- posadzenie ucznia blisko biurka nauczyciela z dala od miejsc, które łatwo mogą go rozproszyć (okna, drzwi),
- posadzenie ucznia razem z osobą spokojną, osiągającą dobre wyniki,
- używanie krótkich komunikatów: "otwórz zeszyt", "spakuj książki", "spójrz na tablicę",
- powtarzanie polecenia (krótko i czytelnie), proszenie ucznia o powtórzenie poleceń,
- częste nawiązywanie kontaktu wzrokowego,
- uczenie robienia planów i harmonogramów, list, tabel, spisów, do których uczeń może się odwołać kiedy się zagubi,

G. Uczeń z chorobą przewlekłą

- rozpoznawanie symptomów słabszego samopoczucia;
- zachęcanie do podejmowania częstych interakcji społecznych;
- zapewnienie pomocy przy nadrobieniu zaległości związanych z absencją szkolną;
- dzielenie materiału, który uczeń musi zaliczyć na mniejsze części;
- dawanie okazji do wykazania się samodzielnością;
- wzmacnianie samooceny;
- zapewnienie integracji z zespołem klasowym,

H. Uczeń zdolny

- poszerzenie zainteresowań i umiejętności ucznia poprzez udział w przedsięwzięciach szkolnych i pozaszkolnych;
- opracowanie indywidualnego programu rozwoju ucznia zdolnego: ustalenie tematyki, form, terminów realizacji programu;
- przygotowanie ucznia do udziału w konkursach;
- współpraca z wychowawcą ucznia, pedagogiem, rodzicami w celu zapewnienia uczniowi zdolnemu harmonijnego rozwoju umysłowego i psychofizycznego;
- promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią.

I. Uczeń o inteligencji niższej niż przeciętna

- częste odwoływanie się do konkretności (np. graficzne przedstawianie treści zadań),
- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- podawanie poleceń w prostszej formie
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania,
- podchodzenie do dziecka w trakcie samodzielnej pracy w razie potrzeby udzielenie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania,
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie samodzielnie wykonać,

J. Uczeń po przeżyciach traumatycznych

- pomoc w radzeniu sobie ze stresem;
- nie stwarzanie atmosfery napięcia, zdenerwowania;
- umożliwienie zaliczania w późniejszym terminie;
- rozłożenie zaliczanego materiału na mniejsze partie.

Klasyfikacja

1. Oceny klasyfikacyjne ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne na podstawie systematycznej oceny pracy uczniów z uwzględnieniem oceny bieżącej. Niedopuszczalne jest ustalenie oceny klasyfikacyjnej na podstawie jednorazowego sprawdzianu wiedzy na koniec półrocza.
2. Najpóźniej dzień przed śródrocznym i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne ustalają śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z danego przedmiotu,
3. Najpóźniej na tydzień przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca klasy informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych. Przewidywane oceny ucznia są odnotowane w dzienniku lekcyjnym.
4. Uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen częściowych jest równa ocenie, o którą się ubiega, lub od niej wyższa.
5. Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana, o której mowa w punkcie 3:
 - a) frekwencja na zajęciach z danego przedmiotu nie niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby);
 - b) usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na zajęciach;
 - c) przystąpienie do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych;
 - d) uzyskanie z wszystkich sprawdzianów i prac pisemnych ocen pozytywnych (wyższych niż ocena niedostateczna), również w trybie poprawy ocen niedostatecznych;
 - e) skorzystanie z wszystkich oferowanych przez nauczyciela form poprawy, w tym – konsultacji indywidualnych.
6. Uczeń może być nieklasyfikowany, jeśli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, przekraczającej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia.

SYSTEM OCENIANIA Z PLASTYKI, w X LO im. KRÓLOWEJ JADWIGI W WARSZAWIE

ZASADY OGÓLNE

Przedmiotowy system oceniania z plastyki został opracowany w oparciu o:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 373 z późniejszymi zmianami)
- podstawę programową kształcenia ogólnego dla liceum
- Statut X LO w Warszawie

Celem przedmiotowego systemu oceniania z plastyki jest określenie wymagań dotyczących wiedzy, umiejętności i postawy uczniów oraz kryteriów ich oceny. Na pierwszej lekcji w nowym roku szkolnym nauczyciel jest zobowiązany przedstawić szczegółowe zasady oceniania oraz określić warunki poprawy ocen.

1. Wszystkie oceny są jawne a uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości. Uczeń, a także jego rodzice mają prawo domagać się uzasadnienia oceny.
2. Ocena jest wynikiem obserwacji ucznia w trakcie pracy, rozmowy z uczniem, jego postawy i zaangażowania w pracę, wysiłku wkładanego w wykonanie zadań, pilności, aktywności na lekcjach, pomysłowości, oryginalności rozwiązań, ostatecznego rezultatu pracy oraz stopnia opanowania wiedzy. Ocena nie dyskryminuje ucznia pozbawionego zdolności plastycznych. Uzyskany stopień z przedmiotu powinien być zachętą do rozwijania własnej twórczości lub zainteresowania się sztuką tworzoną przez innych.
3. Ocenie podlega: znajomość faktografii, chronologii, twórców i ich dzieł oraz pojęć i terminów plastycznych oraz umiejętność rozpoznawania podstawowych dzieł sztuki, analiza i interpretowanie różnych dzieł kultury, tworzenie prac plastycznych oraz samodzielne zdobywanie wiedzy (także pozalekcyjnej). Udział ucznia w konkursach, oraz aktywność ponadprogramowa (wykonywanie dekoracji szkolnych, dodatkowych prac plastycznych, etc.) podwyższa ocenę.
4. W ocenie ucznia należy uwzględnić obecności na lekcjach. Uczeń nie może być klasyfikowany jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych lub braku/niewystarczającej ilości ocen częściowych.
5. W ciągu roku szkolnego uczeń może (nie musi ze wszystkiego) otrzymać oceny z prac plastycznych, kartkówek, testów, odpowiedzi ustnej, pracy dodatkowej, aktywności, pracy na lekcjach, referatów/prezentacji/projektów lub innych form działalności pozalekcyjnej (np. udział w konkursach artystycznych).
6. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności mogą być przekazywane uczniowi w formie tradycyjnej lub elektronicznej.
7. Nauczyciel ma obowiązek uzasadnić uczniowi ustalone oceny bieżące, śródroczne, roczne i końcowe. Uzasadnienie oceny bieżącej obejmuje odniesienie się do wcześniej ustalonych i znanych uczniowi kryteriów wobec jego pracy, wypowiedzi lub innej aktywności oraz wskazanie: 1) co uczeń zrobił dobrze, 2) co uczeń ma poprawić, 3) w jaki sposób uczeń ma poprawić ocenę, 4) jak ma pracować dalej, czyli sformułowanie wskazówek do dalszego rozwoju.

8. Kartkówka jest bieżącym badaniem przygotowania ucznia do lekcji i dotyczy materiału z trzech ostatnich tematów. Nie musi być zapowiadana. Kartkówek się nie poprawia.
9. Aktywność na lekcji może być nagrodzona oceną lub plusami i minusami. Przez aktywność rozumie się częste zgłaszanie się ucznia na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, aktywną pracę w grupach lub indywidualnie, pracę z różnymi rodzajami źródeł. Minus można otrzymać za brak pracy na lekcji oraz nieznaną omówionego wcześniej materiału. Podczas jednej lekcji można dostać maksymalnie 3 plusy lub minusy za różne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności. Pięć plusów to bdb, pięć minusów – ndst., ale uczeń może zadeklarować chęć zbierania plusów na cenę celującą (10 plusów).
10. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji z powodu choroby, wypadków losowych lub bez podania powodu. Niewykorzystane nieprzygotowanie nie przechodzi na drugi semestr. Musi być zgłoszone na początku lekcji w formie ustalonej przez nauczyciela. Nieprzygotowanie nie zwalnia z referatu (prezentacji), którą uczeń sam zobowiązał się wykonać lub została mu przydzielona. Uczeń, który spóźni się na lekcję traci możliwość zgłoszenia nieprzygotowania
11. Nieobecność ucznia na lekcji zobowiązuje go do uzupełnienia materiału we własnym zakresie. Nauczyciel zawsze może sprawdzić stopień opanowania wiedzy.
12. Zakres wiadomości i umiejętności na poszczególne stopnie skali ocen.
 - **celujący** – uczeń posiada wiedzę wykraczającą poza program nauczania, szczególnie interesuje się sztuką, twórczo rozwija swoje uzdolnienia plastyczne, w terminie oddaje prace plastyczne, osiąga sukcesy w konkursach plastycznych/artystycznych i aktywnie uczestniczy we wszelkich projektach plastycznych/artystycznych szkoły
 - **bardzo dobry** – uczeń doskonale opanował wiadomości z historii sztuki określone szczegółowo w poszczególnych działach programowych, potrafi zastosować zdobytą wiedzę teoretyczną w praktyce, kojarzy i łączy wiadomości z różnych dziedzin i przedmiotów nauczania, samodzielnie interpretuje temat pracy praktycznej dodając swoją wizję, oryginalność i pomysłowość, starannie i w terminie wykonuje ćwiczenia praktyczne
 - **dobry** – uczeń w dobrym stopniu opanował wiadomości programowe z historii sztuki, zna i rozumie pojęcia i terminy, oraz potrafi je właściwie stosować, prawidłowo rozpoznaje obiekty, potrafi umieścić je w czasie i przestrzeni oraz określić ich autora, potrafi wykonać zadania praktyczne, jest aktywny, potrafi samodzielnie zastosować zdobytą wiedzę w praktyce, prace plastyczne oddaje w terminie
 - **dostateczny** – uczeń opanował podstawowe wiadomości z historii sztuki, wymienia pierwszoplanowe postaci ze świata kultury i zna ich rolę w historii, zna budowę dzieła plastycznego, umie określić jego treść i formę, interpretuje proste dzieła, potrafi wykonać prace plastyczne o niewielkim stopniu trudności i wykorzystać nabytą wiedzę
 - **dopuszczający** – uczeń wykonuje ćwiczenia plastyczne o niewielkim stopniu trudności, mało angażuje się w wykonywanie pracy, posiada duże braki w opanowaniu podstawowych wiadomości z historii sztuki, jest niestaranny, nie oddaje w terminie prac plastycznych, mało efektywnie wykorzystuje czas pracy na lekcji
 - **niedostateczny** – uczeń nie pracuje na lekcji, nie wkłada wysiłku w wykonywane prace, jest notorycznie nieprzygotowany do zajęć, nie opanował wiedzy i umiejętności w sposób pozwalający na kontynuację nauki na wyższym stopniu kształcenia, nie wykazuje chęci współpracy w celu uzupełnienia braków i nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności
13. Nauczyciele są zobowiązani respektować zapisy z orzeczeń z poradni psychologiczno-pedagogicznych i uwzględniać je przy ocenianiu uczniów ze specjalnymi potrzebami

(wydłużony czas pisania, łatwiejsze polecenia, mniejsza liczba zadań, możliwość zastępowania prac pisemnych odpowiedzią ustną, lub odwrotnie).

14. Nauczyciele są zobowiązani wspierać rozwój uczniów zdolnych i uzdolnionych przez m.in. proponowanie dodatkowych prac (dodatkowych, prezentacji, projektów, etc.), zachęcanie do udziału w olimpiadach i konkursach, stopniowanie trudności poleceń, źródeł, zadań, indywidualizowanie pracy na lekcjach, pomaganie w realizacji zainteresowań i pasji.
15. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego, posiadania podręcznika (przynajmniej jeden na ławkę) oraz wymaganych materiałów plastycznych (blok, farby, etc.).
17. W trakcie każdej lekcji telefon komórkowy musi być wyciszony i odłożony na miejsce wyznaczone przez nauczyciela.
18. We wszystkich sytuacjach nie zapisanych w tym dokumencie obowiązuje Statut Szkoły.

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
W X LO IM. KRÓLOWEJ JADWIGI W WARSZAWIE**

1. Kryteria brane pod uwagę przy wystawianiu oceny:

- aktywność, systematyczność i postawa ucznia,
- postęp sprawności i umiejętności,
- wiadomości,
- psychofizyczne możliwości ucznia,
- wysiłek wkładany przez ucznia,

2. Ocenianie:

Aktywność, systematyczność i postawa ucznia – przygotowanie do zajęć, aktywny udział w zajęciach wychowania fizycznego(w szkole, na zajęciach zdalnych) i zajęciach pozalekcyjnych, reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych, udział w pozaszkolnych formach aktywności fizycznej. Ponadto zachowanie podczas zajęć, współpraca z nauczycielami i uczniami, stosowanie zasady „fair play”, przestrzeganie zasad BHP, przestrzeganie regulaminów szkolnych obiektów sportowych oraz stosowanie zasad higieny.

- postęp sprawności fizycznej

Sprawność fizyczna ucznia sprawdzana jest za pomocą wybranych testów i prób.

Ocena sprawności fizycznej jest wynikiem analizy postępu badanych cech w czasie danego okresu.

- umiejętności - poprawność wykonania podstawowych elementów wybranych dyscyplin sportowych.

Nauczyciel wystawiając ocenę za wybrane ćwiczenie bierze pod uwagę:

- poprawność wykonywania elementu technicznego,
- stopień trudności,
- indywidualny postęp ucznia w opanowaniu danego elementu,
- możliwości ucznia i wkład jego pracy.

wiadomości - przepisy wybranych dyscyplin sportowych, znajomość tematyki wybranych zagadnień wychowania zdrowotnego, prawidłowe nazewnictwo sportowe, zasady bezpieczeństwa, znajomość regulaminów szkolnych obiektów sportowych, prawidłowe nawyki higieniczne, umiejętność diagnozowania swojej sprawności.

Wiadomości ucznia oceniane są na bieżąco w trakcie realizacji określonych zadań:

- prowadzenie rozgrzewki,

- sędziowanie,
 - wykonanie prezentacji o tematyce sportowej lub z zakresu wychowania zdrowotnego,
 - pomoc w organizacji zawodów szkolnych,
 - obserwacja,
 - rozmowa.
3. Przy ocenie ucznia mniej uzdolnionego ruchowo, szczególną uwagę zwraca się na jego postawę i wysiłek włożony w wykonanie danego zadania.
4. Nauczyciele wychowania fizycznego powinni być poinformowani przed rozpoczęciem zajęć o każdym uczniu posiadającym orzeczenie Poradni Psychologicznej - Pedagogicznej lub też posiadającym okresowe zwolnienie lekarskie, ewentualnie zwolnienie lekarskie z wykonywania niektórych ćwiczeń. Jest to konieczne aby odpowiednio dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do każdego ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub mającego deficyty rozwojowe. Dostosowania wymagań edukacyjnych mogą mieć następujące formy: ćwiczenia alternatywne(zastępcze), ułatwienia w ćwiczeniach, uproszczone formy zaliczania sprawdzianów.
5. Uczeń jest zapoznany ze szczegółowymi wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny na początku roku szkolnego oraz podczas prób i testów.
6. Każdego ucznia na zajęciach wychowania fizycznego obowiązuje strój sportowy: *koszulka, spodenki i zmienione obuwie sportowe*.
7. W ciągu każdego semestru uczeń może być dwa razy nieprzygotowany do lekcji. Każde następne nieprzygotowanie bez usprawiedliwienia wpływa na ocenę z aktywności.
8. Uczennica ma prawo raz w miesiącu zgłosić niedyspozycję (nie jest liczona jak brak przygotowania do lekcji).
9. Zwolnienie z lekcji wychowania fizycznego od rodziców ucznia, nauczyciel powinien otrzymać przed jej rozpoczęciem.
10. Uczeń może poprawić sprawdzian w ciągu 2 tygodni lub w terminie późniejszym (jeśli wystąpią przyczyny obiektywne - choroba, kontuzja, itp.) W przypadku uzyskania w takiej sytuacji wyniku słabszego, pozostaje poprzedni.

OCENĘ CELUJĄCĄ (6) , otrzymuje uczeń, który

- Prezentuje bardzo wysoki poziom umiejętności i sprawności fizycznej w zakresie przewidzianym programem nauczania.
- Jest zawsze przygotowany do lekcji i bierze aktywny udział we wszystkich zajęciach z wychowania fizycznego.
- Podczas lekcji, bardzo chętnie i z zaangażowaniem wykonuje polecenia nauczyciela, a także samodzielnie doskonali swoje umiejętności i sprawność ruchową.
- Doskonale opanował elementy wybranych dyscyplin sportowych .

- Wykazuje się bardzo dobrą znajomością tych dyscyplin.
- Osiąga sukcesy w zawodach sportowych, godnie reprezentując szkołę lub

bierze aktywny udział w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych.

- Bardzo dobrze zna i stosuje w praktyce zagadnienia z wychowania zdrowotnego.
- Swoją postawą i stosunkiem do przedmiotu jest przykładem dla innych osób.
- Podczas zajęć przestrzega zasad BHP i zasady "fair play," dba o bezpieczeństwo swoje i innych, stosuje się do regulaminów.
- Posiada prawidłowe nawyki higieniczno - zdrowotne, zawsze posiada właściwy strój na lekcji wychowania fizycznego.
- Szanuje i dba o sprzęt sportowy, potrafi go wykorzystać zgodnie z przeznaczeniem.

OCENE BARDZO DOBRA (5) , otrzymuje uczeń, który

- Prezentuje wysoki poziom umiejętności i sprawności fizycznej w zakresie przewidzianym w programie nauczania.
- Jest przygotowany do zajęć i nie opuszcza zajęć lekcyjnych (nieobecności są zazwyczaj usprawiedliwione).
- Jest aktywny podczas lekcji, bardzo chętnie i z zaangażowaniem wykonuje polecenia nauczyciela, w miarę swoich możliwości samodzielnie doskonali swoje umiejętności i sprawność.
- W pełni opanował elementy wybranych dyscyplin sportowych.
- Wykazuje się bardzo dobrą znajomością przepisów tych dyscyplin.
- Bardzo dobrze zna zagadnienia wychowania zdrowotnego.
- Swoją postawą społeczną i stosunkiem do przedmiotu nie budzi zastrzeżeń. Jest zdyscyplinowany i koleżeński.
- Podczas zajęć przestrzega zasad BHP i , zasady "fair play" , dba o bezpieczeństwo własne i innych, stosuje się do regulaminów.
- Prowadzi sportowy tryb życia, posiada prawidłowe nawyki higieniczno - zdrowotne, posiada właściwy strój podczas lekcji wychowania fizycznego.
- Szanuje i dba o sprzęt sportowy oraz potrafi go wykorzystać zgodnie z przeznaczeniem.
- Systematycznie i znacząco podnosi poziom swojej sprawności fizycznej.

OCENE DOBRA (4) , otrzymuje uczeń, który :

- Prezentuje dobry poziom umiejętności i sprawności fizycznej w zakresie przewidzianym w

programie nauczania.

- Na ogół nie opuszcza zajęć wychowania fizycznego, lecz zdarzają mu się przypadki niesystematyczności.
- Jest aktywny podczas zajęć, chętnie i zaangażowaniem wykonuje polecenia nauczyciela, w miarę swoich możliwości samodzielnie doskonali swoje umiejętności i sprawność.
- Opanował w stopniu dobrym podstawowe elementy wybranych dyscyplin sportowych.
- Wykazuje się dobrą znajomością przepisów tych dyscyplin.
- Dobrze zna podstawowe zagadnienia wychowania zdrowotnego.
- Swoją postawą i stosunkiem do przedmiotu nie budzi większych zastrzeżeń. Jest zazwyczaj zdyscyplinowany i koleżeński.
- Na ogół przestrzega zasad BHP, zasady "fair play", stara się dbać o bezpieczeństwo swoje i innych.
- Posiada prawidłowe nawyki higieniczno - zdrowotne, przeważnie posiada strój sportowy na lekcjach wychowania fizycznego.
- Stara się szanować i dbać o sprzęt sportowy, lecz nie zawsze potrafi go wykorzystać zgodnie z przeznaczeniem.
- Sprawność fizyczną poprawia w niewielkim stopniu w stosunku do wyników z poprzedniego okresu.

OCENĘ DOSTATECZNA (3) , otrzymuje uczeń, który :

- Prezentuje przeciętny poziom umiejętności i sprawności fizycznej w zakresie przewidzianych programem nauczania.
- Niesystematycznie uczestniczy w zajęciach wychowania fizycznego, często jest nieprzygotowany do lekcji.
- Nie wykazuje się aktywnością podczas lekcji, niechętnie wykonuje polecenia nauczyciela, nie wykazuje starań w kierunku samodzielnego doskonalenia swoich umiejętności.
- Opanował w stopniu dostatecznym podstawowe elementy wybranych dyscyplin sportowych.
- Wykazuje słabą znajomość przepisów tych dyscyplin.
- W niewielkim stopniu opanował zagadnienia wychowania zdrowotnego.
- Jego postawa społeczna i stosunek do przedmiotu budzą pewne zastrzeżenia. Potrafi być niezdyscyplinowany i niekoleżeński.
- Nie zawsze przestrzega zasad BHP, zasady "fair play", nie zawsze pamięta o tym, jak ważne jest bezpieczeństwo własne i innych.
- Jego nawyki higieniczno - zdrowotne, budzą pewne zastrzeżenia, często nie ma stroju sportowego na lekcjach wychowania fizycznego.
- Stara się dbać o sprzęt sportowy, lecz nie zawsze potrafi go wykorzystać zgodnie z przeznaczeniem.

- Jego poziom sprawności fizycznej nie poprawia się.

OCENE DOPUSZCZAJACA (2), otrzymuje uczeń, który :

- Prezentuje coraz niższy poziom umiejętności i sprawności - poniżej wymagań przewidzianych programem nauczania.
- Często opuszcza zajęcia wychowania fizycznego, jak również często jest nieprzygotowany do lekcji.
- Nie wykazuje się aktywnością podczas lekcji, z dużym oporem wykonuje polecenia nauczyciela, nie widzi potrzeby doskonalenia swoich umiejętności.
- Nie opanował w stopniu dopuszczającym podstawowych elementów wybranych dyscyplin sportowych.
- Ma niewielką wiedzę o przepisach tych dyscyplin.
- Nie zna zagadnień wychowania zdrowotnego.
- Jego postawa społeczna i stosunek do przedmiotu budzi wiele zastrzeżeń. Jest niezdyscyplinowany i niekoleżeński.
- Często narusza zasady BHP, regulaminy, nie stosuje zasady "fair play".
- Jego nawyki higieniczno - zdrowotne, budzą wiele zastrzeżeń. Prowadzi niehigieniczny i niesportowy tryb życia. Bardzo często nie posiada stroju sportowego na lekcjach wychowania fizycznego.
- Nie dba o sprzęt sportowy, nie potrafi wykorzystać go zgodnie z przeznaczeniem.
- Nie pracuje nad podniesieniem swojej sprawności fizycznej.

• **OCENE NIEDOSTATECZNA (1) , otrzymuje uczeń, który :**

- Prezentuje bardzo słaby poziom umiejętności i sprawności fizycznej w zakresie uniemożliwiającym realizację programu nauczania.
- Bardzo często bez usprawiedliwienia opuszcza zajęcia wychowania fizycznego, bardzo często jest nieprzygotowany do zajęć.
- Nie przejawia żadnej aktywności podczas lekcji, nie wykonuje poleceń nauczyciela, nie widzi żadnej potrzeby doskonalenia swoich umiejętności i poprawy swojej sprawności fizycznej.
- Nie opanował podstawowych umiejętności wybranych dyscyplin sportowych.
- Nie zna podstawowych przepisów tych dyscyplin.
- Nie zna żadnych zagadnień z wychowania zdrowotnego.
- Jego postawa i stosunek do przedmiotu budzą wiele zastrzeżeń. Jest niezdyscyplinowany i niekoleżeński.
- Rażąco i bardzo często narusza zasady BHP, stwarzając niebezpieczeństwo i zagrożenie dla siebie i

innych, nie stosuje zasady "fair play" podczas gry, wchodzi często w konflikty z kolegami.

- Prowadzi bardzo niehigieniczny i niesportowy tryb życia . Nie przynosi stroju sportowego na lekcje wychowania fizycznego.
- Niszczy szkolny sprzęt sportowy, nie potrafi wykorzystać go zgodnie z przeznaczeniem.